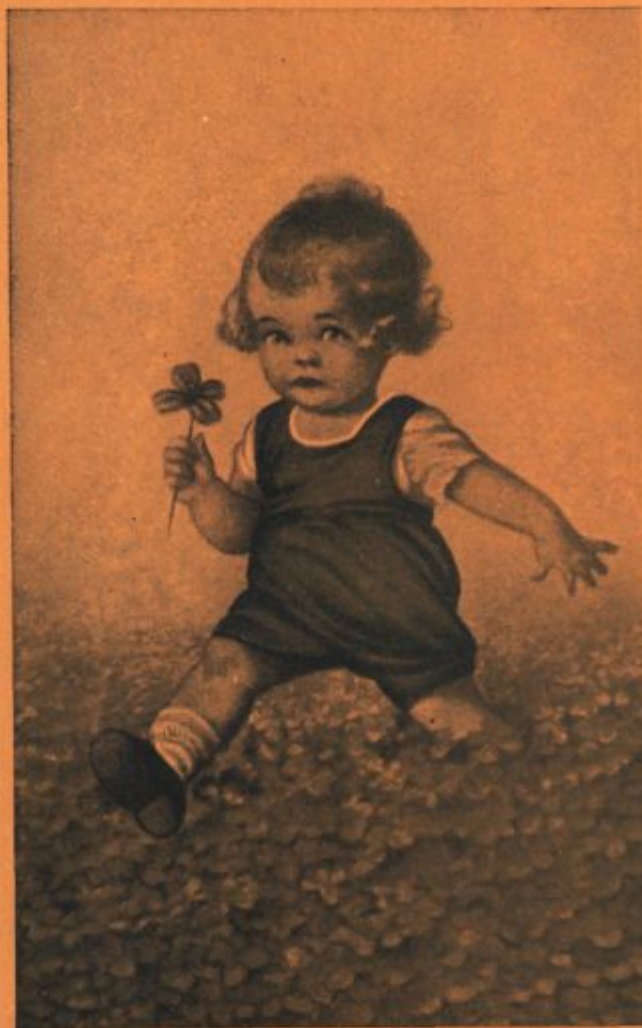

ŽENA IN DOM

ŠTEV. 4
APRIL 1939
LETO X.

Žrebanje 1. razreda 14. aprila 1939.

Cena srečk:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$
200	100	50

Din

Strogo solidna in diskretna postrežba!

REIN IN DRUG

ZAGREB, ILICA 15
TELEFON 37-05

Z D R A V J E

s spomočjo zdravilnih svojstev zelišč, odnosno «Hersan čaja», mešanice posebnih zdravilnih zelišč po predpisu doktorja R. W. Pearsona, šefa zdravnikarja v Bengaliji (Angl. Indija).

Po dolgoletnih izkustvih je določena vrednost «Hersan čaja», in sicer z nedvomnim uspehom pri boleznih: pri poapnenju arterij, pri boleznih kronnega obtoka, ženskih boleznih, med menstruacijo (mesečnim perilom), pri migreni, reumatizmu, boleznih ledvic in jeter, motnjah v želodcu, pri zastrupljenju, zapeki, protinu, črevesnih boleznih, hemeroidih, pri splošnem in pre-naglem debelenju, zoper zgago.

«HERSAN ČAJ»

se dobi v vseh lekarnah. Vzorec Vam pošlje brezplačno:

RADIOSAN, Zagreb, Dukljaninova 1
Reg. br. 14.001/1935

TRAJNE KODRE

barvanje las, vodno ondulacijo itd. izdeluje prvotno frizerski salon

„Pavla“, Celje, Kovaška ul. 1

DR. OETKER JEVIM
pecilnim praškom

Nove niansse pudra iz Pariza

**FRANCOSKA KOSMETIČNA
SPECIJALISTKA**
Vam daje
dragocene nasvete-

Za barve pudra — ravno tako kakor za klobuke in obleke — je merodajen Pariz. Zato je tudi prekrasne nove niansse pudra Tokalon ustvarila neka znamenita francoska kosmetična specialistka.

* PÊCHE — najnovejši efekt kakor baržunasta mehkoča breskve, ki divno harmonira z žilskimi toaletami, dražestno učinkuje pri mnogih plavalaskah in srednjih brinetkah.

* OCRE 2 — daje ljubek »mat« efekt precej temni koži — zdaj v Parizu zelo moderna barva.

* RACHEL DORÉ — daje »hrepenečemu« tipu žena diskreten odličen odsev — posebno pristojna večernji toaleti.

Preizkusite vso serijo prelestnih nijans.

Nažalost uporablja preveč žena napačno nijanso pudra. To jim daje trd, preveč »olepšan« videz. Edini način, s katerim pogodite svojo pravo nijanso, je ta, da preizkusite eno barvo na eni, a drugo na drugi strani lica. Rada Vam bom brezplačno poslala te nove barve pudra Tokalon, da lahko napravite ta poizkus. Poslala Vam bom štiri vrečice pudra raznih barv in dve tubicji kreme Tokalon za dan in za noč. Pošljite mi samo svoje ime in naslov ter 5 dinarjev v poštinih znamkah za poštnino, zavoj in druge stroške. Naslov: Hinko Mayer I drug, odio16-T, Zagreb, Praške ulica broj 6.

ZA POMLADNE
SONČNE DNEVE!
POTREBUJETE
MODERNO OBLEKO?

Najcenejša izbira za plašče, paletaje,
kostume za dame in gospode
nudi vedno najceneje znana

Manufaktura Novak
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG

Obiščite nas v Svojo korist!

pri nunski cerkvi

**Česa bodoči mamici nihče
ne pove**

Ah, da. Koliko reči vam povedo ljudje! Da se morate veliko izprehajati, da morate gledati lepe reči, da morate jesti zelenjavo... Toda razen tega ne izveste ničesar. In ako čakate svoje prvo dete, se morate vsak dan sami prebijati skozi nove izkušnje.

Predvsem opustite nado, da je na svetu kak čudežen kroj za obleko noseče žene, ki bi začaral, da bi se čto ne videlo. Dajte si narediti novo, morda temnomodro ali črno obleko z dvema zagiboma (gubama) spredaj, z barvastim telovničkom in pasom, ki se zavzuje navzad. Pogosto sicer ne boste hodili v družbo, toda popolnoma se temu ne morete izogniti; zato potrebujete eno čedno obleko. Zaradi fasona si nikar ne belite glave preveč, rajši se takoj sprijaznite z mislijo, da boste čez nekaj časa nekoliko obširnejši. K tej obleki imate lahko ohlapen suknjič iz istega blaga brez podloge, tako da ga morete nositi pod plaščem in pa tudi v zaprtem lokalu. Njegove nedoločene forme vam bodo dajale občutek var-

nosti, zakaj vedeli boste, da vam prijateljsko zagrinja izpremenjeno postavo.

Sicer pa si ne napravljajte nič novega. Obleke, ki jih hočete nositi doma ali pa zunaj pod plaščem, si rajši prešijte iz starih. Dve do tri obleke imate dovolj za ves čas nosečnosti. Nekaj pa vam priporočam v vsakem primeru. Ako morete, dajte si takoj v začetku nosečnosti narediti ohlapen raglan. Ta plašč boste imeli tako radi, da bi ga najrajši nosili tudi doma. In to je tudi edini komad, ki se izplača, zakaj lahko ga nosite neizpremenjenega tudi potem, ko že dolgo hodite z vozičkom na izprehod. In potem — četudi ste navajeni hoditi na visokih petah — opustite ničemurnost in si kupite udobne čeveljčke z nizko peto; tako se boste izognili marsikateri nevarnosti.

Perilo. Vse do tretjega ali četrtega meseca lahko nosite svoje običajno perilo. Potem si kupite dve trikotinovi kombineži, za tri številke večji od normalnih; s temi vzdržite do konca. Oprane vselej raztegnite v širino, da se vam pri sušenju ne nategnejo po dolgem. Tudi hlačke imejte dovolj velike, zlasti pa vas gumi v pasu ne sme tiščati. Dalje podprsniki! Odložite takoj dosedanje male, ki ste jih kupili morda že storjene, in si dajte narediti pri dobri korzetarici dva do pasu segajoča podprsnika v obliki životca. Pridá naj vam takoj še dvojno garnituro gumijevih paskov za zapenjanje, eno kratko, eno daljšo za pozneje, ko boste silnejši. Več

ko dveh ali kvečjemu treh takih podprsnikov si ne dajte delati, kajti v šestem mesecu in pozneje bi vas že tiščali. Dajte si rajši napraviti zopet dva nova, toda krajša, tako, kakor to zahteva oblika vašega telesa. Morda se vam bo zdelo to preveč komplicirano, toda drugače se ne dá narediti. Nikoli pa ne hodite brez podprsnikov, če si nočete svojega telesa nepopravljivo skaziti. Ako ste zelo močni v prsih, nosite podprsnik tudi ponoči. Potem imamo še nosečnostni pas. Če hočete varčevati, uporabite lahko zanj gumi iz starega bočnega steznika, ako je še dober. Več pa ne morete prihraniti, zakaj pas morate imeti, zlasti v prvih mesecih. Popisovali ga ne bomo, ker ima vsaka korzetarica svoj lastni kroj.

Toliko za čas nosečnosti. Ko boste že odhajali v porodnišnico ali v sanatorij, vzemite s seboj dovolj spalnih srajc in tudi tiste podprsnike, ki ste jih nosili v začetku. Za porod sam zahtevajte zavodno perilo. In potem vedno menjavajte spalne srajce. Imejte eno za podnevi in drugo za ponoči; bolje se vam bo spalo, verjemite! In podprsnik nosite podnevi in ponoči, pod spalno srajco. V obe konici dajajte nekoliko vate.

Slednjič: imejte s seboj tudi svetlomodro petljo in si jo privežite okrog glave tako, da vam lasje ne bodo padali na čelo. In nekoliko kolonjske vode! Potem boste že zopet hoteli in tudi mogli ugajati.

A. L. B.

NI VSEENO...

(Resnična zgodba.)

Stara ženica je tožila svojega zeta, da ne izpolnjuje svojih dolžnosti, kakor se je bil zavezal; da ji ne daje za preužitek krompirja, jajc, premoga, drv, 200 dinarjev za priboljšek (vsakega pol leta), vsak dan litra mleka in vsak večer vrčka piva. K sodni razpravi je prišel toženec zelo spodobno. Prišla je tudi stara tašča. Toda toženec je izjavil, češ da ne razume, kaj si je ženica vtepla v glavo, kajti on ji je zmeraj dajal preužitek točno in o pravem času. Poklicali so torej ženico.

Stopila je pred sodišče vsa zardela.

«To vse je resnica, kakor je tu zapisano», je kratko izjavila.

«Ampak mati!» je dejal pomirljivo zet. «Kaj niste dobili krompirja?»

«To že! Krompir žel!»

«In drva?»

«To tudi!»

«In premog?»

«Tega pa spet ne! Na sveti večer sem kar prezebala! Nihče mi ni nič dal!»

«Toda mati! Hlapec Jože vam je postavil pred vrata vrečo premoga in povrh še nacepljenih drv!»

«A tako, torej to naj bi bilo kakor moje? Ampak kako naj si mislim, da je to moje, ko stoji na hodniku?»

«In pa mleka — ali vam ga morda ne dajemo?!»

«Mleko že, to moram reči!»

«In pivo?»

«To pa ne! To spet ne! Pri tem sem oškodovana! Jaz imam izgovorjen vrček piva k večerji. Kdaj pa sem neki dobila vrček piva k večerji? Ali bi mi hotel to povedati?»

«Ampak mati, saj imate vendar vsak dan pri kosilu vrček piva! Sami ste tako hoteli!»

«Ne, sinko, jaz imam to izgovorjeno pri večerji, vi pa mi dajete pivo pri kosilu! Tako ni dogovorjeno! Jaz bi morala imeti to k večerji!»

«Pa ni vseeno: pri kosilu alj pri večerji?»

«Ne, to pa ne. Vrček piva pri večerji — potem se dobro spi. Brez piva se človek kar tako prevaljuje.»

«A zakaj niste rekli, da nočete piva pri kosilu, temveč pri večerji?»

«No, mislila sem si, da mi dajete malo več, za priboljšek. Toda kje neki! Pivu k večerji se ne bom odrekla!»

«Poslušajte,» jo je zdajci vprašal njen pravni zastopnik.

«Zakaj mi niste tega povedali? Kako zdaj jaz...»

«Kaj mar nimam jaz prav, gospod doktor? Vrček piva h kosilu in vrček piva k večerji, ni vseeno, to mora vsak priznati!»

«Mati, stanujemo pod isto streho, zakaj pa niste prišli in rekli, da hočete tisti vrček piva k večerji?»

«Če je že bil preužitek dogovorjen pred gospodo, naj bo pa še to!»

«Toda mati,» se oglasi sodnik Pravič, «mi za take reči nimamo časa. Veste kaj? Pojdite z gospodom doktorjem in z zetom ven na hodnik ter se pomenite!»

Sli so. Prav kmalu se je ženica vrnila s svojim odvetnikom.

«Torej, slavno sodišče, to je že v redu. Dajali mi bodo vrček zvečer. In opoldne tudi...»

POROČILE SO SE NAROČNICE:

gospodična Marija Beočeva z gospodom Franjom Heringom, brivcem iz Zagorja ob Savi; gospodična Marija Kočarjeva z gospodom Leopoldom Hilom iz Gornje Lendave; gospodična Dana Peganova z gospodom Antonom Štrumljem, uradn. pripravnikom iz Borovnice; gospodična Dragica Pristavčeva z gospodom Jožetom Marenkom, trgovcem iz Nomnja in gospodična Irena Vargova z gospodom Josipom Turkom ml., gostilničarjem iz Murske Sobote.

Iskreno čestitam!

Negovan obraz je izrazitejši!

Kakšna škoda, če se zaradi pomanjkljive nege polti zanemari obraz. Nečista polt zmanjšuje privlačnost vsake žene.

Za pravilno nego polti ni potrebno mnogo truda in stroškov, najboljši uspeh se doseže z Elida kremo Ideal. Ta krema odstrani majhne napake polti, čisti in neguje kožo. Zaradi vsebine hamamelisa ima še prav poseben kosmetičen učinek.

ELIDA CITRON COLD CREAM
Čisti, pamladi in poživi kožo, jo ohrani
gladko in jo varuje gub.

ELIDA KREMA

+ IDEAL +

KORISTNO POGlavJE ZA MOŽE

«Tako, tako, pri vas čakate veselega dogodka», vas ogovori lepega dne znanec. To kajpak samo ob sebi ni nič hudega. Zakaj bi vas ne smel vprašati?! Samo ko bi ne bilo tiste preklemanske človeške radovednosti zraven, ki vam vrta globoko v drob in hoče izvleči iz vas celo tisto, kar skrivate prav na dnu srca. Vj bi seveda radi zasukali besedo v drugo smer, a znanec vam to nameroma vidi že na nosu in hitro pristavi: «Ondan sem videl vašo gospo...»

Zdaj vam pa ne ostane nič drugega, kakor da morate priznati: «— da, da, zdi se mi...»

«To je lepo! To bo veselje!» nadaljuje takšen lisjak. «Ampak ho!el sem vprašati, kaj si želite — fantka ali punčko?»

«Meni je vseeno!» mu odvrnete.

«Nikar, nikar, saj vem, da hočete fanta!»

«V takih rečeh si človek sploh ne more izbirati. Pa tudi če bi si mogel, bi bila ta izbira v današnjih časih težka —, se mu izmikate. Nočete mu izdati svoje želje, ne marate, da bi se okolica škodoželjno veselila, ako bi vam prišla na svet — punčka.

«In — ali ne bosta morebiti dvojčka?» vas radovedno navija. «No, kdaj pa bo?»

V svoji neizkušenosti zmignete samo z rameni.

«Kaj bi neki? Nikar se ne delajte tako nevedne, ko imate gotovo že natančno izračunano!»

Zdajci se vam vrstijo v spominu vsi znanci in prijatelji, ki imajo otroke. In spomnite se na tistega, ki je čakal veselega dogodka štirinajst dni ponoči in podnevi. Nekega večera pa je šel na kozarec vina. In glej ga spaka — prav tisti večer mu je povila žena krepkega fan'ka. Človek ne more kar tako povedati, kdaj bo to. Zato se od znanca poslovi in greste svojo pot. V glavi pa vam kakor črvi rijejo vprašanja: kaj bo, kakšno bo in kdaj bo?

In nekega dne greste počasi v sanatorij. Zdaj pa zdaj se ustavite pa greste spet košček naprej, premišljati ne u'egnate. Slednjic stopite pred gospo vratarico: «Dobro jutro!... Še ne... Prosim, pa me takoj pokličite po telefonu, kadar... saj veste. Torej zbogom!»

Z lahkimi koraki odhajate.

«Vi ste pa nekako dobre volje!» vas ogovori seveda spet znanec. «Kaj pa iščete na našem koncu?»

«Malo se sprehajam —» mu boste rekli.

«No, naposled —»

«Ampak ne, nič. Svojo ženo sem spreml —» vržete glavo nazaj.

«To je veselje, kajne? Torej ste dočakali! To moram brž povedati svoji ženi. Pravkar sva se menila o vas in si rekla, da bi že moralo biti —»

In zdajci spet nov znanec.

«Od kod, gospoda, od kod?»

«Tamle iz sanatorija», odgovori znanec za vas.

«No torej — ali vam lahko že čestitam?»

«I ne, mislim, da bo takole čez eno, dve uri, včasih traja dlje. Kdo ve?»

Zopet ste v uradu. Glava vam gori, in vsi to razumejo in vedo. Vsi čutijo z vami. Zdaj pa zdaj vas kdo zaupljivo vpraša, ali ste prejeli že sporočilo. Kadar zapoje telefon, vam začne srce razbijati, saj to ni majhna reč — biti oče.

Opoldne prihitite domov. V predsobi je kovčeg, in žena vas sprejme, kakor da se ni nič zgodilo.

«In — jecljate — «kje je —»

«So rekli, naj se vrnem še domov.»

«In kdaj naj prideš zopet tja?»

«Morebiti čez osem ali čez štirinajst dni.»

Za kosilo pojedete hrenovko, ker ni nič drugega pripravljenega. Neroden občutek imate, ker se spomnite na vse znanec. In žena reče kar tako mimogrede: «Nikomur ne pravi nič o tem! Smejali bi se!»

Ampak v tistem trenutku se smehlja že marsikdo. Smehlja se in muza hišnica in branjevka nasproti vaše hiše, smehlajo se gospodične v pisarni, smejejo se žene vaših prijateljev, in znanci vas še bolj vsiljivo izprašujejo kakor prej. Najtežje pa prenašate zlobni pogled svojega prijatelja Emila.

Čez osem dni greste iznova tja, kamor vas vleče očetovsko srce. Pa zopet nič! In tako se izprehajate tja in nazaj, odgovarjate znanecem, da bo že, že, samo naj bodo tako potrpežljivi kakor vi. Zakaj — to si zapomnite — vse to, kar doživljate, je samo šola potrpljenja in utrjevanja. Naposled se na vse to samo veselo nasmehnete. Nobena opazka vas več ne zadene. In te opazke so približno takšne: «No kaj, ali ste bili danes spet v sanatoriju?» ali: «Mislite, da bo to letos?» ali: «Poslušajte, ako veste to tako slabo, ali ste bili sploh zraven?»

Prijatelj, kaj je na svetu brez težav? Ali bi ti znal kaj na svetu ceniti, če bi ti vsaka reč padla kar z neba v roke brez najmanjšega truda? Koliko lenuhov, prijatelj, je na svetu, ki jim pošteno delo smrdi, ki se bojijo znoja in bi radi samo udobno živeli!

«Gospod, pravkar je prišlo na svet — —» poroča telefon.

Očetu se zdi, da mu je malo preveč vroče; le prav po tihem vzdihne:

«In je zdravo?»

«Kakor riba!»

«Prosim vas — ali je...?»

«No, fant, ima štiri kile dvajset!»

«Tako, da, torej hvala! Kdaj bi mogel —?»

«Kmalu, takoj, kadar hočete!»

Toda ne morete, mladi očka, niti kmalu niti takoj. Zakaj v tem hipu ste postali važna in osrednja osebnost med svojimi prijatelji v pisarni in med vsemi znanci. Vsi so si že davno izgovorili pri vas kratek telefonski pomeneček, kadar se to zgodi. Kajpak to jim morate povedati, to ni majhen dogodek v življenju. To je vendar nov človek!

«Lepo, krasno! To je velik uspeh —»

Samo ob sebi se razume, da je to uspeh! Sin, fant, ki bo podedoval ime, to ni kar tako! Fantiček, ti boš še marsikaj izkusil pri meni, ti nepridiprav! Iz tebe bom delal človeka, iz tebe bom napravil atleta, a ne profesionalnega, ampak samo tako za tvojo lastno potrebo.

«In kakšno ime mu boste dali?»

Da, čisto prav! To je fant, ki tehta štiri kile dvajset. To je teža, ki jo malo-kdo verjame, to je presenečenje!

«Temule mojemu fantu? Janezek mu bo ime. Morda ga bomo klicali za Janeza ali za Ivana. Tega še ne vem, ampak po tej teži bi mu že zdaj lahko rekli Janez.»

In sedaj hočete in morate videti tega presnetega fanta, tega svojega štiri kile dvajset težkega novega človeka — čimprej! Pokazati se mu morate.

«No, tukajle je!» bo rekla strežnica. «Tu ga imate. Tehta štiri kile dvajset. To vam bo otrok rdečih lic!»

Na to niste pomislili. «Tako? Rdečih lic? Kako se to pozna?»

«Jaz poznam to vselej po tehle žilicah», meni strežnica. «Rdeča ličeca bo imel. In ročice še niso lepe,» ga opravičuje, «v osmih dneh pa bodo. Tale kožica se bo olupila. In oči bodo tudi šele dobile svojo pravo barvo. — No, malo ga popestujate, a ne preveč; zdaj se je napapal in spančka. Le nikar se ne bojite! Takole ga vzemite v naročje. Otroci se radi pestujejo.»

Vzamete ga v naročje. Vidite, da ima zaprte oči in se ne meni za vas.

«Še ne pogleda me!» pripomnite.

«Ta? Ta naj vas pogleda? Kaj še? To je tak zaspanec, da zadremlje, ko pije; v ličeca ga moramo ščipati, da nam ne zaspi!»

«In zdaj bi rad videl še mamó tega fanta, če ne spi — —» Prvič polaga oče Janeza v posteljico.

«Ne spi, čaka vas.»

Vstopite, in žena vas pozdravi: «Prihodnjič bomo hoteli punčko!»

V tem trenutku ste tako ginjeni, da kar objubite, da bo gotovo punčka.

Sploh vas ginjenost ne opusti. Komurkolikoli pripovedujete o današnjem dogodku, vam je na jok in se vam glas trese. Tako si prijatelj Emil ni mogel takoj pojasniti, zakaj vam je obraz vesel, oči pa solzne, ko ste prišli k njemu. Šele potem je spoznal, da vam te solze izžema ginjenost in veselje, ko ste začeli: «Emil, ti ne veš! Štiri kile dvajset — razumeš?»

«Ne», vas gleda začudeno Emil. «Ne vem, o čem govoriš.»

«No, o fantu vendar, o mojem fantu, ki ima štiri kile dvajset! Zjutraj je prišel na svet. Štiri kile... In pomisli!» razprostrete tako navdušeno roke, da bi Emil skoraj izkupil pošteno zaušnico. «In takale ramena, takale!» pokažete atletske na sebe, oči pa so vam še zmeraj rosne od ginjenosti in radosti mladega očeta...

*Sramežljivo
skriva svoja usta..*

Najprej je čutila hrapavost na notranji strani zob, potem so se začeli zobje majati in na koncu - taka grda praznina! To se lahko pripeti vsem, ki niso še nič ukrenili proti nevarnemu zobnemu kamnu.

Uporabljajte zato vedno Sargov Kalodont! Ta izvrstna zobna pasta, z učinkovitim sulforicin oleatom, razkraja polagoma, vendar zanesljivo, zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorjenje. Samo če so Vaši zobje brez zobnega kamna, bodo ostali vedno trdni in zdravi!

★ Zjutraj,
zlasti pa zvečer

SARGOV

KALODONT

Proti
zobnemu
kamnu

Poljub gobavcu

Ko bi se ne bilo uradno razglasilo, da bo strežnica iz bolnice sv. Ludvika gospa Gerckeova odlikovana s posebnim zaslužnim križem, bi ne bil nihče verjel neverjetni prigodi bolniške strežnice in bi jo bil imel le za dobro premišljeno snov za pustolovski film. Gospa Gerckeova je bila namreč nekega dne poklicana v paviljon gobavcev v pariški bolnici sv. Ludvika, kjer je eden izmed bolnikov ravno trpel na hudi živčni krizi. To ni v tem paviljonu nič izjemnega. Ubogj gobavci so večkrat prav na kraju blaznosti, pogosto besnijo in preklinjajo svet: zakaj so ravno njihova telesa tako strašno bolna in zakaj se razkrajajo? Zdrav-

niki večkrat gledajo na take prizore, a ne morejo pomagati. Zaman je vse njihovo znanje, zaman vsa zdravila - gobavci besnijo in včasih ustavi bolnika samo mehki pogled in dobra beseda žene na pragu blaznosti.

Zato so torej tistega dne poklicali gospo Gerckeovo v paviljon gobavcev. Ko pa jo je besneči gobavec zagledal, se ni pomiril, temveč je še bolj divjal. V trdnem objemu strežnikov in zvičajočega se od strašnih krčev ga je obšla nenadna misel, v kateri je videl vso svojo rešitev: «Poljubiti vas hočem.» Ta strašna beseda «poljubiti vas hočem» je odmevala v sobi bolnikov; njegove oči so iskale strežnico, katere zdrava polt naj bi po njegovih mislih ozdravila njegovo gobavost.

Na svetu se še zmerom godijo čudeži. Ne morebiti, da bi bil gobavec ozdravel in se pomiril, toda gospa Gerckeova se mu je vendar približala in ga je poljubila na usta. Saj ni bilo treba, da bi ustregla bolnikovi želji! Koliko zdravnikov in strežnic mora odbiti nevarne muhe bolnikov! Nihče bi ji nikoli ne

očital strahopetnosti. Toda ta strežnica, skoraj svetnica, je tvegala svoje življenje samo zato, da bi edino človeško bitje izmed milijonov bitij manj trpelo.

Zato bo gospa Gerckeova v bližnjih dneh po pravici prejela zaslužni križ, toda mislimo, da ji ni veliko na tem. Kdor more sočutje priritati do take skrajnosti, ta gotovo ne čaka na odlikovanje ali nagrado.

To je brez dvoma strašen, lep, izjemen primer. Take požrtvovalnosti ne moremo zahtevati od nikogar. Lahko pa bi zahtevali od vseh ljudi, ki so dobre volje, vsaj desetino tega poguma in dobre volje spričo velike gobavosti današnjega sveta. Veliko je grdega in bolnega na svetu in za izboljšanje vsega tega ni treba, da bi človek tvegala svoje življenje tako kakor gospa Gerckeova. Včasih zadostuje mnogo manj, da bi ljudje ne trpeli tako hudo. Včasih je dovolj dobra beseda, samo malo požrtvovalnosti!

O tem je dobro napisal list Reflets: «Potrebujemo še mnogo poljubov gobavcem, če hočemo spet vase zaupati.»

Vprašanja in odgovori

Sestra Vida:

Drage mamice!

et izmed vas, ki ste čitali moj članek v januarski številki, mi je poslalo po go-spej urednici pet vprašanj, na katera vam danes odgovarjam. Ne vem vaših imen niti značk, po katerih bi vas ločila — pa to je končno tudi nepotrebno. Vem, da ste dobre, skrbne mamice, ki želite svojim otrokom najlepše in najpopolnejše življenje. Srečna sem, če vam morem pri tem težkem in odgovornem delu le količkaj pomagati.

Odgovarjam vam po vrsti, kakor sem prejela vaša vprašanja. Bo že vsaka sama spoznala, kaj ji je namenjeno. Torej pričnimo!

Mamica št. 1

Pišete: Moja dvanajstletna hčerka se drži tako prihuljeno, kakor bi jo težilo najmanj šest do sedem križev. Ne pomaga ne lepa beseda ne šiba.»

Draga mamica, moje prvo nasprotno vprašanje se glasi: Kakšne otroške bolezni je prestala vaša punčka? Ni imela morda angleške bolezni? Dalje: ali je niste prekmalu, ko je bil hrbtiček še ves nebogljen, dalje časa nosili tako, da vam je sedela na roki? Nima kak bližnji ali daljni sorodnik iste hibe? Stara je dvanajst let; ni li morda slabokrvna, ni prehitro rasla? Težava je večkrat v tem, da so deklice v teh letih včasih kar premalo gizdave, odn. da smatrajo estetsko nego telesa za nekaj smešnega, če ne poniževalnega. V tem primeru jih moramo prijeti z druge plati. Skoraj vse te tičke so pa le nekoliko častihlepne. Svetujem vam torej, da peljete svojo punčko, če vam razmere le količkaj dopuščajo, v eno izmed šol za ritmično gimnastiko; če pa tega ne zmorete, v telovadno društvo. Skrivaj se zaupno zmenite z vaditeljico. Deklica naj se giblje čim več v družbi svojih sovrstnic: morda jo bo prijela želja po posnemanju, ko bo učiteljica pohvalila posebno spretno tovarišico. Vsekakor bo, če otrok ni resno bolan, zmagalo naravno veselje do sproščenega gibanja. Naj tudi vso zimo pije ribje olje, ki je najboljše in najcenejše zdravilo. Poleg tega naj spi na trdi žimnici brez vsake blazine, ali ji pa napravite posebno, 1 cm visoko in 70 × 80 cm široko trdo blazino, na kateri naj leži z vsem gornjim životom v isti višini. Ta lega bi ji škodila samo, če bi imela hudo srčo hibo, sicer pa se je kmalu navadi. Take blazine vidite v vseh ortopedskih zavodih. Vsekakor pa pojdite z njo čimprej na šolsko polikliniko, kjer se po temeljiti preiskavi, ki vas prav nič ne stane, še sami dogovorite z zdravnikom.

Mamica št. 2.

«Imam dva otroke, ki imata oba sicer lepe in zdrave, toda zelo krevljasto raščene zobe. Ker moram gledati na vsak dinar, vas prosim, da mi poveste, kaj bi zanesljivo pomagalo. In če morda lahko kaj storim, da to preprečim pri tretjem otroku, ki ga v nekaj mesecih pričakujem.»

Draga moja mamica, glede prvih dveh otrok vam morem odgovoriti, glede tretjega pa zahtevate le preveč od mene. Če bi znala na take reči odgovarjati, bi bila v nekaj mesecih proglašena za čudodelko, h kateri bi romale vse mamice in vsi zdravniki sveta. Glede prvih dveh bi se dalo kaj ukreniti — seveda brez žrtev ne bo šlo. Vendar pa bi vam k temu postopku zelo svetovala, če sta otroka deklici, ne le iz lepotnih ozirov, temveč zato, ker slabo raščeni zobje tudi vso hrano nezadostno zmeljejo, in lahko tako nastanejo dolgotrajne in neozdravljive želodčne in črevesne bolezni; vrh

tega pa ovirajo slabo raščeni zobje pravilno izgovarjavo, kar je tudi zelo neprijetna napaka. Če hodita otroka v šolo, imata po šolski polikliniki olajšave pri zobozdravniku, sicer pa poskrbite, ako jih nimate sami pri kaki blagajni, bolnici ali kliniki. Tako zobovje se lahko popolnoma uravna, samo otroka morata dobiti čez čeljust pripravo, ki je posebej izdelana za njuno zobovje. To sicer dokaj boli, uspeh pa je popoln. In to je glavno. Glede vašega tretjega, šele pričakovane otroka vam dam lahko edino ta nasvet, da prosite specialista-ginekologa (v bolnici) za recept apnenega preparata, ki je zelo poceni (okrog 10 dinarjev), okrepi pa zobe vam in vašemu otroku.

Mamica št. 3

piše: «Imam desetmesečno punčko, ki malo škili. Prosim za nasvet, kako bi se to čimprej odpravilo.»

Draga moja mamica, spravili ste me v precejšnjo zadrego: na tak drobiž pa le nisem mislila. Sicer pa poizkusiva, kaj bi se dalo ukreniti! Ko bo vaša mala spočita in dobre volje, jo trdno posadite na primerno mesto, postavite se pred njo in jo s klicanjem ali s kakšnim šumom (n. pr. z mlaskanjem jezika) skušajte pripraviti do tega, da bo gledala v določeno smer in nato oči priprla. Vaje so naslednje: 1. pogled naravnost, navzgor, navzdol, na levo, desno, naravnost, odmor; 2. pogled desno gor, levo gor, desno dol, levo dol, naravnost, odmor; 3. kroženje od leve proti desni, od desne proti levi z odprtimi očmi, odmor; 4. enako kroženje z zaprtimi očmi, odmor. Pri večjem otroku ali odraslem človeku se fiksira določeno mesto, potem pa naj otrok vsakokrat oči zapre: vaja se ponovi dva- do petkrat; pri majhnem otroku zado-stuje dvakrat, če se z vztrajnostjo in potrpežljivostjo sploh posreči, da otrok te vaje izvede. Sicer pa imate še čas; ta hiba se da še pozneje popraviti. Mogoče je otrok samo enostransko kratkoviden. Skrajno, a prav nič nevarno in čisto zanesljivo sredstvo je malenkostna operacija, ki jo izvrši zdravnik-specialist.

Mamica št. 4

vprašuje: «Moj sin ima vedno odprta usta, čeprav ima vrat in nos v redu. Kako ga naj tega odvadim?»

Če je specialist pri preiskavi izjavil, da ima vaš deček vse dihalne organe zdrav in je tudi duševno zdrav, bo vzrok te male nerodnosti pač le razvada. Za noč mu pripravite blazino, kakor sem jo opisala «Mamici št. 1» za njeno hčer-kico. Običajna blazina s poševno lego povzroča, da se malo odprta čeljust še bolj povesi (kar pospeši pri starejših ljudeh tvorbo nelepega dvojnega podbradka). Skušajte mu tudi nekaj dni podvezati čeljust tako, kakor če bi ga boleli zobje, pa bo, če Bog da, kmalu vse v najlepšem redu.

Mamica št. 5

toži: «Moja devetletna deklica mora nositi naočnike in je zaradi tega tako nesrečna, da se kar bojim zanjo.»

Vaš primer je težji, ker je le duševnega izvora. Skušajte svoji deklici (pa vedno le po ovinkih) dopovedati, da bodo oči zopet zdrave in ji kot doraslemu dekletu ne bo treba nositi naočnikov, ako bo sedaj potrpehla. Tudi če bi se ta napoved na žalost ne uresničila, se bo naočnikom počasi privadila in pozneje sama spoznala, da je dekle lepega značaja in vesele narave vzlic naočnikom veliko bolj očarljiva kakor puhla, dolgočasna lepota. Pošljite jo med tovarišice, kjer bo kmalu spoznala, da se le s pomočjo naočnikov lahko meri z njimi v raznih športih. Zelo bi ji koristil vsak osebni uspeh, ker bi nedvomno povzdignil njeno samozavest in življenjsko silo. Peljite jo v otroško bolnico in v gluho-nemnico, kjer se bo tudi brez naočnikov lahko prepričala, da so še hušje hibe kakor kratkovidnost. Išcite poznanca mladih, veselih žen — deklet (poznam jih celo zbirko), ki jih nošenje naočnikov prav nič ne ovira in jih ne dela nič manj privlačne ko druge ljudi. Vedno naj čuti, da jo imate zelo radi, vendar pa bodite oprezní, da bi vaše ljubezni in skrbi ne smatrala za usmiljenje, ker bi jo to zagrenilo ali vam jo celo odtujilo.

Drage mamice, svetovala sem vam po najboljši volji in zdaj vam želim najboljši uspeh. Pozdravljene!

H. iz Kr.: Naslovi zdravnikov, ki so vsi v Ljubljani so: dr. A. Ferenčak, Gajevo 3/III.; dr. Zdenka Tominskova, Zrinjskega ulica in dr. Ernest Hammerschmidt, Tyrševa 1a/II.

*Mati je mislila,
da je Ivankina
obleka
bela...*

...dokler ni videla zraven nje Radion bele srajce!

Sivkasta, naravnost zanemarjena je videti obleka njenega otroka, kar pa tudi ni čudo, ker Radion belo perilo zasenči navadno prano perilo. Pri kuhanju raztopine Radiona se tvori kisik, ki struji skupaj s peno mila skozi perilo, pri tem pa temeljito in obenem prizanesljivo razkroji in odpravi tudi najtrdovratnejšo nesnago. Perilo postane bleščeče belo, Radion belo.

SCHICHT^{OV}

RADION

NI ČISTEJŠE BELINE OD RADION BELINE

*Svež pomladni
veter*

prinaša novo modo!

**VOLNA IN SVILA V NAJNO-
VEJŠIH MODNIH BARVAH IN
DESENIH. KVALITETNO IN
ELEGANTNO MODNO BLAGO
ZA DAMO IN GOSPODA:**

Jersey

Oglejte si našo najnovejšo
izbiro različnega Jersey-blaga!

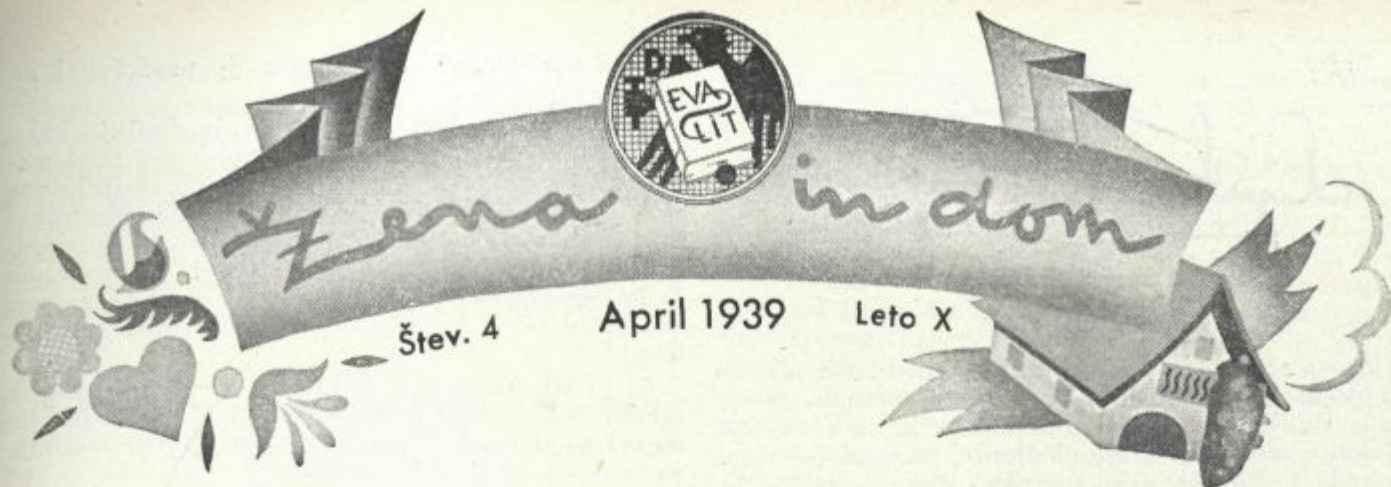
Jersey si osvaja modo
za vse prilike!

MANUFAKTURA

T. Ks.

Sarvan

MESTNI TRG 24.

Drage naročnice in bralke!

Spet je za nami zima. Mrzla je bila, mrka in temna včasih tako zelo, da nam je s svojo temo hromila misli in težila dušo in srce. Še temno je bilo, ko smo zjutraj vstajale, in tema je bila, preden smo končale dnevno delo. Tema je zajela našo prvo misel in v temi se je izgubila tudi poslednja.

V mraku in v temi pa je lepo in prijetno le tistemu, ki mu misli predejo zlate in rožnate niti, tistemu, ki sta mu tuja bol in skrb. Komur pa gloda v prsih skrb za ljubi vsakdanji kruhek, kdor trepeče za blaginjo tistega, ki mu je po srcu najbližji, temu noč in tema nista prijetna. V območju noči, v območju teme je črno, kar morda niti sivo ni, in večja, bridkejša je tudi vsaka težava in vsako gorje.

Zdaj se je vrnila pomlad. Svetla, sončna, vsa polna kipečega življenja. Beli zvončki se ji klanjajo, trobentice se ji smehljajo in baržunaste vijolice ji sladko dehtijo v pozdrav. In grmi in drevesa, od najmanjšega do v nebo kipečega velikana, ji radostno odpirajo svoje nežne popke.

V sinji, sončno ožarjeni višini letajo ptički in drobijo v prešernem veselju svojo sladko pesem pod nebo.

Dajmo, vzdramimo se tudi me! Široko odprimo oči in prisluhnimo šelestu pomladi, ki nam govori: «Kdo, dekle, Ti brani, da nisi kakor drevo, ki s sleherni vejico, s slehernim listom sili v višino, soncu nasproti in luči?»

In Tebe, žena, kdo Te sili, da s svojo mislijo trdovratno vrtaš prav v tisto, kar je najbolj temno in najbolj težko? Kakor potok bodi, kakor reka! V svetlobo usmeri svoj korak in v sonce upri pogled, pa bo sprostilo tudi Tebe, kakor je s svojim žarkim poljubom sprostilo ledenega oklepa potok in reko.

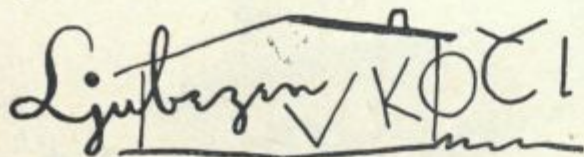
In Ti, ki se Ti je sesulo, kar si v mladi sili gradil, pri mravlji postoj in znova začni kakor ona. Pa boš uspel, kakor je uspela ona. Ne v enem dnevu in ne v dveh, morda niti v treh. A kloniti ne smemo!

Tudi drevo ni vzbrstelo čez noč! In cvet in sad? Mar ni najlepši, najžlahtnejši ravno tisti, ki se je najdalje razvijal?

Otresimo se poslednjih mrkih spon, zaupajmo v moč svetlobe in v svojo silo, pa nam bo Velika noč praznik prebujenja, praznik luči in veselja!

Uredništvo

Prevedel France Bevk.

(Nadaljevanje.)

Znova se je ozrla po Jensu, ki je hodil gor in dol, velik in lep kakor kraljevič. Saj ni poznala sveta, toda slutila je, da mora biti nekdo, ki je zrasel na deželi v samotnem kraju ob fjordu, prav tak ko Jens. Seveda je bilo na njem marsikaj, česar se bo moral počasi odvaditi, toda to se bo že zgodilo. Ampak ta pobeg z mladim žlahtnikom na njegov grad, to je bilo kakor v viteških romanih, ki jih je brala, to je bilo napeto, to je bilo romantično, čudovito.

Ko je barka sprejela potnike in je odplula od ladje proti bregu, je zagledala gosposko kočijo, ki se je pripeljala do pristajališča.

«Ali so to naši konji, Jens?» ga je naglo prijala za roko.

Toda Jens je nekaj zamrmral in vihal brke. Nato je brod pristal in ona je naglo skočila na suho in tekla navzgor proti konjem.

«Kakšni lepi živali! Gospodar pride vsak hip», je rekla kočijažu, božala konja in bila vsa prevzeta od veselja.

Toda ko je hotela stopiti v kočijo, je prišel neki gospod s sivimi brki, se smehljal in ji rekel, da je to gotovo pomota.

«Jens!» je poklicala.

Kočijaž jo je prosil, naj se odmakne, da bo mogel obrniti, nato je počil z bičem in se odpeljal. Obstala je kakor vkopana.

«Jens, pridi sem!»

Toda njen kavalir je imel opravke z nekim krivonogim kmetom, ki so mu bile vlažne oči in je od radosti prestopal z noge na nogo.

«Jens, pridi vendar! Kje je naš voz?»

Jens pa je prijel starca za roko in ji prišel s čudnim nasmehom naproti.

«To, to je moj oče», je rekel. «Pozdravi ga!»

Starec je snel kučmo z glave, ki se mu je kadila od vročine. Oba sta strmela drug v drugega; starec je mladi gospodični podal roko, ki je bila trda ko kamen. Poizkusila se je nasmehniti in je vprašujoče pogledala ljubčka. Ali je to šala... ali...»

Toda Jens se je sklonil k njej in ji pošepetal, da so konji na paši in da pot ni tako dolga.

«Pojdimo!»

Ona pa se je nehote umaknila za dva koraka in gledala okoli sebe, kakor da se je pravkar prebudila in ne ve, kje je.

«No, pojdimo!» jo je Jens prijel za roko in jo potegnil za seboj.

Odšli so, starec spredaj, s kovčegi na škripajoči samokolnici. Gospodična je hodila napol v sanjah, gledala začudeno in tuje na pokrajino z orumenelim grmičjem na pobočjih vzdolž sivega fjorda in z rumenimi žitnimi polji med zelenimi travniki in rdečimi poslopji. Ljudje so debelo gledali, ko so videli prihajati skupino, Jens se jim je odkrival in jih glasno pozdravljal. Zdaj naj si upajo reči, da je zamejaški. Prihaja z ljubico, ki nikakor ni nižjega stanu kakor

dekleta v okolici. »Dobro jutro«, je pozdravljal na vse strani.

Jens je bil v čudovitem razpoloženju. Čutil je, kako praznično je po dolgi odsotnosti spet hoditi po domačem kraju. Zdelo se mu je, da ga pozdravljajo vsa okna. In tu pred njim hodi njegov oče, Bog blagoslovi njegova ukrivljena kolena in lase, ki so mu bili medtem osiveli! Samokolnica cvili, ubožček, še danes mu jo bo namazal; če je človek star, ne more vsega sam storiti. In mati, čez pol ure bo stala pred njim — mati!

To je bila sama čista radost, a hkrati je hodila ta ženska kakor slaba vest vstric njega. Treba je bilo najti izhod, ji pomalem vse pojasniti, saj navsezadnje je to storil samo iz ljubezni.

In je spet pozdravljal in se odkrival.

Toda te vrnitve nikoli ni pozabil, bila je zanj strašna izkušnja. Ko so prišli do graščine, samokolnica ni krenila v drevored, ki je vodil navzgor; ampak mlada gospa je na vsak način hotela tja gor.

«Saj si rekel, da je tam, Jens! Kaj ni tam?»

Jens si je obrisal čelo in priznal, da se to posestvo sicer imenuje Reins Kloster, toda ona bi morala razumeti, da je več posestev tega imena.

«No, pojdimo!»

In šla je za njim, a bolj počasi ko prej. Toda zdaj je vsekakor hotela vedeti, kje leži njegovo posestvo, pokaže naj ga ji.

«Ali je tole?»

Pokazala mu je lepo domačijo. Ne, Jens je moral priznati, da tudi to še ni njegovo.

«Dobro bi bilo, če bi svoje posestvo počasi nekoliko zmanjšal», si je mislil in spet obrisal čelo.

«Ampak jaz ne vidim nobene druge velike hiše več, Jens! Kje je?»

«Ti gledaš zmeraj samo po najlepšem in največjem», je menil on. «Glavno je vendar, da se imava radá.»

Da, v tem pogledu je bila z njim istih misli, prijala ga je za roko in šla voljno za njim.

«Ali je tam, Jens?»

Ne, hvala Bogu, tudi tam ni, zakaj ta kmetija je sicer velika, toda mož in žena živita v večnem prepiru. Oče in mati pa sta vseh trideset let živela kakor dva zaljubljenca, torej lahko vidi, da sreča ni odvisna od velikosti kmetije.

Lina je postala nestrpna in je med potjo kazala zmeraj na nove kmetije. Jens je slednjič čisto odkrito priznal, da njihovo posestvo niti daleko ni tako veliko.

«Sicer pa ni treba, da veliko daš na poslopje», je rekel. «So pa njive izvrstne in bodo še za polovico boljše, ko jih bova obdelala.»

Bila je blede in trudna od hoje in je prosila, da bi smela sesti na rob ob cesti. Toda ko so prišli skozi gozd in je Jens naposled zagledal svoj dom, je hipoma obstal in strmел navzgor. Da je Ravlija majhna, to je vedel, ampak da je tako bedna, tako siromašna! «O, ne!» je rekel nehote. Toda v naslednjem trenutku se je spomnil, da tam stanuje njegova mati, in že mu je bila domačija najljubši košček zemlje pod soncem.

«Kje je, Jens?»

«Tam!»

«Kje, praviš?»

«Tam!»

In gospodična je zagledala na rjavem pobočju majhno, rjavo kočjo, ki je kakor čepela pod zeleno rušnato streho.

«Tam... to vendar ni, Jens!»

Mežikala je z očmi in s silo zadušila ihtenje. Še pred eno uro graščina, a zdaj koč!

Toda v tistem trenutku se je Jens spomnil na vse, kar je slabega storil svoji materi in se mu je strašno mudilo domov. Stopal je naglo in šele čez nekaj časa opazil, da hodi sam. Okrenil se je in zaklical: «Lina, pridi vendar!» Toda Lina je sedela daleč spodaj na kamnu ob poti in strmela predse. Nejevoljen se je vrnil.

«Kaj pa ti je? Pridi vendar!»

Tedaj pa si je zakrila obraz z rokami in zajokala.

Jens je stal, ni vedel, kaj bi. Zazeblo ga je po hrbtu. Kaj je storil? Kaj bo zdaj storila?

«Lina», je slednjič zaprosil. «Lina, poslušaj vendar! Grdó sem naredil, toda... storil sem iz ljubezni... zato, ker nisem mogel živeti brez tebe, Olina...!»

Pogledala ga je, ki je stal pred njo, ne da bi si vedel pomagati, in si obrisala solze.

«Saj ti bom preskrbel denar za vrnitev, Lina, toda ali te mati ne sme vsaj videti?»

«Pač.»

Vzdihnila je in vstala, spravila robec in šla z njim.

Jens je bil ves navdušen, ko sta se bližala koči. Ni se mogel premagovati, ne da bi bil izrazil svojega veselja nad tem, kako je bilo vse tako kakor prej. Saj je bil to njegov dom.

«Tam pri plotu sem zajcem nastavljal zanke», je rekel; «ali vidiš tisti jerebikovec na strehi — zdaj je že velik, tega sem jaz vsadil, ko sem bil še deček.

O, bil je ves kakor otrok in je venomer govoril o malenkostih, ona pa ga je gledala in bi ga bila najrajši objela.

V malih sosednjih hišah so stali ljudje za okni; nova prišleca — to jim je bil dogodek.

Stara gospodinja na Ravliji je stopila na prag, lase je imela mokre in gladko počesane, vsa je bila čedna in lepa; in zdaj je zopet videla sina. Sin je bil malo, suhljato žensko skoraj vzdignil in posadil na streho. Jokala je in se hkrati glasno smejala; tudi njemu so stopile solze v oči. Govorila sta oba hkrati in nobeden od njiju ni razumel, kaj je drugi rekel. Gledala sta se, se prijemala za roke in govorila in se smejala. Slednjič je prišla tudi tujka na vrsto. Naj bo tako dobra in naj vstopi.

Gospodični je pred vežo noga spodrsnila na kravjaku. Ta prostor pred vežo je bil prehod ljudem in živalim. Nato je šla skozi mračno kuhinjo in prišla slednjič v izbo — v majhen, zakajen prostor z zverženim stropom, ki je grozil, da se bo zdaj zdaj podrl. In kakšen zrak je bil tam in smrad! Pred seboj je videla dolgo mizo s klopmi, posteljo s črnimi ovčjimi kožuhi, toda nobenega stola. In strašno vroče je bilo, zakaj na peči se je kuhala kava. To je bila graščina. Tam naj bo ona za gospodinjo? Zgrudila se je na pručico ob steni in obsedela in strmela predse. V izbi so šumeli pogovori staršev in sina, ki se je vrnil, njej pa je bilo slabo in je mislila: da bi vsaj ne omedlela!

Ali so to samo hude sanje? Ali je resnično prišla v ta kraj?

*

Za Olino je bil to poseben dan. Še dolgo potem se je spominjala gnusa, ki ga je občutila, ko je stara žena, Jensova mati, s svojimi razpokanimi rokami otipavala njeno obleko — o, kakšne roke so bile to, s staro, vraslo umazanijo in nohti!

«Moj Bog, kako ste imenitni!» je rekla starka. «Jezus, taka obleka! To je moralo veljati veliko denarja. Bog vas blagoslovi!»

Slednjič se je počutila tako slabo, da ni mogla več stati na nogah, in starka je odprla vrata v majhno izbico ter ji je rekla, naj vstopi. Moj Bog, kakšen prostor! Tu je stala zopet postelja z umazanimi kožuhi, na steni so visele vse mogoče obleke in na lesenem stojalu so bile sklede z mlekom in ostanki jedi. Kakšen zrak, kakšen zrak! Mlada gospa se je vrgla na posteljo, si zakrila obraz in se razjokala, toda morala je takoj zopet vstati. Kožuhi so tako strašno smrdeli, da jo je popadla nova slabost, hotelo se ji je zraka, ven, ven! Opotekla se je skozi izbo, znova je spodrsnila pred vežo. Na slepo je planila skozi vrata in pala v travo. Končno je lahko dihala, dihala.

Jens je prišel za njo.

«Lina!» je rekel. «Kaj ti je?»

Dvignila se je razburjena, oči so se ji lesketale.

«Ne morem več v hišo, Jens. Ne smeš biti hud. Priinesi mi moje reči, pa pojdem.»

«Kam hočeš iti?»

«Proč. Saj je vendar tu kak hotel.»

«Ne, tu ni nobenega hotela.»

Zasopla je težko in stisnila ustnice.

«Dejal si, da mi preskrbiš denar za vrnitev. Zdaj sem pozdravila mater. Odpotujem.»

Jens je predlagal, naj se najprej nekoliko pogovorita, in slednjič jo je peljal k neki skali, kjer sta sedla. Na Ravliji bo kmalu boljše, je rekel, za zdaj naj se zadovolji s tem, kar je, in naj se pomiri. Lina je stresala glavo in se porogljivo zasmejala, trgala je travo in se znova porogljivo smejala. Še isti dan je hotela odpotovati.

Toda Jens jo je prizanesljivo vprašal, ali se tako lahko vrača v Stockholm — zdaj, ko je z njo tako...?

Pogledala ga je, bila je blede. Da, imel je prav, to je bilo najhujše.

In Jens ji je govoril, ona pa ga je poslušala in gledala. Sedel je, nespremenjen, tako lep kakor zmeraj. Lagal je in jo je varal — ko bi mu mogla samo verjeti, da se je vse to zgodilo le zato, ker ni mogel živeti brez nje.

Jens je govoril venomer, Lina je požrla solze in tudi govorila. Morda bi mu mogla odpustiti, ako bi z njo odpotoval. Saj lahko odpotujeta v Ameriko.

Jens se je igral z metenico in rekel, da mora imeti z njim potrpljenje, toda... toda ubežati svojim staršem! To je že nekoč storil; če stori še enkrat, bi ne imel več mirne ure na svetu. On hoče ostati doma in pomagati očetu, da postavi novo hišo.

«Potem mi moraš pomagati do denarja, Jens, odpe-ljala se bom v Ameriko pred teboj in te bom tam počakala.»

Jens je zmajal z glavo. Denarja zdaj ne more dobiti.

To je bilo povod za nove solze.

Ozrla se je po koči in vila roke. Opazovala je okolico, iskala je zatočišče, a ni vedela kje. Slednjič je pogledala Jensa, kakor da išče v njem nekoga, ki se ga lahko oklene.

Oče in mati sta prišla iz kočice in sta ju klicala. Kava je kuhana.

Naredila sta se, kakor da ju ne slišita in sta še obsedela.

(Dalje prihodnjič.)

Pirhi

Na velikonočno soboto zvečer Malka ni mogla zaspiti. Neprestano je videla v duhu pred seboj belo cesto, ki se je pusta in prazna vila brez konca in kraja po samotnem polju, med temnimi gozdovi in skozi tihe vasi, po njej pa se je opotekal od dela in dolge poti utrujen mož v strganih, prevelikih čevljih, s povešenimi rameni in s sklonjeno glavo.

Malka je tiho vstala, previdno odprla okno in prisluhnila.

Zunaj je bila tako temna in tiha noč, da se je slišalo bežno dotikanje vej na drevju pred hišo, kadarkoli jih je zamajal rahel vetrič.

«Zdaj je pač še prezgodaj, da bi prišel», je spoznala z bridkostjo v srcu. «Če je šel ob štirih iz Maribora, bo ob enih ponoči doma kakor zmerom, kadar se je kar peš odpravil na pot. Ali pa se bo morda danes vendarle prej vrnil, ko je jutri velika noč?»

Zaprta je okno; takrat pa se je zbudil Tinek na peči in zaspano vprašal:

«Mama, ali je ata že prišel?»

«Ne še, otrok moj! Toda zdaj spi, da ne boš zbudil še Metke in Polonicel!»

«Mama, ali bo ata res prinesel pirhe?»

«Res, Tinek, res!»

Malka je sedla in uprla obraz v dlani.

Ko je pomislila, da hodi njen mož morda že šest ur sam, utrujen in lačen, in da bo moral hoditi še tri ure, preden bo doma, bi bila najrajši vstala in mu šla naproti. Toda bala se je pustiti otroke same, ki so v pričakovanju velikega praznika le rahlo in nemirno spali. Oče jim bo prinesel belega kruha in pirhovo in vso noč bodo sanjali o njem.

Nehote je Malka glasno vzdihnila, zakaj spomnila se je velike noči pred šestimi leti, ko sta jo z Martinom prvič skupaj obhajala. Kako vse drugače je bilo takrat!

Ali pa morda le ni bilo, in sta samo v svoji ljubezni videla svet lepši in pravičnejši? Nič drugače ni takrat sijalo sonce kakor zdaj, in prav tako je pel na vrhu starega oreha za hišo gizdavi kos svoji ženici v gnezdu neutrudljivo, veselo in ljubezni polno pesem. Takrat se Malki ni zdelo prav nič čudno, da poje, zdaj pa je večkrat ugibala, če je res toliko sreče v njegovem drobnem srčecu.

«Brez pameti je,» je spoznala, «zato poje!»

Kako bi mogel peti, ko bi vedel za vse gorje in vse trpljenje, ko bi vedel, da mora njen mož ves teden trdo delati in stradati, da lahko prinese ob sobotah nekaj kovačev domov za četvero lačnih ust!

Poje, ker ne ve, da je na svetu več krivice kakor pravice, ker ne ve, da bo jutri mnogo, mnogo otrok zaman sanjalo o dišečih pomarančah, o pisanih pirhih.

Poje, ker vidi le čisto, nepokvarjeno, večno lepo in čudovito naravo okrog sebe, ne vidi pa življenja, kakor ga nista videla Malka in Martin, ko sta se pred šestimi leti vračala z žetve domov in sklenila, da se bosta poročila.

Videla sta zlato žitno polje in škrjančka nad njim, videla sta drobne, bele oblačke na nebu, daljne gore

in gozdove, videla sta črva na poti in nista stopila nanj, čmrlja v travi in drobno mravljo, jerebice v žitu in rdeči, ljubki mak, prijazne marjetice po mejnikih in rjavega srakoperja v grmovju, videla sta dobro in slabo obdelano zemljo, a nista pomislila, da ni niti ped te zemlje njuna last.

«Močne, zdrave in dela vajene roke imam,» je rekel takrat Martin, «nikar ne skrbi, Malka!»

In Malke ni prav nič skrbelo, kako bosta živela. Oba sta rada delala, oba sta bila mlada in močna.

Zgodilo pa se je, da pri vsem svojem zdravju, pri svoji mladosti in moči nista mogla zaslužiti toliko, da bi nasitila in oblekla sebe in otroke.

Blagor kosu, on lahko poje, saj je ves svet njegov! Prav nič mu ni treba skrbeti, kako bo nasitil lačne kljune svojih mladičev. Dobro in obilno je poskrbela zanje mati narava!

Malka pa ne ve, kaj bo skuhalo jutri na veliko noč, če moža ne bo domov.

Previdno se je splazila s postelje, se tiho oblekla in šla prav počasi po prstih iz hiše. In prav tako počasi je šla potem po vsej vasi; postajala je in prisluškovala. Čim dalje je bila od doma, tem bolj je gorela želja v njej, da bi šla kar naprej po cesti v noč, dokler bi ne srečala Martina, ki hodi tako sam in zapuščen že šest ali pa morda še več ur.

Sedla je na obcestni kamen in dobro ji je del topli južni vetrič. Rahlo ji je božal vroče čelo in oči in se igral z njenimi razpuščenimi lasmi. Zdelo se je, da prinaša prijazne pozdrave iz dežel, kjer že cvete sadno drevje.

V kotanji za njenim hrbtom je tiho šelestelo suho listje, ki ga je jeseni prinesel veter tja, in v grmovju ob cesti se je prebudila ptica, zaprhutala s perutnicami, začivkala in se spet umirila.

Bilo je, kakor da vsa narava samo sladko dremlje, kakor da bi se bala trdno zaspiti, da bi ne zamudila veselega jutra Vstajenja.

Malko je pričelo zebsti, zato je vstala.

Dolgo je premišljevala sredi ceste, ali naj se vrne k otrokom ali naj gre možu naproti. Ko se je spomnila, da bi bil najbrže hud, ker je pustila otroke same doma, se je hitro in brez obotavljanja vrnila.

Zaspala je kmalu, a se je zbudila še pred dnevom. Prestrašeno je odprla oči in videla, da se mož še zmeraj ni vrnil.

Nato je nepremično čakala s strahom v srcu, da se bodo zdramili otroci. Bala se je njihovih začudenih, žalostnih pogledov, ko bodo opazili, da oče ni prišel, da ni prinesel belega kruha in pirhov. Bala se jih je in ni vedela, kako se jim bo opravičila. Saj jim je vendar obljubila, da bodo v ponedeljek zjutraj nesli pirhe stari mami na Goličavo! Bili so še tako majhni in niso še mogli razumeti, zakaj se bodo vsi otroci na vasi igrali z lepimi, pisanimi pirhi, le oni se ne bodo mogli. Lačni in žalostni se bodo potikali okrog hiše, še na vas si ne bodo upali.

Takrat pa je nekdo slabotno in utrjeno potrkal na okno. Planila je s postelje in šla odpirat.

Bil je njen mož. Bled, upadlih lic in čudno žarečih oči se je opotekel brez moči na klop ob steni. Iz rok se mu je zavalil na tla majhen ovoj, in že je planil s peči štiriletni Tinek, ga pobral in krepko stisnil v naročje. Nato pa se je počasi približal očetu in se vprašujoče zagledal v njegov utrjeni obraz.

Martin se mu je ljubeče nasmehnil in rekel:

«Sezuj me, Tinek! Tako sem truden, da se ne morem pripogniti.»

Medtem sta se zbudili tudi Metka in Polonica; vsi trije so hoteli sezuti očetu blatne in strgane čevlje.

Malka ni prav nič spraševala svojega moža, zakaj je prišel tako pozno domov. Hitro je zakurila na ognjišču in pristavila mleko in vodo. Potem se je Martin vsaj za silo okrepčal in si v topli vodi umil utrujene noge. Nato je legel na posteljo in vsi štirje so posedli okrog njega.

Medtem se je pričelo daniti in od vseh strani se je že oglašalo veselo ptičje čebljanje.

«Zakaj si prišel tako pozno, atek?» je prvi vprašal Tinek.

«Zato, dete moje, ker sem še ob sedmih zvečer skladal vreče iz vagonov na mariborski postaji.»

Malka je osupnila in roke so ji brez moči omahnile.

«Ali ne delaš več pri zidarjih, Martin?»

Prijel jo je za roko in mirno odgovoril:

«Že ves teden ne. Tisto hišo v Prisojni ulici smo dozidali in, ker podjetje še ni dobilo novih naročil, nas je odpustilo. Najprej sem mislil, da bi se takoj vrnil domov, potem pa sem si premislil. Kaj bi hodil brez dinarja v žepu! Ostal sem in sem prijel za vsako delo, ki se mi je po-

nuđilo. Nisem zaslužil dosti več kakor za hrano, včasih še toliko ne. In ko je prišla sobota, sem imel v žepu tri kovače. Že sem se odpravil ob petih na pot, ko sem srečal znanca, ki me je vprašal, ali bi hotel skladati iz vagonov moko za trgovca Faletiča. Seveda sem šel in zaslužil sem še trideset dinarjev.»

Srečno in zadovoljno se je nasmehnil in jih pogledal vse po vrsti, kakor bi se hotel prepričati, ali so veseli, da se ni vrnil praznih rok. Toda žalostnih oči so strmeli vanj.

«Do sedmih si nosil vreče,» je rekla Malka, «nato pa si še devet ur hodil, Martin?»

«Seveda,» ji je odgovoril, «saj sem vam vendar obljubil, da pridem!»

Takrat se je Tinek stisnil k očetu, mu ovil ročico okrog vratu in dejal:

«Atek, saj bi ne bilo treba kupovati pirhov!»

«Zakaj ne, Tinek?»

«Zato, ker si moral tako težko delati in tako dolgo hoditi!»

Ko je tisto jutro pogledalo sonce iznad gore, so že sedeli Tinek, Metka in Polonica na pragu pred hišo. Tiščali so v drobnih, potnih pesteh živopisane sladkorčke in molčali. Bali so se, da bi ne zbudili očeta, ki je spal.

Mochovoj:

BLIT-ACHLES

Sion, katerega vrh je večno zavrt v meglo, je bil tisto lepo jutro Gospodovega vstajenja jasen in je odseval od modrega neba kakor velikanska prikazen starodavnega preroka, ki strmi nad čudežem. Marija Magdalena, ki je šla z Jožefovega vrta, je čutila, kako se je pred njenimi očmi, ki so bile vse solzne od veselja nad angelovimi besedami, vsa ravan zavila v pestro meglo, dočim se je zdelo, da zaliva Sion zarja, kakor da je za njim skrit On, ki je od mrtvih vstal.

Marija Magdalena je hitela k Petru in drugim apostolom, da bi jim sporočila besede, ki jih je slišala od angela.

Lahen vetrič se je igral z njenimi lasmi in ji prinašal vonj cvetočih jeruzalemskih vrto. Marija Magdalena je čutila v srcu takšno lahkoto, da se je nehote spomnila na kamen, odvaljen od groba, in zdelo se ji je, da se je prav tako težek kamen odvalil danes z nje-nega srca. V ušesih ji je še zmerom zvenel glas angela, obrnjenega k Materi božji:

«Veseli se!... Tvoj sin je vstal od mrtvih!...»

Ta radost, ki je prodrla tudi v dušo spokorjene grešnice, je odsevala od njenih oči povsod naokrog in v njeno srce. Marija Magdalena je čutila, da človeška notranjost ni tako majhna in tesna, kakor se dozdeva v dneh žalosti in pobitosti... Nasprotno — ko se odvali kamen, ki teži človeško srce, se odkrije prostor in lepota nebes, čujejo se glasovi angelskih pesmi — žalost in potr-tost izgineta kakor dih smrti in na njuno mesto stopi tista radost, ki jo občutijo samo oni, ki verujejo...

Prav ko je bila že na kraju mesta, je Marija Magdalena ostrmela ob cvetoči smokvi. Marija Magdalena je osupnila. Pred njo je stal angel, ji podal nekoliko cvetočih vejic, kakršnih ni še nikoli videla, in izrekel besedi: «Blit Achles», potem pa je izginil, kakor da se je razpršil v meglo.

Tokrat to ni bil privid niti sen, zakaj Marija Magdalena je držala v roki tri vejice dišečega cvetja.

Ko je prišla k Petru, je našla pri njem tudi Tomaža.

Peter je prihitel k njej in jo rado-vedno vprašal:

«Kaj se je zgodilo?...»

«Veselite se! Radujte se!» je trikrat ponovila.

In vsa razburjena je začela pripovedovati, kaj je videla in slišala od angela.

V tem trenutku sta vstopila Janez in Mati božja.

Marija Magdalena ju je pozdravila ter jima dala vsakemu po eno cvetočo vejico, katere ji je dal angel. Bila je presenečena, da ima v rokah ne tri vejice, ki jih je bila prejela, temveč cel šopek.

In med pripovedovanjem o angelu in o besedah »Blit Achles«, ki ju je izgovoril, ko ji je podajal cvetoče vejice, je dala po eno Petru, Tomažu in drugim apostolom, ki so zdajci prišli v sobo.

In vsak je začel duhati podarjeno cvetje. Z raznimi besedami in primerami so določevali vonj:

«Diši kakor rajska lilija!...»

«Kakor da je združen vonj vsega cvetja na svetu...»

«Če poduham, se mi zdi, da mi rastejo peruti, da letim, letim tja, kamor hreneni moja duša...»

Samo apostol Tomaž je neverno poslušal te navdušene besede. Ni verjel, kakor bi bil moral, niti pripovedovanja, da je Gospod od mrtvih vstal, niti tega, da ima cvetje tak vonj.

«Kako se pravi temu cvetju?» se je obrnil k Mariji Magdaleni.

«Ne vem,» je odgovorila, «angel ga je imenoval Blit Achles.»

«Blit Achles,» — Janez je začel iskati v svojem spominu... »Blit Achles...»

Medtem je Peter, ki je opazoval cvetje v Tomaževi roki, zaklical:

«Kako naj diši cvetje v tvoji roki, Tomaž, ko je vse uvelo?! Poduhaj!»

In Tomaž je vzel cvetočo vejico, katero mu je podal Peter, in poduhal.

«Tudi tvoje cvetje ne diši — —» je nejevoljno odgovoril Tomaž...

Peter ga je pogledal.

«Kako je to, da ne diši?!...»

Peter je bil presenečen, ko je videl, da je tudi njegovo cvetje uvenelo v Tomaževi roki: segel je po njem.

In cvetje kakor da je oživel, ko ga je vzel iz Tomaževe roke. Peter je poduhal, se obrnil in rekel:

«Čudno! V tvojih rokah vene in ne diši, v moji pa...»

Medtem se je Janez, ki je ves čas skušal uganiti pomen besed »Blit Achles«, obrnil k vsem:

«Domislil sem se... To sta starokaldejski besedi in pomenita »P r e i z k u š n j a v e r e«. Torej cvet vere!»

Vsi, ki so poznali malo vero Tomažovo, so se spogledali, Tomaž pa je vzdihnil. Morda je na tihem zavidal druge, ker v njihovih rokah cvetje diši in ne vene.

Iz bolgarščine B.

Jagnje, ki vzdržuje SVET

Kadar vidimo jagnje, mislimo na Veliko noč, ali ne? In kadar sanjamo o pomladi, zremo v domišljiji sveže podobne, pokrajine v cvetju, na sočno zelenem pobočju bela jagnjeta. In domišljija gre dalje, seli se v dežele svetega pisma in obuja spomine na davna pota Izraelcev, ko je Gospod Bog zapovedal, da odberi sleherni gospodar za rodavno enoletno jagnje, ki je brez madeža; naj ga prihrani do štirinajstega dne in zakolje na večer. Z njegovo krvjo naj potmaže oba podboja in naddurje pri hišah, kajti na noč bo Gospod šel skozi egiptoosko deželo in bo udaril vso proenščino Egipčanov od človeka do živine, samo kri na izraelskih hišah mu bo znamenje, da bo Gospod šel mimo in da teh hiš ne bo zadela morilna šiba...

Sveto pismo je staro in modro. Dva velika simbola srečamo pogosto v njem: žitni klas in jagnje. Dva odrešujoča simbola. Žito nam je podoba vsega zlatega plodu, kar ga daje zemlja iz svojih nedrij. Žito je kruh naš vsakdanji. A jagnje, ki je od davnine, odkar je človek boječe začel častiti božanstva, moralo na žrtveni oltar, je del človeku najdražje drobnice, ki z vsem svojim obstankom

dopolnjuje človeku tisto, česar mu ne rodi zemlja. Ovca je redila in oblačita stare rodove in je še dandanes največja dobrotnica človeštva. Ne verjamate? Da, meščan se bo morda nasmehnil. Resnica pa vendar ostane taka. Suhe številke nam govore o tem in angleški gospodarski pisatelj Munden je nedavno napisal članek, v katerem je takoj v uvodu navedel, da se mora britanski imperij predosem ovci zahvaliti za ves svoj napredek. Če je tako z britanskim imperijem, velja zahvala ovčjemu rodu prav gotovo za ves ostali svet.

Munden pravi, da daje ovca svetu letno 1.700.000 ton volne. Volna se kakor bela nit vleče skozi zgodovino britanskega imperija. Že za časa Julija Cezarja so imeli v Britaniji svojevrstno volneno industrijo. Ovčji rod se je na samotnem britanskem otoku naglo množil in je v največji meri pripomogel k bogastvu prebivalstva. Vladarji so izdali posebne zakone za zaščito britanske volne in ovčjega rodu. Pred kakimi 900 leti je kralj Edvard III. dal narediti za lorda kancelarja volneno vrečo namesto sedeža, da bi se parlament vedno spominjal, od česa pričakuje kralj denarja

za svoj bojni pohod na Francosko. Woll-sack se še danes imenuje sedež lorda kancelarja v lordski zbornici. Že pred 200 leti je Anglija imela znanstvenika, ki je strokovno prerešetal, kako je treba ovce gojiti in je Anglija tako dobila za milijone prebivalstva boljše ovčje meso, predice pa boljše in obilnejšo volno. In tisti čas se je tudi začela lepo razvijati nova angleška kolonija Avstralija. Za njen razvoj, ki je v toliki meri obogatil britansko cesarstvo, si je pridobil največ zaslug pionirski duh nekega pogumnega izseljenca, ki je začel na novi celini gojiti velike črede ovac.

John Mac Arthur je bil ta mož. Leta 1794. je spremljal prvo skupino izseljencev v Avstralijo in je njemu samemu bilo naročeno, da se tam naseli. Dobil je na razpolago kakšnih 200 oralov zemlje. Da se ne bi preveč trudil z obdelovanjem polja, je začel preizkušati rejo ovac, ki so se pasle na obronkih okrog Sidneya. Raziskoval je deželo in odkril najbogatejše, najsočnejše pašnike na vsej avstralski celini. Danes goji Avstralija nič manj kakor 114.000.000 ovac, ki dajo četrtnino svetovne produkcije

Čuvaj in njegova varovanka

volne in ki so glavni vir avstralskih dohodkov.

Vemo, da je človek od davnih dob preizkušal marsikaj, da izkoristi tisto, kar mu nudi stvarnica. Pri ovci mu je bila sto in stoletja v nadlego maščoba, ki jo je treba odstraniti iz volne, preden se začne volna predelavati. Na Angleskem je polnena industrija stoletja polnila kanale z ovčjo mastjo, in kjer ni bilo vode, je bila ovčja mast hudo neprijetna nadlega. Pa se je sredi preteklega stoletja našel angleški kemik, ki je začel skrbno raziskovati mast iz ovčje volne. Potem je svoja odkritja razložil angleškemu Društvu kemične

industrije. Moža so pozorno poslušali, kajti prvič na svetu je bilo dognano, da je ovčja mast, lanolin, najbolj podobna človeški masti in da lahko blagodejno opliva na človeško polt, ako jo rahlo namažemo po človeški koži, v katero pronikne v nekaj minutah. Po tej pomembni preizkušnji se je v nekaj letih razvila ogromna industrija lepotilnih sredstev. Po daljšem raziskovanju so ugotovili, da je lanolin povsod najboljšo sredstvo zoper bolezni kože. Lanolin vrača človeški polti prirodne maščobe, katere ji odvezemajo mineralna olja, kisline in druge jedkosti, s katerimi prihaja industrijsko delavstvo neogibno v stik. Tisoči nameščencev in delavstva po angleških in drugih tovarnah in delavnicah se zdaj pred delom in po delu poslužujejo rafinirane maščobe iz ovčje volne, da so varovani zoper kožna obolenja.

Toda korist, ki jo je navidezno brezpomembna ovčja maščoba dala lepotilni industriji, ni še nič nasproti pomenu te maščobe za železarsko industrijo. Najhujše prekletstvo »kovinskega stoletja« je bila rja. Če je imela kovinska industrija po svojih skladiščih za težke

tisočake ali celo milijone železnih rezerv, je lahko vse skupaj v kratkem času uničila rja, čim se je na nepokrito železnino vtihotapila vlaga. Rja lahko uniči cela skladišča strojev, orodja, vlakov, brtev in ključavnic, poslanih iz Evrope čez morja v tropične kraje. Pa se je spet posrečilo skrbnim učenjakom dognati, da je predelana ovčja mast najboljša zaščitnica kovine zoper rjo. Neštete galone posebno predelanega lanolina se porabljajo dandanes za varovanje kovinskih izdelkov, ki so namenjeni iz tovarn po vsem svetu. In učnjaki še vedno iščejo nove poti in načine, da bi koristno uporabljali ovčjo mast. V veliki meri je danes potrebna pri izdelavi mila, sveč in barv.

Seveda moramo upoštevati tudi korist ovčjega mleka, potem imamo pred seboj nenavadno sliko, kako koristna nam je ovca, dokler živi. Ko pa se mora neprosto voljno posloviti od žitljenja, postane sila važno hranivo narodov. Tudi pri nas je bravina priljubljena, toda veliko bolj jo cenijo v Angliji in Franciji.

Ovca daje človeku marsikaj, kar ni za hrano, je pa važno za raznovrstno industrijo. Industrija suhega mesa neogibno potrebuje čreva in kožo. Strune iz ovčjih črev so omogočile veliko industrijo, ki izdeluje aseptični sukanec za šivanje ran, kakor tudi strune za teniške rakete in za različna glasbila. Niti parklji ne ostanejo neizkoriščeni. Iz njih se izdeluje pomožno sredstvo pri proizvodnji glicerina in drugih razstreliv. Takšna je pot nedolžnega jagnjeta — od neizmerne koristi do človeške pogube...

Otroška soba raste z otroki

Ze dolgo vemo, da se da pohištvo skoraj tako izpreminjati in predelavati kakor obleka. Iz starega pohištva si damo lahko napraviti novo, če odstranimo nepotrebne okraske. Skrinje, oziroma omare, in drugo lahko razširimo, predrugačimo in uporabimo za druge namene. Take pretvorbe so potrebne zlasti v hišah z omejenimi prostori ali v tesnem mestnem stanovanju. Če imamo povrh še kopico otrok, ki prav tako naglo odrasčajo hlačkam in sukničem kakor otroški posteljici in visokemu stolu, potem moramo zelo dobro premisliti, kako bomo opremili otroško sobo.

Res je, da mnogo staršev zaradi velikega nedostatka prostora in denarja ne more dati svojim otrokom lastne sobe. Toda če je le količkaj mogoče, bi otroci morali imeti svoj prostor, kjer bi lahko rastle skupaj z vsemi stvarmi, ki spadajo neposredno k njim. Otroci so po večini mnogo bolj povezani z najpreprostejšimi predmeti, ki jih imajo okrog sebe, kakor pa odrasli. Njim je miza ali postelja mnogo več kakor samo miza ali postelja. Njihova domišljija se bavi s temi rečmi in jih preustvarja in je prav, da jih preustvarja. Čim bolj preprosto je otroško pohištvo in otroške igrače, tem več imajo možnosti, da razvijajo svoj tvorni nagon.

Mati, ki opremlja svojim otrokom otroško sobo, bo že čisto sama po sebi izbrala tako preprosto otroško pohištvo, kakor je le mogoče. Toda gre lahko še

korak dalje in da tem malim predmetom že v začetku več možnosti. In te možnosti ustrezajo njenemu praktičnemu gospodinjškemu smislu. Ni se ji več treba bati, da bo opremljenje otroške sobe odvečna zadeva, da bo oprema nekoga dne nerabna, ko otroci odrastejo.

Če se prestavijo količki (letvice) in vložijo deščice, zrastejo lahko pohištveni predmeti otroške sobe preko svoje prvotne namembe — in tako lahko vsa otroška soba «raste z otroki».

Začnimo pri prav majhnem otroku, ki leži še v svoji prvi posteljici. Toda preden začno male nožice breati spodaj med postelnjakom in mrežnimi palicami, se lahko tudi že postelja podaljša. Moramo jo dati le tako narediti, kakor kažejo naše slike. Ako jo do polovice raztegemo in položimo vmes dele žimnice, lahko v njej udobno spi tudi šolski otrok; če jo docela raztegemo, je postelja dobra tudi za odrasle.

Ako pozneje iz katerega koli vzroka ne potrebujemo več velikega ležišča, se da lahko napraviti zofa, kavč ali celo prijeten kotiček iz dveh zof, kjer se udobno sedi.

Obstranske lestvice pri postelji, ki jih večji otrok ne potrebuje več, se dajo uporabiti za druge stvari: kot stojalo za sušenje perila in plenice, kot ograja, med katero se mali otroci naučijo hoditi. Če postavimo to ograjo pokonci, vidimo, da se da iz nje napraviti otroška garderoba, za katero potrebujemo kot dopol-

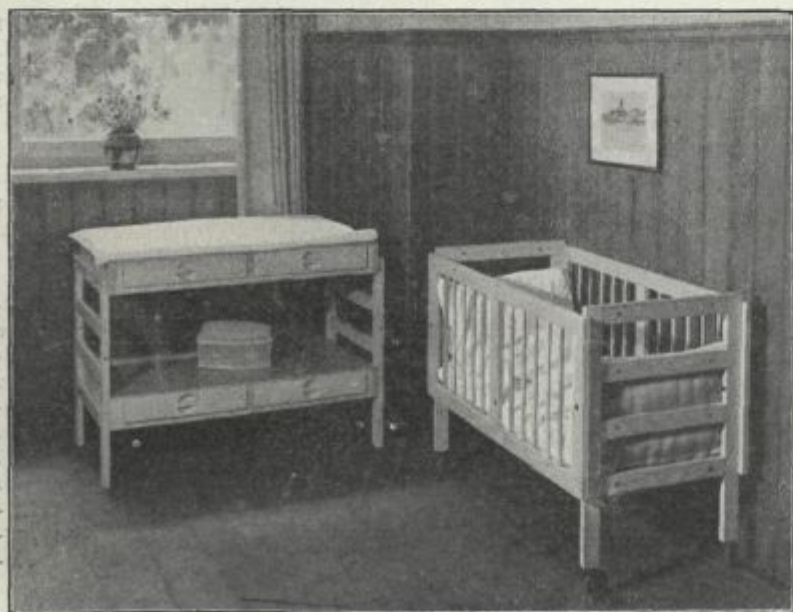

Kaj je nastalo iz previjalne mize: zgornja plošča s predali je nekoliko znižana, tako da otrok lahko udobno na njej piše. Spodnjo polico uporablja za sedenje.

nilo samo zatično desko in dva podstavka; in če damo vmes več desk, imamo čedno stojalo za knjige.

Prav tako, kakor postelja, se da pretvarjati tudi previjalna miza. Iz nje se da narediti umivalnik, delovna in igralna miza za otroke. Vsa skrivnost teh pretvorb sestoji iz plošč, predalov in prečnih vezi. Tako lahko pričaramo na primer predalčnik za perilo z večjim številom predalov, ako prekrizamo previjalno mizo in otroško klop.

Tega pa, kar je neogibno potrebno za vse te umetniže, seveda ne moremo naročiti pri mizarju: namreč čuta za predmete, ki jih vsak dan uporabljamo. Prav tako, kakor ni odvisno od blaga in dela, od pranja in likanja, kako nosimo svoje obleke, prav tako, kakor potrebuje vrtnar več ko škropilnico in škarje za cvetlice, če hoče, da rastline uspevajo, prav tako moramo imeti tudi do svojega pohištva neki notranji odnos. Ne smemo ga smatrati za mrtve predmete, temveč ga moramo privzeti v svoje osebno življenje, ga pustiti, da z nami raste — prav tako, kakor so lahko prostori, v katerih stoji, zdaj večji, zdaj manjši, ako se preselimo. Pohištvo se menjava, kakor se menjavajo ljudje, katerim to pohištvo služi. V tem se mi lahko učimo pri otrocih, katerim je vse živo, kar jih obdaja.

Prva posteljica in previjalna miza, osnovi «rastoče otroške sobe». Postelja stoji na gumijastih kolescih in ima za podlogo dvojno povoščeno sukno.

Desno: Iz prvotne otroške postelje sta nastali dve čedni majhni zofi, ki tvorita prav prijeten kotiček, ako ju postavimo v kot. Mizico in stojalo za knjige moramo dati narediti, ako hočemo imeti udoben kot za delo.

Desno spodaj: Ko otrok odraste, postavimo obstranske lestvice postelje pokonci, ostavimo nekaj zatičnih desk počez in imamo čedno stojalo za knjige.

Zgoraj v krogu: Iz postelje je nastala udobna zofa. Vzglavni in vzožni del služita za naslonjalo. Previjalnik se predela za mizo in namesto obeh spodnjih predalov naredimo prečno vez.

Levo zgoraj: Otroška postelja je docela raztegnjena, tako da lahko spi v njej tudi odrasel človek. Vzglavna blazina ni potrebna, ker se da podzglavje posevno postaviti. Mizica brez predalov je lična in čedna.

Levo v sredi: Zopet dve možnosti, kako se uporabijo posteljne lestvice: prvič kot ograjica, kjer se uživajo otroci hoditi — drugič kot otroška garderoba, ako jih postavimo pokonci, naredimo zadnjo steno iz zatične deske in spodaj podstavke.

Levo spodaj: Namesto postelje si damo lahko narediti tudi kavč. Vzglavje in vzožje se napravi iz delov ograjice. Če hočemo imeti stojalo s predali, naredimo namesto štirih šest predalčkov; stranski steni tvorita spet posteljni

Večer Poncija Pilata

Isti dan je sedel Poncij Pilat s svojim adjutantom pri večerji. Bil je to mlad človek, poročnik Suza iz Cirineje. Državni namestnik je bil nocoj redkobeseden, kar pa poročnik Suza ni opazil. Pogumno je besedoval in ves navdušen pripovedoval, da je prvič v življenju doživel potres.

«Zabavno je bilo», je pripovedoval in večerjal. «Ko se je danes po obedu stemnilo, sem šel brž, da vidim, kaj se godi. Na stopnicah se mi je zazdelo, kakor bi bile pod mano naenkrat nekam zbežale moje noge — smešno je bilo, smešno, ekscelenca, pri moji veri. Nisem mogel verjeti, da je to potres. Še preden sem prišel do ogla, mi je že pribežalo nekaj civilistov nasproti, gledalo s široko izbuljenimi očmi in kričalo: Grobovi se odpirajo in skalovje poka! Ah, sem rekel, ali ni to morda potres? Človek, srečo imaš! To je vendar redek pojav in doživljaj!»

Pilat je pokimal.

«Jaz sem pa že doživel potres», je rekel. «Bilo je to v Ciliciji — počakaj, pred kakimi sedemnajstimi leti. Takrat je bilo še hušje!»

«Sicer se pa zdaj ni kdo ve kaj zgodilo», je brezskrbno pripovedoval Suza. «K vratom Hekaladama se je skotalil kos pečine — da, na pokopališčih se je odprlo nekaj grobov. Čudim se, da tukaj mrličje tako plitvo pokopavajo, komaj laket globoko. Poleti strašno smrdi!»

«Navada», je zamrmral Pilat. «V Perziji na primer, tam jih sploh ne pokopavajo. Tam položijo mrličje kratko malo na sonce.»

«To bi bilo treba prepovedati», je menil Suza. «Iz higienskih in drugih razlogov.»

«No, potem bi pač morali neprestano ukazovati in prepovedovati! To bi bila slaba politika, Suza. Ne vtikaj se v njih običaje, ker je tako vsaj mir. Če že hočejo živeti kakor živina, pa naj živijo. Eh, Suza, mnogo dežel sem že videl!»

«Nekaj bi pa le rad vedel», se je vrnil Suza k svojemu pogovoru. «Kako prav za prav nastane potres? Morda so pod zemljo kakšne luknje, ki se hipoma zasujejo? Ali zakaj potem pri tem potemni nebo? Tega si ne morem razložiti. Zjutraj je bil vendar jasen dan.»

«Dovolite», se je oglasil stari služabnik Papadokitis, Grk iz Dodekanesa. «Že včeraj, gospod, je bilo nekaj takega pričakovati. Sonce je zahajalo krvavordeče. Rekel sem kuharici: Mirijam, sem rekel, jutri bo nevihta ali celo ciklon! — Mene pa, je dejala Mirijam, boli križ. Dovolite, pričakovati je bilo nekaj, prosim!»

«Pričakovati je bilo nekaj», je ponovil Poncij Pilat zamišljeno. «Veš, Suza, tudi jaz sem danes nekaj pričakoval. Že zjutraj, ko sem ji m izročil moža iz Nazareta — moral sem ga izročiti. Zakaj rimska politika se principalno ne vtika v lokalne zadeve, zapomni si to, Suza — čim manj pridejo ljudje v dotiko z državno oblastjo, tem laže jo prenašajo — pri Zeusu, kje sem se ustavil?»

«Pri možu iz Nazareta», mu je pomagal Suza.

«Da, pri možu iz Nazareta. Veš, Suza, nekoliko me zanima ta človek. Bil je namreč rojen v Betlehemu. Tukajšnji ljudje so namreč nad njim izvršili justični umor — ali to je njih reč. Ako bi jim ga ne bil izročil, bi ga bili

raztrgali na kose, in rimska oblast bi bila blamirana. Ali, no, to ne spada sem. Ananija mi je rekel, da je bil nevaren puntar. Ob njegovem rojstvu so baje prišli pastirji in se mu klanjali kakor kralju. Nedavno pa so mu tukaj priredili sprejem kakor kakšnemu triumfatorju. To, Suza, mi ne gre iz glave. Vsekakor sem pričakoval...»

«Kaj ste pričakovali?» ga je čez nekaj časa vprašal Suza.

«Da morda ti iz Betlehema pridejo in ga iztrgajo iz rok teh rabljev. Da pridejo k meni in izjavijo: Gospod, on je eden iz nas in za nas nekaj pomeni. Prihajamo ti povedat, da stojimo z njim in ne dovolimo, da bi se mu skrivil le las na glavi. Veš, Suza, radoval sem se tako rekoč prihoda teh ljudi s tistih bregov. Sit sem tukajšnjih kričačev in pikolovcev. Da, ljudje iz Betlehema, bi jim rekel, pričakoval sem vas. In to zaradi njega samega in zaradi vas in vaše dežele. Kričači niso možje, kakršni ste vi. Vi ste kakor vojaki, ki se ne predajajo. Iz mož, kakršen ste vi, se ustvarjajo narodi in države. Slišal sem, da vaš rojak zbuja mrličje. Prosim vas, kaj pa hočete z mrličji? Vendar, vi ste zdaj tu in vidim, da zna obujati tudi žive ljudi, vidim, da vam je dal nekaj kakor pojem zvestobe in časti. Rimljani pravimo temu virtus. Kako se v vašem jeziku imenuje, možje iz Betlehema, ne vem. Vem pa, da je to v vas! Zdi se mi, da bo ta mož iz Nazareta, v Betlehemu rojen, izvršil še mnoge reči. Škoda bi ga bilo...»

Poncij Pilat je obmolknil in raztreseno posnel krušne drobtine z mize.

«Eh», je zamrmral, «niso prišli. Eh, Suza, kako delikatno je vse to vladanje!»

Prev. Ivan Vuk.

E. Justin: Lesorez

Po najnovejšem kroju

S 1746. Siv kostum z belimi črtami, ki je primeren za vitke, pa tudi za bolj obilne postave. Krilo je sestavljeno iz dveh pol in ima spredaj široko dvojno grubo. Zadnik jopice je iz treh delov. Blaga potrebujemo (za velikost V) 3 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II, III, IV, V in VI po 22 dinarjev.

M 2826

M 2819

S 1746

M 2805

M 2805. Popoldanski plašč. Rokavi so ob rami okrašeni s prešivi, ki so podloženi z vato. Pas, ki se spredaj zavezuje, je pa iz volnenea žoržeta ali pa iz svile. Oblika plašča je primerna zlasti za obilnejše gospe. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 2,90 m, če je 140 cm široko, ali pa 4,70 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih III, IV in V s tiskanico za okrasek na rokavih po 22 dinarjev.

M 2826. Ohlapen športni plašč se zapenja s ključicami. Obramnik prehaja zadaj na sredi v ozko plaso, prav tako tudi na obeh prednikih, kjer se obe plasi razširita v obliki žepov, kamor so prišiti nekoliko manjši žepi z ozkimi žepnicami. Blaga potrebujemo (za velikost III) 2,60 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 din.

M 2819. Nekaj novega in posebnega je tale modri plašč. Obramnik prehaja zadaj na sredi v ozko plaso, prav tako tudi na obeh prednikih, kjer se obe plasi razširita v obliki žepov, kamor so prišiti nekoliko manjši žepi z ozkimi žepnicami. Blaga potrebujemo (za velikost I) 2,60 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI «ULTRA» POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENEINDOMA», LUBLJANA, DALMATINOVA 8.

OBLAČILA za mlada dekleta

B-F 2714. Sportna obleka iz progastega pralnega blaga. Odrašena je tako, da grede črte posameznih delov obleke v različnih smereh. Blaga potrebujemo (za velikost 14) 3 m, če je 76 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 14 in 16 po 22 dinarjev.

B-F 2674

B-F 2643. Predpasnik z naramnicami iz tiskanega blaga, ki je okrašen z enobaravno obrobo. Spredaj na sredi je velik žep. Blaga potrebujemo (za velikost 14) 1,50 m, če je 80 cm široko, in 30 cm blaga za obrobo. Kroj «Ultra» se dobi v velikostih 14 in 16 po 7 dinarjev.

B-F 2674. Obleka s tričetrtinsko jopico za mlada dekleta. Obleka je iz rištorjavega blaga. Krilo ima spredaj tri, zadaj pa eno votlo gubo. Gube so do treh četrtin dolžine prešite, spodaj pa odprte. Zadnik je na ramah toliko podaljšan, da tvori obramnik prednika, ki je prešit čez gube prednika. Pod razporek bluže je z gumbi pripet naprtnik iz belega pikeja. Iz pikeja so tudi zapestniki in ovratnik. Jopica je iz karinatega blaga rjaste, črno-rjave in pesčenosive barve ter ima obramnik. Zgornja žepa sta višja in prešita, spodnja pa našita; vsi štirje žepi se pa zapenjaajo z gumbi. Blaga potrebujemo (za velikost 15) za obleko 2,20 m, če je 150 cm široko, za jopico pa 1,60 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 15 in 17 po 22 dinarjev.

B-F 2714

B-F 2643

B-F 2734. Karirast plašč za mlado dekle. Plašč ima obramnik in polikane votle gube. Zavihki so krojeni hkrati z obramnikom, ki je na tilniku nekoliko višji. Blaga potrebujemo (za velikost 16) 3,25 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 14 in 16 po 22 dinarjev.

B-F 2734

B-F 2711. Bluza iz pikčaste svile ali pa iz volnenega muselina. Pri vratu je zaprta in se nosi vrh krila. Posnetki so v smeri proti vratu žarkasto razporejeni. Našopirjeni roka, so na spodnjem koncu zoženi s posnetki. Spredaj pod ovratnikom je zavezana vrveca s čopkoma. Bluza se zapenja ob straneh z gumbi. Blaga potrebujemo (za velikost 14) 1,10 m, če je 92 cm široko, ali pa 1,60 m, če je 76 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 14 in 16 po 14 dinarjev.

B-F 2711

B-F 2695

B-F 2695. Nagubano krilo iz modrega blaga za mlada dekleta. Blaga potrebujemo (za velikost 14) 1,70 m, če je 130 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 14 in 16 po 14 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI «ULTRA» POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENEINDOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

Apartni modeli

K 8164

K 8164. Okusna obleka iz lahkega volnenega blaga z lčno opremo iz pikeja. Blaga potrebujemo (za velikost II) 2,30 m, če je 10 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I in II po 22 dinarjev.

K 8267

K 8267. Zelo okusna obleka z joplico. Na poseben način je krojen prednik joplice. Blaga potrebujemo (za velikost II) 2,40 m, če je 80 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I in II po 22 dinarjev.

K 8264

K 8264. Čedna obleka iz tankega volnenega blaga ali pa iz lčnate svile, okrašena z robčki. Blaga potrebujemo (za velikost I) 2,05 m, če je 80 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I in II po 22 dinarjev.

K 8166

K 8166. Koraška obleka, zapeta do vratu, je prav primerna za pomladanske dneve. Blaga potrebujemo (za velikost III) 2,60 m, če je 120 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II in III po 22 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI »ULTRA« POD OZNAČENIMI STEVILKAMI PRI UPRAVI »ZENEINDOMA«, LUBLJANA, DALMATINOVA 8.

MODA PRINAŠA

S 1744

M 2815

S 1744. Športni kostum iz dveh vrst blaga. Krilo je iz rumenkastorjavega diagonalnega blaga. Prednja pola krila je položena v globoke gube. Jopica z eno vrsto gumbov je peščenorjava. Zavijki jopice so iz istega blaga kakor krilo. Prav takšne barve so tudi gumbl. Živet jopice je iz treh delov in je v pasu zožen s posnetki. Blaga potrebujemo (za velikost II) 1.80 m za krilo in 1.40 m za jopico, če je 140 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih I in II po 22 dinarjev.

M 2815. Ohlapen tričetrstinski plašč je zlasti pripraven za pomlad. Če ga oblečemo h kostumu pod S 1744, smo praktično opravljeni za potovanje. Za ohlapno in zvončasto obliko plašča z ramenskimi (raglanskimi) rokavi je najbolj primerno karirasto blago. Žepi so prišiti poševno. Blaga potrebujemo (za velikost II) 2.85 m, če je 140 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih I in II po 22 dinarjev.

B 2432

B 2426

B 2432. Mladostna bluz a iz kariraste umetne svile. Obramnik je obrobljen s čipkami, da je videti, kakor bi imela bluz a ovratnik. Pod vratom je petlja iz istega blaga, obrobljena tudi s čipkami. Bluz a se oblači v krilo. Krilo je krojeno kakor pri kostumu S 1744, ki je narisano na drugi strani. Blaga potrebujemo (za velikost I) 1.80 m, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih I in II po 14 dinarjev.

B 2426. Okusna športna bluz a ima obliko telovnika. Spredaj ima obramnik in dva žepka, zadnik je pa gladek in v pasu stisnjen s pasom, ki je spredaj vшит med posnetke, zadaj pa ima zapono. Tako narejena bluz a je lepa, če je iz ličnate svile, iz svile fantung ali pa iz platna. Blaga potrebujemo (za velikost III) 1.80 m, če je 92 cm široko, ali pa 2.10 m, če je široko samo 80 cm. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih II in III po 14 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI «ULTRA» POD OZNAČENIMI STEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENE IN DOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

Poletje je pred durmi

K 8312

K 8312. Moderno krojena obleka z dvo-
barvno vezeno. Kako vezemo okrasek, se jas-
no vidi na sliki poleg. Zvončasto krilo ima
spredaj in zadaj po sredi šiv. Bluza se za-
penja zadaj na ozkem obramniku. Ovrtnik je
zvit. Blaga potrebujemo (za velikost II) 3,35 m,
če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi
v velikostih I in II po 22 dinarjev, odlikanica
K 08312 pa za 7 dinarjev.

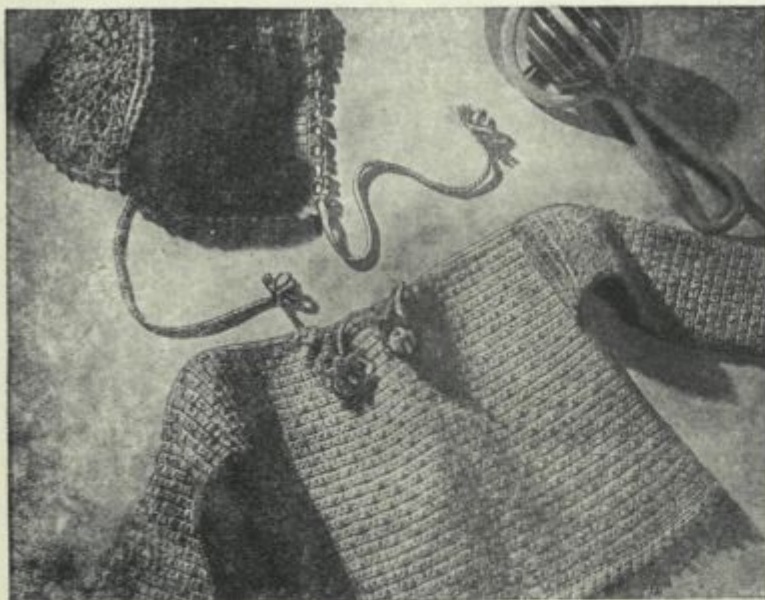
K 8325

K 8323. Mladostna poletna obleka s
slogu dečle iz platnenega ali pa iz bombaža-
stega blaga. Krilo in široki pas sta okrašena
s pisano vezeno. Na sliki poleg modela je
vzorec za okraske. Blaga potrebujemo (za veli-
kost I) 4m, če je 80 cm široko. Veliki kroj
«Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po
22 dinarjev, odlikanica H 7037 pa za 12 din.

K 8314

K 8314. Moderno vezena obleka. Kako
vezemo vzorec, kaže ovalna slika. Krilo je se-
stavljeno iz petih pol. Bluza, ki jo vezemo v
dveh barvah, je spodaj dostavljena z drugač-
nim blagom. Blaga potrebujemo (za velikost III)
3 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra»
se dobi v velikostih I, II in III z vzorcem za
vezenje vred po 22 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI «ULTRA» Z NATANČNIM POPISOM POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI
PRI UPRAVI «ŽENE IN DOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

S-G 396

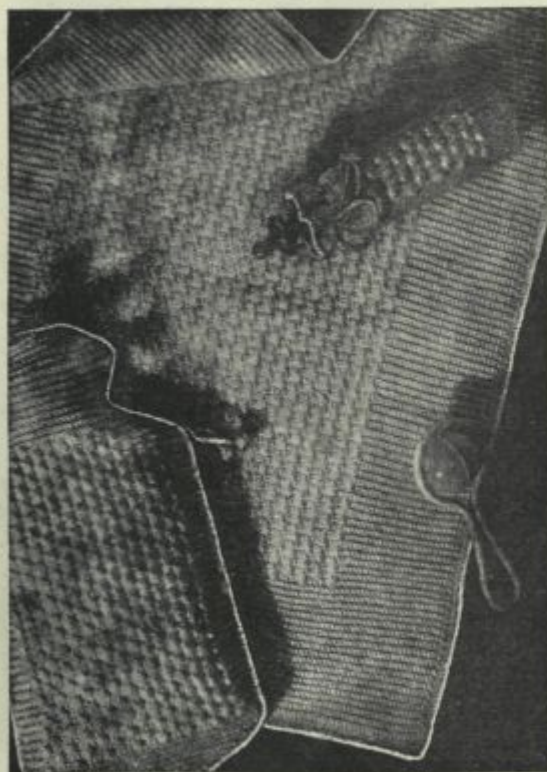

Kvačkano in pleteno za naše najmlajše

H 6906. Kvačkano pregrinjalec za voziček, prevleka za steklenico in prevleka za grejačo iz mehke bele volne. Vse troje je obkvačkano s svetlomodro prejico. Vzorec «Ultra» za ročno delo se dobi za 7 dinarjev.

H 6906

S-G 396. Kvačkana jopica in čepica iz svetlomodrega in rožnatega merceriziranega kvačkance z vogličastim vzorcem. Kroj «Ultra» se dobi za 7 dinarjev.

S-G 393. Pletena oblačila iz tenke bele volne. Na privzdignjene vozle vezemo svetlomodre zvezdice. Vrvice, čopki in obrobe so prav tako iz svetlomodre volne. Kroj «Ultra» se dobi za 7 dinarjev.

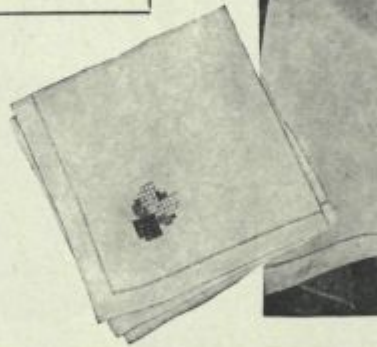
S-G 393

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO VZORCI «ULTRA» POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI «ZENEINDOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

Lični vezeni prti in prtici

H 6877. Okusen prt s prtici iz belega platna. Prt ima na sredi krog iz pisanih mačeh, na prticih je pa v enem vogalu cvet mačhe. Prt je velik 135/135 cm, prtici pa merijo po 34 cm v kvadratu. Iz takšnih mačeh sestavljen šopek je tudi prav primeren okras za blazino. Odlikanica «Ultra» se dobi za 12 dinarjev.

H 6877

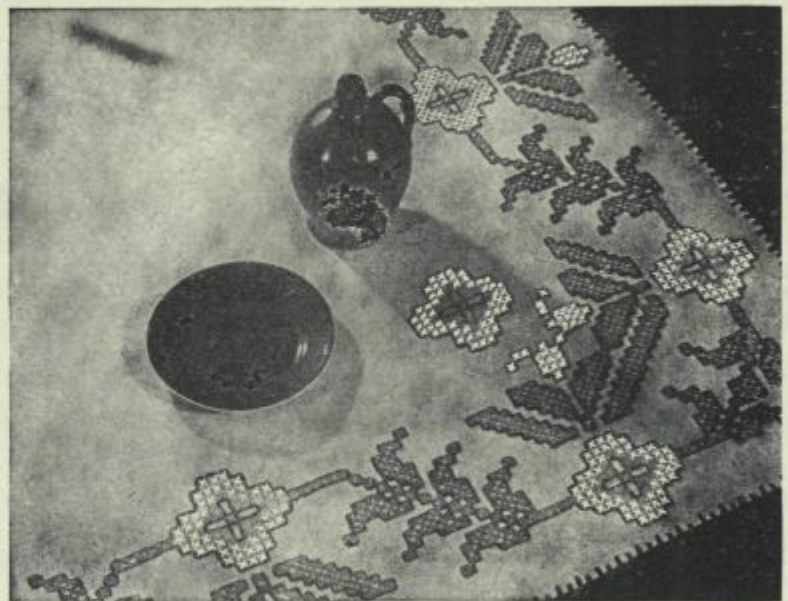
H 6965

H 6965. Prt iz belega platna meri 110 cm v kvadratu. Ozaljšan je z različnimi poljskimi cveticami, ki jih vezemo s sivkastomodro, rožnato, rumeno in zeleno barvo. Rob je zavihan na lice in prišit z okrasnimi šivi, lahko ga pa tudi obzankamo ali pa obkvačkamo. Dve odlikanici «Ultra» se dobita za 24 dinarjev.

H 6950

H 6950. Prt za vrtno mizo iz navadne kotenine. Velik je 125 cm v kvadratu in okrašen s širokim vezanim vzorcem, ki ga vezemo s karmnasto, temnomodro, svetlozeleno, temnozeleno, svetlozeleno in rjavkastorumenjo prejšico. Štiri odlikanice «Ultra» se dobe za 8 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO VZORCI «ULTRA» POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENEINDOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

Tudi otroci so radi novi in lepi

K-M 5427. Karirasta obleka iz pralnega blaga svetlomodre in bele barve za večje deklice. Ovrtnik in zapetki so iz znoharvenega svetlomodrega blaga. Krilo je xyončasto in urezano poševno. Blaga potrebujemo (za velikost 8) 1.80 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 8, 10 in 12 po 14 din.

K-M 5473. Rdeča oblekica z belimi pikami za majhne deklice. Na predniku in zadniku so po tri volte gube, ki so zgoraj prešite. Rokavi so kratki in našopirjeni ter se končujejo v zapetke. Ozki ovrtnik je iz belega blaga. Blaga potrebujemo (za velikost 4) 1.80 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 2, 4 in 6 po 14 dinarjev.

K-M 5427

K-M 5473

K-M 5428

K-M 5371

K-M 5447

K-M 5428. Športna dekliška obleka iz lichenorumenega blaga z vštitiimi žepi. Posebno jo povzdiguje beli ovrtnik, pod katerim je središčna osonjenordeča zavratnica. Pas je iz rdečega usnja in pokriva sešiv bluze in krila. Blaga potrebujemo (za velikost 11) 1.90 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 9, 11 in 13 po 14 dinarjev.

K-M 5371. Plašček za majhno deklico iz rjavo-zeleno-rumenega blaga v škotskem vzorcu. Ovrtnik iz belega blaga se da izmenjati. Blaga potrebujemo (za velikost 6) 1.15 m, če je 140 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 2, 4, 6, 8, 10 in 12 po 14 dinarjev.

K-M 5447. Dekliški predpasnik iz rožastega tiskanega blaga. Zapenja se ob levi strani. Blaga potrebujemo (za velikost 7) 1.35 m, če je 70 cm široko. Kroj «Ultra» se dobi v velikostih 3, 5 in 7 po 7 dinarjev.

K-K 1644. Otroška oblekica za dečke iz zelenobelega karirastega blaga. Blaga potrebujemo (za velikost 1) 1.40 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 1, 3 in 5 po 14 dinarjev.

K-M 5461. Čeden plašček za majhne deklice iz rožastega volnenega blaga z obramnikom. Blaga potrebujemo (za velikost 1) 1.35 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 1, 3 in 5 po 14 dinarjev.

K-K 1644

K-M 5461

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI «ULTRA» Z NATANČNIM POPISOM POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENE IN DOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

H. G.:

BARBKA

Barbka je bila nekoliko grbasta. Dečki in deklice iz vasi so Barbko zasmehovali zaradi grbe.

Zdajci je posegel učiteljev sin vmes, delil zaušnice na levo in desno ter zapodil otroke. Barbko pa je spremil do mlina.

Tako sta postala prijatelja. Bilo je pravo vaško prijateljstvo, v katerem so šumele lipe in cveteli travniki.

In potem je moral Jože v mesto, v višjo šolo, da bo učitelj kakor oče.

V počitnicah je bil vedno doma v vasi in je prinašal Barbki majhna darila, lep robček, rokavice.

Hodila sta po polju in gledala škranjčke, ki so se, drobeč svojo pesmico, dvigali do neba.

Kmalu so se počitnice končale, in Jože se je spet odpeljal.

Tako so minevala leta, in ko je učiteljev sin zopet prišel, je rekel, da je dobil službo in da ga doigo ne bo domov.

Potem Barbka dolgo ni nič slišala o Jožetu.

Pa se tudi ni preveč čudila, ko je nekega dne slišala, da se je Jože oženil. Kako bi bila pač smela upati, da bo kdaj njegova žena, ona, Barbka...

V mlinu, ki ga je po smrti staršev prevzel eden izmed njenih bratov, je stanovala Barbka v majhni sobi.

«Ali bi bilo pri mizi prostora še za enega?» je vprašala Barbka nekega dne brata, ko se je vrnila iz vasi. «Seveda ne zastoni, jaz bom plačevala. Zunaj v svetu se je nekaj pripetilo.»

Mlinar brat jo je vprašujoče pogledal.

Mirko Šubic: Pomlad je prišla

«Nesreča se je zgodila, brat. Jože, sin starega učitelja, in njegova žena sta mrtva in mnogo drugih tudi. Dva vlaka sta se strčila, nedavno. Župan mi je rekel, da bodo dali Jožetovega otroka v sirotišnico, jaz pa sem dejala, da ga bom k sebi vzela.»

Brat je stal in gledal sestro.

In potem je storil nekaj, česar še ni bil nikoli. Pobožal jo je po glavi, in tako nenavadno mu je bilo pri srcu... Iz vasi pa se je razlegal zvon, ki je oznanjal praznik ljubezni — veliko noč...

Zadnja večerja

E. Justin: Beethoven

Triumf navdušenja

Nekega mesečnega zimskega večera — piše Beethovenov prijatelj — sva šla po ozki ulici v Bonnu. «Poslušajte!» je dejal Beethoven in se ustavil pred majhno hišo. «Tiho! Kaj je to? To je iz moje sonate F-dur. Le poslušajte, kako je to dobro igrano!»

Sredi finala je klavir utihnil in skoraj jokav glas je izpregovoril: «Ne morem več igrati. To je tako lepo, jaz pa znam tako slabo igrati. Ah, kaj bi dala za to, da bi mogla slišati koncert v Kölnu!»

«Draga moja,» je dejal drugi glas, «čemu se mučiti z nečim, kar se ne da izpremeniti? Saj še najemnico komaj plačujeteva.»

«Prav imaš, a vendar bi rada vsaj enkrat v življenju slišala dobro godbo. Vem, da si tega zaman želim.»

«Dajva, vstopiva!» je rekel Beethoven.

«Vstopiti?» sem odgovoril. «Čemu?»

«Rad bi ji nekaj zaigral,» je dejal razburjeno, «tu notri je čustvo, genij in razumevanje! Nekaj ji bom zaigral in razumela bo. — Oprostite,» je nadaljeval, ko je odprl vrata, «slišal sem vas igrati in se nisem mogel premagati, da bi ne vstopil. Sem glasbenik in sem slišal, kaj ste pravkar rekli. Želite si... radi bi... to je... ali vam smem nekaj zaigrati?»

Mladi mož, ki je šival čevlje in je ravno hotel nekaj odgovoriti sestri,

katera je bila naslonjena na klavir, naju je presenečen pogledal.

«Ah, tisočkrat hvala,» je dejal, «ampak naš klavir ni dosti prida, pa tudi not nimava.»

«Niti not?» je zaklical Beethoven. «Toda kako je potem gospodična mogla... ah, oprostite!» je tiho končal, opazivši, da je dekle slepo. «Igrate torej brez not? Pa kje ste slišali to, kar ste igrali, ko ne hodite na koncerte?»

«Živeli smo dve leti v Brühlu in tam je nasproti nam stanovala gospa, ki je igrala na klavir.»

Beethoven je molče sedel h klavirju. Nikoli ga nisem slišal bolje igrati kakor tisti večer. Mlada človeka sta sedela kakor očarana, ko so čarobno sladki zvoki plavali po zraku, dokler ni začel plamen edine sveče dogorevati in ni slednjič ugasnil. Mesečina je zalila sobo, ko so odprli oknice. Kakor da je v misli zatopljen, je prenehal Beethoven igrati.

«Čudoviti gospod,» je rekel čevljar s tihim glasom, «kdo ste?»

«Poslušajte,» je odgovoril mojster in zaigral uvod k sonati F-dur.

«Torej ste sam Beethoven!» je veselo in navdušeno zaklical mladi čevljar.

«Prosim, zaigrajte še kaj,» je dala njegova sestra, ko je vstajal, da bi odšel, «prosim vas!»

«No, bom pa brez priprave zaigral sonato na mesečino,» je dejal, zamišljeno zroč na zvezde, ki so tako nežno svetile z jasnega zimskega neba. Potem je privrela izpod njegovih prstov bolešno sladka melodija, ki se je razlila po klavirju kakor mirna sončna svetloba po zemlji. Za njo je priskočila divja in vendar pasaža, kakor bi vile plesale po travniku. In na posled je planil allegro naglo, tresljivo, kakor v bojazni, dvomu in negotovosti, tako da smo vsi poslušali s pritajenim dihom.

«Bodite srečni,» je rekel mojster, vstal in šel proti vratom.

«Ampak še boste prišli?» sta vprašala oba hkrati.

«Da, da, še bom prišel in bom gospodično učil... Bodite srečni!»

In obrnivši se k meni, je dodal: «Zdaj pa hitro domov, da napišem tole sonato, preden jo pozabim!»

Hitela sva domov in šele dolgo potem, ko se je zdanilo, je vstal mojster od pisalne mize, kjer je delal vso noč, a v roki je držal dovršeno skladbo svoje slavne «Sonate ob luninem svitu». D.

Jarmila Novotná -- srečna umetnica in srečna žena

Ko je pred dobrimi dvajsetimi leti padla zavesa nad prizoriščem najstrašnejše žaloigre, kar jih je kdaj doživelo človeštvo, — ko je bila za nami svetovna vojna in je nad gorami v zimo sijal mladi dan naše svobode, smo Slovenci praznovali pričetek svoje kulturne obnove s svečano uprizoritvijo «Prodane neveste». Nič manj kakor stopetdesetkrat se je od tistega večera dne 3. decembra 1918 do danes zvrstila na odru našega narodnega gledališča ta čudovita češka umetnina, ki je pridobila na Slovenskem najbolj častno našo domovinsko pravico. Kako tudi ne, ko je že pred vojno — od leta 1894 dalje — bila stalno na ljubljanskem repertoarju!

Saj je vse kakor naše: nežna čustvenost in zraven odločnost zale Marinke; prebrisanost krepkega in vselega vaškega ljubimca Janka, klasični tip mešetarja Kecala in še polno drugih sijajnih podob; dejanje bi samo po sebi lahko obveljalo kot bodra vaška komedija; vse skupaj pa je ogrnjeno v fino tkan in vezen plašč Smetanove glasbe. Tako očarljivo domača «Prodana nevesta» je našla pot v naš hram. Nikoli se je ne nagledamo, nikoli dovolj ne naučimo. Nasprotno. Skozi perspektivo prijazne moravske vasi zremo da-

lje po širni češki zemlji, ki je kakor en sam vrt. Z ritmi Smetanovih melodij dojemamo obilje zdrave češke čustvenosti in tehtamo zlati, neprecenljivi zaklad češke narodne duše.

Spodobilo se je, da praznujemo stopetdeseto predstavo «Prodane neveste» kot lep in pomemben kulturni dogodek. Pa je nanese srečno naključje, da je svečana predstava zares postala visok, nepozaben praznik slovanske glasbene umetnosti. Kajti prišla nam je v goste Jarmila Novotná.

Takrat po preoratu, ko smo otvarjali sezono s prenovljeno «Prodano nevesto», je bila Jarmila Novotná enajstletno dekletce. (Nobene skrivnosti ne izdamo, če povemo, da se je rodila 23. septembra 1907. Uspehi, ki so jo v zadnjih petnajstih letih dvignili k svetovnemu slovesu, morda tega in onega vsiljivo prepričujejo, da je sloveči umetnici odmerjena večja peza let, medtem ko je v resnici zdaj v polnem sijaju svoje lepote.)

Sevé, če jo je že srečna pot privedla v Ljubljano, jo bomo vendar naprosili, da za «Ženo in dom» izpregovori nekaj besed o sebi in svojem umetniškem poslanstvu.

To vam je velika reč, kadar potuje po belem svetu sloveča pepska umetnica, ki je zraven tega še filmska zvezda. Veliki, težki kovčegi romajo po vlakih in v hotel, kjer najdejo prostora v najlepšem, ogelnem apartmanu z balkonom in s širokimi razgledi na ulico. Dva sta, ki umetnice nikjer ne pustita same: impresario in mlada družabnica. In kjerkoli se umetnica ustavi, je sleherni dan po kosilu že naročena telefonska zveza z domačim krajem, da je umetnica od vsepopoldne vsak dan vsaj za tri minute v stiku s svojimi dragimi.

Tako je bilo tudi v Ljubljani. Tisto popoldne pred nastopom v ljubljanski operi, ko je gospa Jarmila Novotna morala po kosilu počakati, da zabrni telefon iz Prage, ki ji bo povedal, kaj delata njena otročiča, je voljno sedla v naslanjač v foyerju velikega ljubljanskega hotela in mi pripovedovala:

— Poznate me kot operno pevko in filmsko igralko. Prav. Toda povedati vam moram, da sem predvsem zelo srečna kot žena in mati.

— Da, čitali smo v beograjskih intervjujih, da ste poročeni z baronom Daubkom, da imate svoj gradič nedaleč od Plzna in da ste na vprašanje, ki je čisto v stilu današnjih filmskih neumnosti — namreč na vprašanje, ali imate kakšno veliko ljubezen — odgovorili trezno in pametno, da ste že vrsto let poročeni in da ste moža nedavno osrečili s sinčkom.

— Tako je — se je blaženo nasmehnila umetnica, da se je zablestela vrsta njenih belih zob in so zasijale njene oči. — Tako je, dva otroka imam: šestletno hčerkico in štirimesečnega sinčka. Že ko sem dobila punčko, sem se čutila najsrečnejšo mater in ženo, — zdaj pa pomislite: še sin. Ali nimam vzroka dovolj, da sem ponosna?

Nalašč je bahavo dvignila desnico od naslanjača, in v tej gesti je bilo polno ljubeznive šaljivosti. Ker pa so bile minute kratko odmerjene, je bilo treba brž preiti še k drugim vprašanjem: kje je umetnica študirala, kako se je počutila pri filmu, kam jo vodijo nadaljnja pota.... Govorila je odkrito in naglo:

— Študirala sem v Pragi, izpopolnjevala sem se glasovno še dve leti v Milanu. Začela sem uspešno nastopati in med mojimi prvimi pomembnimi uspehi je bil nastop v Veroni, kjer sem pela pred pet in dvajsetimi tisoči. Štiri leta sem bila na dunajski državni operi, kjer sem spoznala tudi tega in onega umetnika iz Jugoslavije. Že daljšo dobo ne sprejemem nikjer večjega angažmana in sem odbila tudi ponudbo za filmanje Metro-Goldwin-Mayerju, ker je Mayer zahteval, da podpisem pogodbo za celih sedem let in da tako rekoč popolnoma preidem v holivoodsko življenje. Nastopala naj bi vsako leto v enem ali dveh filmih, katerim bi bile za osnovo velike opere. Znašla sem se na razpotju: umetniška vrednost filmane opere nasproti pravemu umetniškemu delu na odru, — odločila sem se rajši za poslednje in odbila ponudbo.

Tako se je torej Jarmila Novotna izkazala polnokrono umetnico, ki je zlato ni moglo premamiti, da bi se dokončno vdala filmu. In tega ji res ni bilo treba. Odprta so ji vrata v pariško veliko opero. Na berlinski državni operi je pela vlogo Marinke osa zadnja leta, ko je politična hujskarija že dolgo žela žalostne sadove. Na milanski Scali jo štejejo med najbolj priljubljene goste.

— In vendar pojedete v Ameriko? — sem opralal umetnico. Odgovorila je veselo in prepričevalno:

— Da, seveda pojedem. Prav rada pojedem, še letos. Toda ne zaradi pogodbe, o kateri sva govorila.

— Ko sva že ravno pri filmih, — priznati je pa vendar treba, da smo vas v Ljubljani po njih spoznali in vzljubili. V kolikerkih ste že nastopili?

— Mislim, da jih je bilo kakšnih dvanajst. Zdaj, ko pojedem v Ameriko, bom poleg drugega nastopila še v trinajstem: v naslovni vlogi «Lepe Helene».

— Že drugod so vas vpraševali, katere vloge so vam najljubše. Rekli ste, da vam je najbolj pri srcu «Kavalir z rožo».

— Ah, zapisali so tako, in naj bo res. Toda rekla sem tudi, da ne morem pri vlogah deliti ljubezni, kakor ne morem nikomur reči, kateri otrok mi je bolj pri srcu. Srčno rada nastopam kot Marinka. Domá sem v Puccinijevih operah in vobče v liričnem repertoarju. Zlasti sem pa tudi srečna v vrsti Mozartovih del, kakor mi je naposled toplo pri srcu Verdijeva «Traviata».

— Iz Prage ste vendar enkrat prišli v Jugoslavijo, imeli ste velik uspeh v Beogradu, ljudje so bili baje do solz ginjeni, ko ste vi zaigrali in zapeli ubogo Mimi... To je bilo v začetku februarja, zdaj smo sredi marca, — kje ste se mudili medtem?

— Bila sem v Bukarešti, gostovala sem tudi v tamošnji operi. Lahko se pohvalim, da sem zadovoljna. Od tam, glejte, sem prihitela z orient-ekspresom naravnost v Ljubljano. Trudna sem še od vožnje, toda vaše mesto me je kolikor toliko osvežilo. Nisem pričakovala, da bom našla tako krasno okolico, te vaše gore, pa v tehle zlatih februarjskih dneh!...

— To se pravi, gospa, da so vaši prvi vtisi zelo dobri in da vas bo pot še kdaj privedla v Ljubljano. Verjemite, da bomo zelo veseli.

— Da, tudi jaz. Imam na Češkem več prijateljev in znancev, ki so vsako leto vaši gostje, bodi že na Bledu ali na Jadranu. No, na Jadran sem tudi jaz že doslej večkrat prišla, bila sem v Crikvenici, na Rabu, v Dubrovniku. Jadran me je očaral in ga bom še obiskovala. Potem pa pridem nekoč tudi na Bled. Res, očarljiva je slovenska pokrajina.

— Pristrčno priznanje, zlasti ker je vaše, gospa, ki greste novim lepotam naproti. Iz Ljubljane vas vodi pot na riviero, če smo prav čuli. Ali se pred odhodom v Ameriko še vrnete v Prago?

— Da. Za zdaj odpotujem v Cannes, kjer bom nastopila, potem si na rivieri malo odpočijem. Seveda pohitim nato nazaj v Prago. Moram k svojima malima ljubčkoma, obljubila pa sem tudi, da nastopim na velikem dobrodelnem koncertu. In potem, če pojde vse po sreči in zdravju, odpotujem v Ameriko. Pod Toscaninijevim vodstvom nastopim v New Yorku in nato na večji koncertni turneji. In, kakor rečeno, naposled še v filmu kot lepa Helena. Predolgo se pa ne bom mudila. Kajti kakor me sicer umetnost mnogo žene po svetu, mi je vendar družinska sreča najdražja.

Gospa Jarmila je menda že slutila, da bodo te njene lepe besede končale pogovor. Tisti mah se je oglašil telefon, ki je nekaj trenutkov nato prenašal veselo sporočilo, da je doma vse zdravo in v najlepšem redu.

Umetnica se je poslovila.

Res, lepa je: visok pojav je, poln nežne harmonije, obraz je brez lepotne navlake fin in poduhooljen, oči velike in prijazne, zlasti pa je njena beseda vsa ljubezniva in prostodušna.

Ob slovesu je še poklonila in podpisala sliko za spomin. Podpis izdaja njeno krepko umetniško naravo in lepoto njenega značaja.

Morala je nekoliko k počitku.

Sveža in prožna je nato zvečer pred nabito polnim gledališčem zaigrala in zapela Marinko, da je ne bo pozabil nihče, ki si je pravi čas — vsaj nekaj dni pred predstavo — oskrbel ostopnico.

S šopki cvetja v naročju se je Jarmila Novotna naslednje dopoldne odpeljala dalje iz Ljubljane v veliki svet. Kakor za blestečim meteorjem je ostala za njo v Ljubljani svetla sled. Imeli smo v svoji sredi veliko umetnico in srečno ženo.

Artem.

Citronček

eter pihlja in prvi zvončki se zibljejo v njem. Trobentice v bregu silijo v šopkih iz tal. Ali ni čudovit občutek, če se ustavi spomladi rumen metulj čisto blizu tvoje roke? Tako je živ, vesel in mlad!

Naš metuljček je Igo. Ali je kaj slajšega od njegovega smeha, ali je kaj nežnejšega od toplih malih dlani, ki te božajo? In ni je šale, ki bi bila zabavnejša od njegovega otroškega žlobudranja.

Igo je fantek, zdrav in močan. Včasih je tudi punčka, da mamici ni dolgčas. Trak si zaveže po svoje v svetle laske in se občuduje v zrcalu. O prav čedna punčka je Igo. «Pa zakaj nisem beba?» vprašuje mamo. Ali so be-bice bolj drage kakor fantki? Potem bi se ne igral z avtomobili. To je samo za fantke. Prav hitro izgine trak iz glave. Brez avtomobilov pa ne!

Ali se ti je kaj sanjalo, Igo? Igo se zbuja. Seveda se mi je sanjalo. O avtomobilu. Igu se vedno enako sanja. Izmisli si te sanje, toda prepričan je o njih. Očka je odpotoval. Čez dva dni se vrne. Kaj je obljubil Igu? Avto. Igo ima štiri avtomobile, dirkalnega, tovornega, luksuznega, motocikel. In kaj si še želi Igo? Avtomobil! Očka se je vrnil. Iz žepa privleče zavitek. Igo strmi v zavitek in oči se mu svetijo. Iz papirja gleda dvojne koles, več koles. Avto. Gasilni avto. Igo je že na tleh in avto brni po sobi. Gasilec trobi, Igo trobi, očka trobi. Požar je v vsakem kotu, v vsaki sobi. Avto ima veliko dela.

Stric je poslal tri majčkene godce. S ključkom se navijejo in potem se vrte in godejo, neslišno vlečejo loke in tresejo godala. Igo jim pravi «mandeljci-muzikanti». Poleg aeroplana, ki strelja iskre, in avtomobilov so mu muzikantje najbolj pri srcu. Trije možički plešejo pred njim, neprestano pokimavajo z glavami in godejo. Igo pa se na ves glas smeje in jih dreza s prstkom, da mu lok tolče po kazalčku. «Moji ljubi mandeljci-muzikanti!»

Igo že poskuša izgovarjati r. Strašno je ponosen in vriva svoj r v vsako besedo, četudi ga v besedi ni. Tudi pesnikuje rad. Prav čudne so njegove pesmi. Igo, migo, figo. Na klavirju se spremlja z dvema prstkom, akorde tolče s celo pestjo. Svetega Mikavza cekvica... Narodne pesmi obožuje, posebno mu je všeč Tinka Tonka pod gojo... In vsakokrat pridene, da je Tinka Tonka kavo pupcala. Oh, kako rad pije Igo kavico, posebno če je mnogo sladkorja v njej. Sladkor je čudovita iznajdba na svetu. Kadar dela mama češpljeve cmoke, ima vedno pomočnika. Igo polaga češplje na testo, v vsako češpljo dne košček sladkorja. Seveda pri tem prav pridno je češplje in sladkor in razlaga mami, da poskuša, ali so češplje dovolj sladke. Pri kosilu je priden. Ko je želodček že precej poln, prosi mamico, naj mu «ponuja». Za očko en cmok, za mamico en cmok, za bratrančka Bojčka en cmok. Zdaj ne gre več. Pa za mandeljce-muzikante tudi en cmok. Oh, ne more več. Bo pa zvečer pil kavico za muzikante.

Igo je tudi spogledljiv. Rad se ogleduje v zrcalu. Včasih celo sede pred zrcalo, si kaže jezik in se pači. Če ga kdo zaloti, se sramuje in skriva. Zelo rad je lep in že narekuje mami, kaj bo oblekel in kam pojde z njo na izprehod. Mali kavalirček! Z novim plaščkom hodi prav počasi mimo zrcala in se od strani ogleduje. Gleda očko,

ki si češe lase in jih gladi s ščetjo. Tudi Igo se mora počesati. Potegne s ščetko čez glavo in obraz in se žalostno drži, ker ga zbada v nosek. Toda zdaj je lep, in to je glavno. Skriva poskuša tudi z dišečo vodo, v kopalnici potem tišči bluzico k nosu in uživa prijetni vonj. In če ima umazane roke, jih izteguje pred sebe in pravi, da je packa.

Kuharici rad nagaja. Skrije žlice, omelce in milo pod omaro in čaka za vrati. Kuharica je žalostna in malo zajoka. Potem so žlice takoj na mizi in omelce pogleda izza vrat. Sicer pa je Igo priden in rad dela. Pometa pred štedilnikom, pobira koščke premoga za Ivanko, celo parket čisti in drsi po okroglih kolenčkih za Ivanko, dokler se soba dovolj ne svetli. Vsako smet vidi, popravi gube na zavesi, vsak papirček odnese v kuhinjo. Vzoren in natančen mož bo Igo!

Stari papa je prišel. Igo ga obožuje. Od jutra do večera hodi za njim in posluša povesti. Stari papa se zna imenitno igrati. Sestavljata gradove, mostove, garaže, vozita avtomobile. Tudi žvižgata včasih, vsak po svoje. In zjutraj se «ljubčkata» v postelji.

Stari papa sedi na divanu in prede kakor maček. Ne prede, temveč brni kot aeroplan. V aeroplanu, visoko nad Igorjevo kodrolaso glavico, sedi pilot, in pilot je Igorček. Povest gre h koncu. Aeroplan kroži nad hišo in mamica je radovedna, kdo je tako predrzen, da leti tako nizko nad banko. Iz aeroplana maha Igo in se smeje prestrašeni mamici. Vsi hite na teraso in občudujejo junaka-pilota-Igorčka, kuharica, hišnica, očka, stari papa. Igo pa se smeje in pozdravlja iz višin... Igu se svetijo oči in s pol priprtimi usti posluša. Potem krči ročice, ploska in se ščiplje v napeta bedra od navdušenja in sreče. «Mamita ajopjana vidja, mamita Igota vidja, Igo pijot!»

Igo in stari papa se vračata s sprehoda. Preštevata stopnice prav do vrat. Igo mora pozvoniti, stari papa ga dvigne do zvonca. Potem se fantek skriva in čaka ob steni in si komaj upa dihati. «Kdo je zvonil?» zapoje kuharica in gleda v zrak. Tedaj plane Igo v njo, kakor miška se izmuzne v sobo, jo vleče za krilo in predpasnik, poskakuje pred njo in se kriče raduje svoje prebrisanosti. Če pa odpre vrata mamica, potem ga premaga ljubezen. Plane ji v naročje in jo ljubkuje po obrazu, da je mokra od njegovih sočnih okroglih ustec.

Stari papa se je odpeljal nazaj v Ljubljano. Zjutraj je Igo v dvomih, ali je stari papa res odpotoval. Po prstih se bliža sobi in poskoči k postelji. Postelja je prazna, tudi v drugih sobah ni papana. Igo sede na divan in bridko zajoče. Tudi zvečer je neutolažljiv, ker ni starega papana. Mandeljci-muzikantje samevajo na posteljici. Še v spanju ihti in svetla solza mu zdrkne po rožnatih licih. «Moj papaci, moj jepi papa!»

Igo piše pismo. S celo pestjo drži svinčnik in polglasno govori: «Ljubi staji papa, Igo je zajosten, stijasno je zajosten...» Pismo je dolgo in črte se vlečejo čez vso stran. Kuharica mora odnesti pismo na pošto — v kuhinjo. Potem gre Igo k očki v banko in telefonira staremu papanu. Razumno in resno gleda v aparat, glasek se mu sprva trese, slušalo tišči k malemu ušesu. Pozneje kriči, da bi ga stari papa tam v Ljubljani bolje razumel. Prepričan je, da se bo stari papa vrnil, saj je govoril v telefon in telefon je zelo huda stvar.

Muzikantje plešejo in godejo, aeroplan sika iskre pred sebe. Igor sedi in ploska. Sončni žarki se igrajo z njegovimi svetlimi laski.

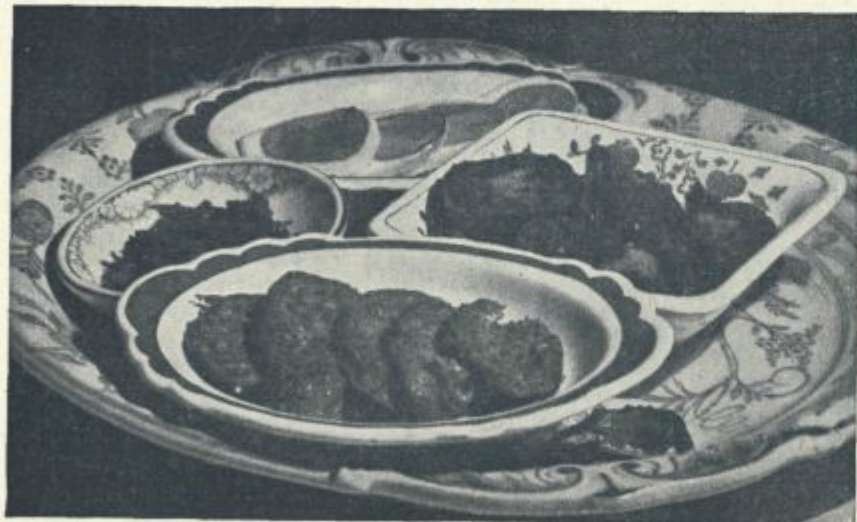
Mali Igorček, ti zlati citronček. V tvojih velikih očeh je najlepša pomlad. V tvojem srebrnem smehu je odmev naše sreče.

Nasveti v slikah

Tudi najbolj skrbni in pridni gospodinji se ne da zmerom pripravljati toplo večerjo. Če misli na večerjo o pravem času, si prihrani od popoldneva

košček pečenke, ki jo dopolni z raznimi pikantnimi prilogami ali pa s solato, pač po potrebi in po okusu.

Makaronski puding

15 dkg celih makaronov vržemo v slan krop in potegnemo, ko voda zavre, posodo bolj h kraju, da počasi dalje vre. Ko so makaroni kuhani, jih odcedimo in polijemo z mrzlo vodo, da se ne sprimejo. Te makarone zložimo potem drugega za drugim ob steni po-

sode za puding, in sicer najprej samo do polovice, denemo v sredino pol nadeva, nakar obložimo steno posode z makaroni do vrha in stresemo nato v sredino še drugo polovico nadeva. To zmes potem dobro potlačimo, posodo pokrijemo in kuhamo puding v sopari približno 45 minut.

N a d e v: Sesekljano čebulo nekoliko cpražimo in pridenemo nato $\frac{1}{4}$ kg sesekljanega mesa (pol teletine, pol svinine). Ko je meso ohlajeno, mu primešamo pol v mleku namočene in odcejene žemlje, 1 jajce, soli in popra. Od 20 dkg presnega masla, kolikor ga potrebujemo za praženje mesa, z majhnim koščkom namažemo posodo, ostanek pa raztopimo in polijemo čez puding.

Puding serviramo še vroč s paradižnikovo ali pa z gobovo omako.

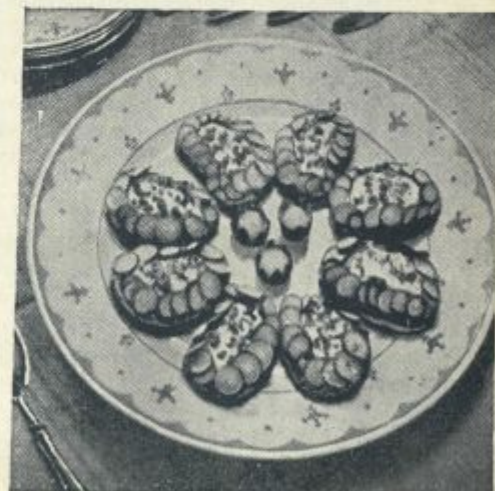
Obloženi kruhki

Slika 1. Reznje belega kruha namažemo s presnim maslom. Nato obložimo polovico vsakega reznja s sesekljanim rumenjkom, drugo polovico s sesekljanim beljakom, na sredo pa denemo košček slanika.

Slika 2. Presnemu siru primešamo drobno sesekljane čebule in zelenega peteršilja. Reznje belega kruha namažemo najprej s presnim maslom, nato pa še s to zmesjo. Ob robu vsakega kruhka naložimo še venec ne preveč osoljenih na tanke lističe narezanih redkvic.

Krompirjevi cmoki so dobra preizkušnja za kuharsko sposobnost mlade gospodinje. Zato je najpametneje, če se ravna zlasti v začetku natanko po preizkušenem receptu, ker se ji sicer lahko zgodi, da bo mož zabavljal.

ČAROBNI PRSTAN

Poslovenil dr. Joža Glonar.

Mlad kmet, ki s svojim gospodarstvom ni imel prave sreče, je sedel na svojem plugu in počival. Pa se je mimo priplazila stara čarovnica in mu rekla:

«Čemu se toliko trudiš, a vendar nič nimaš? Idi dva dni kar naravnost naprej, dokler ne prideš do visoke jelke, ki stoji sama sredi gozda in je višja od vseh drugih dreves. Podri jo, pa boš našel srečo!»

Kmetič si tega ni dal dvakrat reči; vzel je sekuro in krenil na pot. Čez dva dni je prišel do jelke. Takoj se je lotil, in v trenutku, ko je padla in s silo tresčila na zemljo, se je iz njenega najvišjega vršička zakotalilo gnezdo, v katerem sta bili dve jajci. Zakotalili sta se po tleh in se razbili. Iz enega se je izmotal mlad orlič, iz drugega pa je padel zlat prstan. Orlič je začel takoj naglo rasti, dokler ni dosegel višine za pol moža; tedaj je stresel svoje peruti, kakor da jih hoče poskusiti, se nekoliko dvignil nad zemljo in rekel:

«Ti si me odrešil! V zahvalo sprejmi prstan, ki je bil v drugem jajcu. Če ga na prstu zavrtiš in pri tem izrečeš kakšno željo, se ti bo takoj izpolnila. Toda v prstanu je samo ena želja. Če jo je prstan izpolnil, je s tem zgubil vso svojo moč in je samo še kakor vsak drug navaden prstan. Zato prav dobro premisli, kar si boš želel, da ti pozneje ne bo žal.»

Nato se je orel dvignil visoko v zrak, letal še nekaj časa v širokih krogih nad kmetičevo glavo, potem pa kakor puščica šinil proti vzhodu.

Kmet je vzel prstan, si ga nataknil na prst in krenil proti domu. K večeru je prišel v neko mesto, kjer je zagledal zlatarja, ki je stal pred svojo izložbo, v kateri je bilo mnogo krasnih prstanov na prodaj. Kmet mu je pokazal tudi svojega in ga vprašal, koliko bi bil vreden.

«Malenkost!» mu je odgovoril zlatar. Tedaj se je kmet na glas zasmel in mu povedal, kako je prav za prav z njegovim prstanom, ki je prav zaradi tega več vreden, ko vsi zlatarjevi prstani skupaj. Zlatar pa je bil hinavski in hudoben človek. Povabil je kmeta, naj pri njem prenoči, in mu je rekel:

«Če prenočim človeka s tako dragoceno stvarjo, bom imel srečo. Zato ostani pri meni!» Nato ga je sijajno pogostil z vinom in sladkimi besedami; ko pa je kmet ponoči spal, mu je previdno snel prstan, in mu nataknil podobnega, toda navadnega.

Drugo jutro zlatar nikakor ni mogel čakati, da bi se kmet odpravil na pot. Zbudil ga je že ob prvem svitu in mu rekel:

«Dolga pot te še čaka. Najboljše je, če se odpraviš zgodaj, še v jutrnjem hladu.»

Kakor hitro je kmet odšel, je zlatar takoj stopil v svojo sobo, zaprl oknice, da bi nihče ničesar ne videl, zapahnil tudi vrata, se postavil v sredo sobe, zasukal prstan in rekel: «Takoj hočem imeti sto tisoč tolarjev.»

Komaj je to izrekel, je že začelo dežiti svetle, trde tolarje, kakor da so se vreče odprle, in tolarji so mu padali na glavo, rame in roke. Začel je obupno kričati in je hotel skočiti k vratom, toda še preden jih je dosegel in odpahnil, se je, krvaveč po vsem telesu, zgrudil na tla. Tolarji pa so padali kar naprej, in kmalu so se pod njihovo težo vdrla tla in zlatar je s tolarji vred padel v globoko klet. Tolarji so deževali kar naprej, dokler jih ni bilo natanko sto tisoč, zlatar pa je ležal v kleti mrtev, zasut s tolarji. Zaradi ropota so prišli sosede gledat, in ko so videli mrtvega zlatarja pod težo tolarjev, so rekli:

«Je pač nesreča, če pride nad koga blagoslov preveč na debelo.»

In lovo so prišli dediči in so si tolarje razdelili.

Medtem je kmet vesel prišel domov in pokazal prstan svoji ženi.

«Draga žena,» je rekel, «sedaj sva na konju. Zdaj se nama ne more nič več ponesrečiti. Samo dobro si morava premisliti, kaj bi si pozelela.»

Žena je imela svojo željo že pripravljeno. «Kaj meniš,» je rekla, «če bi si želela še nekaj polja? Tako malo ga imava. In prav med najine njive sega tak kos, tega si bova pozelela.»

«Beži, beži!» jo je zavrnil mož. «Če eno leto pridno delava in nama pojde po sreči, si bova lahko ta kos dokupila.»

Nato sta mož in žena vse leto prav pridno garala. In ko je prišla zetek in jesen, je bilo pridelka ko še nikoli, tako da sta si oni košček zemlje lahko kupila, pa jima je še nekaj denarja ostalo.

«Vidiš,» je rekel mož, «sedaj imava ta košček zemlje, želja pa je še vedno prihranjena.»

Pa je žena zopet rekla, da bi bilo vendarle mogoče dobro, ako bi še želela kravo in še kakšnega konja povrh.

«Žena,» je odvrnil mož in porožljal s preostalim denarjem v hlačnem žepu, «čemu bi naj zaradi takšne beračije potratila najino željo? Kravo in konja bova dobila tudi tako.»

Res sta si v prihodnjem letu lepo zaslužila tudi kravo in konja. Mož si je zadovoljno pomel roke in rekel:

«Zopet sva si željo prihranila za eno leto, a sva vendar dobila vse, kar sva si želela. Kakšno srečo imava!»

Žena pa je vzlic temu iznova silila v moža, naj se vendar že odloči za kakšno željo.

«Saj te že skoraj več ne poznam,» je nejevoljna rekla. «Prej si venomer tožil in tarnal in si želel vse mogoče, zdaj, ko bi lahko vse imel, kar bi si želel, pa garaš in se ubijaš, si zadovoljen z vsem in izgubljaš najlepša leta. Kralj, cesar, grof, velik, dober kmet bi lahko bil, vse skrinje bi bile lahko polne denarja — pa se ne moreš odločiti, kaj bi si želel.»

«Tak nehaj no s svojim večnim sitnarjenjem in priganjanjem,» je odgovoril kmet. «Oba sva še mlada in življenje je dolgo. V prstanu je samo ena želja, in ta se hitro zapravi. Vedi Bog, kaj naju še lahko zadene, ko bova prstan bridko potrebovala. Ali nama res kaj manjka? Ali si nisva, odkar imava prstan, tako opomogla, da se vsi ljudje čudijo. Torej bodi pametna! Saj lahko medtem še vedno razmišljaš, kaj bi si želela.»

S tem je bila stvar začasno opravljena. Pa je res bilo tako, kakor da je s prstanom prišel sam blagoslov nad hišo, kajti kašče in kleti so bile vsako leto bolj polne. In iz majhnega, ubogega kmetiča je v dveh letih postal velik, debel kmet, ki je podnevi s svojimi hlapci delal in garal, kakor da si hoče ves svet prislužiti, ob večerih pa je zložno in zadovoljno sedel na klopi pred hišo in sprejemal od drugih «dober večer».

Tako je potekalo leto za letom. Včasih, kadar sta bila sama in njunih pomenkov ni nihče čul, je žena res da še govorila o prstanu in možu nasvetovala to ali ono. Ker pa je vsakokrat odgovoril, da je za to še časa na pretek, in da se človek ravno nazadnje najboljšega domisli, je žena tudi s tem prihajala vedno bolj poredko, in naposled sta komaj še včasih govorila o prstanu. Kmet je res prstan na roki vsak dan dvajsetkrat zavrtel in ga ogledoval, bil pa je toliko previden, da si pri tem ni nič želel.

In tako je preteklo trideset, štirideset let, kmet in kmetica sta bila že stara in belolasa, a želja jima je bila še vedno prihranjena. Tedaj pa jima je Bog naklonil posebno milost, da sta oba v isti noči mirno umrla.

Otroci in vnuki so stali ob rakvah, ko pa je nekdo hotel očetu potegniti prstan z roke in ga shraniti, se je oglašil najstarejši sin:

«Pusti očetu njegov prstan, naj ga vzame s seboj v grob. Vse svoje življenje je imel z njim neke skrivnosti. Je brez dvoma kak ljub spomin. Tudi mati si je prstan tolikokrat ogledovala; mogoče ga je očetu v mladih letih podarila.»

Tako so torej pokopali kmeta s prstanom, v katerem bi naj bila neka prosta želja, ki pa je v resnici ni bilo, a je vendar v hišo prinesel sreče, kolikor si je človek sploh more želeli. Težko je namreč reči, kaj je v resnici pravo, kaj napačno; in slaba reč v dobrih rokah je vedno več vredna ko dobra v slabih.

SAMKO

(Iz legende «Samko Ptič».)

Nekega večera so se pojavili pod Tatrami v gozdni samoti divji jezdec in ubili v hišici gospodarja, Samkovega očeta. Njegova žena je zblaznela, ko ji je brizgnila moževa kri v obraz. Tarnala je tako dolgo, da ji je počilo srce. Samko je bil takrat še nežno dete in je živel pri babici ter rasel s ptiči in drevesi daleč od ljudi.

Ko je bilo Samku 15 let, so je zopet pojavili divji jezdec: pred seboj so gnali množico z vrvmi med seboj zvezanih ljudi. Zvezali so tudi Samka in ga odgnali s seboj, zakaj njihov gospod je zidal velikanski grad, iz katerega naj bi se širila groza po obsežni pokrajini. Za gradnjo so potrebovali vse te nesrečnike s Samkom vred. Pet let je ječal Samko v tej bedi, pri gradnji in v kamenolomih. Samko je več trpel kakor drugi, ker se ni znal braniti, saj je bil dotlej živel več v družbi ptic kakor ljudi. Zdajci je bil grad sezidan in ljudi so razgnali. Besni hajduki z dolgimi biči so jahali na divjih konjih med množico in švigali z biči po bežečih. Tudi Samka je oplazil bič po obrazu in mu vrezal znak robstva — krvavo marogo.

«Zakaj me bije ta človek?» si je mislil Samko ter si brisal kri in solze. Spomnil se je velikonočnega Krista in njegovih ran in je molčal. Kam pojde? Nazaj v domačo hišico na samoti! Toda ko je stopil pred prag, so ga novi gospodarji nagnali s kamenjem, zakaj belo hišico je bil kruti graščak vzel in jo dal drugim. «Kam pojdem?» se je vprašal Samko. «Tja!» je rekel sam pri sebi in se lahko nasmehnil, potem pa zaspal na mahu v gozdu. Prvi sončni žarki so ga prebudili; vstal je in se umil v potoku. Nato je hodil ves dan; prenočil pod brstečim grmiom in drugo jutro je uzrl veliko cerkev z visokimi stolpi in okrog nje velika poslopja. Zvonovi so ravno slavnostno zvonili; Samko se je nameril proti cerkvi. Tam v cerkvi bo gotovo videl Krista z velikimi očmi, ki bodo gledale dobrohotno, brez posmeha in v njegovih rokah ne bo biča!

Samko je bil v cerkvi, kamor se je bilo zbralo ljudstvo k velikonočni pobožnosti. Zdajci je stopil na prižnico star preprost duhovnik: «Blagor tistemu, ki hodi po trnjevi poti, zakaj njegov bo raj!» Samko se je blaženo nasmehnil; zdaj je vedel, kod pojde. Ko se je cerkev izpraznila, je šel tiho v zakristijo, da bi se staremu duhovniku zahvalil za nasvet.

«Kaj želiš?» ga je prijazno vprašal duhovnik.

Preprosti Samko ni vedel, kako naj se mu zahvali; slednjič je tiho rekel: «Pojdem v raj.»

«Pa kod, norček?» sta se zasmejala cerkovnik in strežnik.

«Po trnjevi poti,» je rekel Samko. In starček mu je videl skozi njegove sanjave oči na dno duše. Pobožal ga je in dejal: «Resnično boš prišel v raj! Bog te ljubi.»

Samko je poljubil duhovniku rob oblačila in odšel. V ubogi slovaški zemlji mu ni bilo težko najti poti, porasli s trnjem in bodičjem. Po taki poti je hodil lačen in žejen mnogo dni in puščal za seboj sled opraskanih bosih nog. Živel je od samih koreninic, le zdaj pa zdaj je dobil v kakem samotnem človeškem bivališču košček črnega kruha.

Nekega večera se je že komaj vlekel. Ustavil se je na strmi gorski skali in videl pod seboj bel gradič med starim drevjem. Samko se je držal za veje in ves zamaknjen gledal krasni prizor v zahajajočem soncu; zdajci pa se je veja odlomila in Samko je obležal nezavesten globoko pod skalovjem. Ko se je zavedel, je bilo čisto temno, a Samko je vendar videl skoraj pred seboj visok zid; vlekel se je ob zidu do vrat ter vstopil. Bil je na prelepem vrtu: «To je gotovo raj, ki sem ga iskal!» Srce mu je tolklo v pričakovanju, da bo srečal Krista. Toda vrt je bil prazen. Samko je prišel do velikega poslopja, ki ga je bil prej zagledal z gorske stene. Zrl je skozi velika okna v poslopje, videl je neizmerno dvorano, polno stebrov in svetilk, ki so se zibale na dolgih verigah in plapolale kakor jutranja zarja. Iz dvorane so od-

mevale orgle. In po stopnicah so hodili starci, mladeniči in moške v belih oblačilih in črnih sandalah.

«To so blaženi,» si je šepetal Samko.

Toda misliti ni mogel več, od slabosti se je sesedel; ne hote je prijel za jermen ob vratih in, ko se je grudil na tla, je slišal glasno zvonjenje. Kakor v sanjah se je še zavedal, da so se vrata odprla in da se je nad njim pripogibal ena izmed tistih belih postav, potem pa se je pogrezal v globoko omotico.

Samko ni vedel, da se je zgrudil na pragu bogatega samostana, in ni čutil, da so ga odnesli noter. Zavedel se je šele drugo jutro v preprosti, čisti sobici. Ob postelji je stal eden izmed blaženih, ki jih je videl sinoči hoditi po stopnicah, in mu dal jesti in piti. Menih ga je izpraševal in Samko mu je povedal, kako je trpel in kako se je slednjič napotil iskat raj po nasvetu starega duhovnika.

In menih je sporočil vse to svojim tovarišem. Sklenili so, da bo Samko ostal pri njih in vrtaril. Zdaj ni bilo srečnejšega človeka od Samka. Ni vedel, kaj je beda, v očeh belih menihov ni nikoli videl hudobnega pogleda, nikoli ni slišal žaljivih besed. Toda mislili so, da ni dočela zdravega razuma, zakaj niso pojmovali te prostodušnosti, ki je videla v sami ljubezni raj. Zato jim je bil bolj za igračko. Ampak Samkova duša je našla prijatelja, ki se ga ni od teh ljudi nihče nadejal! Nekoč je našel v lopi med staro šaro star križ. Postavil ga je k zidu, umil, potem izpraznil lopo. Vanjo je nanasel smrečja, spletel vence in jih razobesil po stenah, tako da je bila podobna gozdnemu svetišču. Samko je pokleknil in zrl v soho: njen obraz je bil bled, izmučen, oči ugaste, na čelu so bile debele kaplje krvi. Ta soha je imela za Samka dušo, povsod je mislil le na to živo podobo božjo. Nekoč je prinesel po obedu menihov svojo skledico in sedel na prag lope, a od žalosti ni mogel jesti. Usta so mu šepetala: «Ubožec, na tebe so pozabili! Ali te ne muči glad, ali bi ne hotel jesti?» Tedaj je nagnil leseni Kristus svoj izmučeni obraz in ustnice so se dotaknile hrane. Samko je bil blažen. Odslej je vedel, kaj je popolna, velika, neobsegljiva sreča: «Trnjeva je bila moja pot, a prišel sem po njej v raj!» je ponavljal, koder je hodil.

Ljudje so se mu smejali, ne da bi bil Samko za to vedel. Nekoč so prišli trije tuji škofje v samostan; vsak dan so bile velike pojedine, in nekega dne, ko jih je vino razvnelo, so jim pripovedovali menihi o Samku, češ da misli, da je v raju. In šli so ga gledat, ko je ravno govoril s Kristom in delil z njim svojo hrano. Samko je bil obrnjen z obrazom k razpeli in ni videl, kaj se godi za njim. Toda škofje in menihi, ki so bili pripravljani na smeh, so padali na obličje, vsi prestrašeni, zakaj zagledali so Krista na starem razpeli v najsvetlejši zarji; glavo je imel sklonjeno k Samku in mu je govoril:

«Dosti dolgo sem bil gost pri tebi, v tvojem raju, Samko moj, zdaj pojdeš ti k meni v goste, v moj raj, kjer boš na veke z menoj.»

Samko se je nasmehnil in, ko se je ozrl, ker je slišal šum za seboj, so videli, da so mu oči kakor zvezde, lasje ko sončni žarki in obraz veličasten od neskončne dobrote. Vsem so stopile solze v oči in zdajci so spoznali, kako jih je vse prekašal tale preprosti, verni, iskreno ljubeči Samko. Klanjali so se mu, Samko pa jih ni razumel, zakaj njegova duša se je pripravljala na odhod v tisti raj, kamor ga je vabil k sebi Kristus.

«Umiraš,» je rekel prior, ki mu je podpiral omahujočo glavo, «tvoja duša naj prosi za nas pri Bogu, tvoje telo pa bomo pokopali zavito v srebrno tenčico.»

Umirajoči Samko pa je stresel z glavo.

«Pokopljite me na križpotu, brez spomenika in brez gomile. To je moja poslednja volja.»

Vso noč so menihi molili. Zjutraj so Samka pokopali v belem oblačilu na križpotju. Spominjali so se nebeško blaženega smehljava, s katerim je izgovarjal to svojo poslednjo željo. Zaman so se izpraševali, zakaj je tako hotel ta človek, ki ga je Bog ljubil, a ga ni poznal svet. Niso uganili, da je hotel tako zato, ker je v zadnjem trenutku bliskoma spoznal vse svoje življenje in njegov pomen. Hotel je, da bi po njegovi smrti ljudje tako teptali po njegovem srcu, kakor so teptali po njem vse življenje.

Iz češčine B.

ZA NAJE MALE

Zamorček

Sedeli smo v obednici: Janezek, Drejče, Barbka in jaz. Nenadoma so se z velikim hrupom odprla vrata in sosedov Tomaž je na vse grlo zavpil:

«Ali že veste? Pri Logarjevih imajo janjčke?»

Tisti mah smo tudi že zdirjali iz sobe! Zaloputnili smo vrata za seboj in tekli čez dvorišče do potoka. S huronskim kričanjem smo jo ubrali čez brv (vem, da je morala biti mamica strašno žalostna zaradi našega divjstva!) in že smo bili na Logarjevem posestvu.

«Logar! Logar! Ali imate res pri vas janjčke?»

Logar je stal na pragu in kadil pipo. Ko nas je zagledal, se je zasmejal. Klobuk je imel po strani in prijazno nas je gledal izpod čela.

«Da, res,» je rekel, «štiri janjčke imam!»

Medtem smo jih že zagledali. «Tam so, tam so!» smo veselo vzklikali.

S svojim vpitjem smo jih nehote splašili. Taki janjčki so strašno smešni. Nič niso podobni živalim! Mnogo bolj spominjajo na igračo. Stojijo na svojem mestu in se ne zganajo. Lahko iztegneš roko in jih pobožáš, pa se ne bodo zganili in ne vztrepotali. A potem na lepem zbežijo in poderejo vse, kar jim pride pod noge. V skoku dvignejo vse štiri noge hkratu, a potem se spet kakor na povelje ustavijo in boječe obrnejo glave v stran. Medtem ko so bežali, sem videla, kako sta dva trčila z glavami vkup. Mislim, da se nista preveč potolkla, zakaj njuni glavici sta mehki kakor žamet in gosto poraščeni s svilnato volno.

«O, bedački! Ko bi le slutili, kako ste nam všeč in kako radi vas imamo!» Počasi korakajo v krogu drug za drugim in razkazujejo svoje mehke kožuščke. A zdajci smo opazili, da so bili samo trije.

«Logar! Logar! Tu so samo trije. Kje je pa četrti?»

Logar je vzel pipo iz ust. S prstom je pogasil tleči tobak in spravil pipo v žep. Šele zdaj nam je odgovoril:

«Četrtega sem zaklenil.»

«Zakaj? Kako to? Čemu?»

«Ker je črn.»

«No, in...»

«Beli se ga bojijo.»

«Zakaj se beli bojijo črnega?»

«Kaj vem zakaj. Morda mislijo, da je parkelj...»

Logar se je namrdnil. Takoj smo spoznali, da črni janjček najbrže tudi njemu ni bil posebno po godu. Kljub temu smo ga prosili, naj nam ga pokaže. Naposled se je njegovo srce omehčalo in prinesel nam je črnega janjčka. Še nikoli poprej nisem videla tako srčkane živalce! Takoj smo ga krstili. «Zamorček! Zamorček!» smo šepetali in ga božali po mehkem kožuščku.

Zamorček se je zvijal v Logarjevih rokah. Najbrže bi bil rajši tekel z nami po dvorišče. Komaj ga je Logar postavil na zemljo, je že obstal kakor vkopan. Zagledal je svoje bele bratce in se razveselil. Tako dolgo je bil siromaček sam! Zamorček je zameketal, da je kar odmevalo, in skočil kakor pravi majhen Indijanec k svojim bratom. A beli bratci so se ga silno prestrašili. Kakor iz uma so jeli bežati, in bali smo se, da ne bi naposled še zblazneli. Zamorček pa niti slutil ni, da bežijo pred njim. Tekel je za njimi v prepričanju, da se hočejo le igrati. Beli janjčki so v svoji grozi glasno meketali in obupno strmeli v starega Logarja.

Naposled je Zamorček sprevidel, zakaj bratci bežijo pred njim. Ustavil se je in žalostno gledal za njimi. Klicali smo ga, da bi se vrnil k nam, a njegova žalost je bila tako velika, da nas ni slišal. Strašno se nam je zasmilil.

Vrnili smo se domov. Po večerji smo se posvetovali, kako naj pomagamo ubogemu Zamorčku.

Drugi dan smo vzeli s seboj črnega psička, ki ga kličemo za Pazija. Vso pot smo mu dopovedovali, da mora biti prijazen z Zamorčkom, ki je prav tako črn kakor on. Rekli smo mu tudi, da zaradi tega ne sme slabo misliti o njem.

Pazi nas je takoj razumel. Sklenil je trdno prijateljstvo z malim Zamorčkom. In ker se tudi beli janjčki niso bali našega Pazija, so se naposled tudi oni sprijaznili z Zamorčkom, ki odslej ni bil več žalosten, ker ni bil več sam.

Rešitev ugank šte. 3

Odgovori.

1. Dinamit je izumil Alfred Nobel.
2. «Alfa» je začetnica, «omega» pa zadnja črka grške abecede.
3. «Rdeči križ» je ustanovil švicar Henry Dunant.
4. Največja reka v Evropi je Volga.
5. Največje mesto na svetu je New York.

Rešitev ugank.

1. Srce.
2. Rakove škarje.
3. Pes striže z ušesi.

Rešitev posetnice.

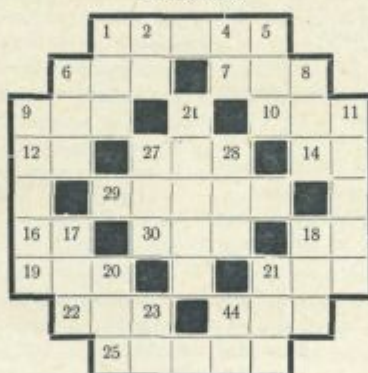
Urar in zlatar.

Rešitev križanke.

- Vodoravno: 4. sin; 6. kovač; 7. ukana; 8. ponos; 9. las.
- Navpično: 4. kup; 1. sokol; 2. Ivana; 3. Nanos; 5. čas.

Uganke šte. 4

Križanka.

Vodoravno: 1. ime evropskega vladarja, 6. tatarski knez, 7. zelenjava, 9. izrastek na živalski glavi, 10. stran neba, 11. kratica za «mlajši», 12. ploskovna mera, 16. veznik, 18. predlog, 19. jokanje, 21. ruska reka, 22. slovenska jed, 24. števnika, 25. slaščica, 27. napla-

čilo, 29. slovenski protestantski pisatelj, 30. veznik.

Navpično: 1. otok v Jadranskem morju, 2. števnika, 4. daljša pesnitev, 5. skupina čebel, 6. prostor v cerkvi, 8. alkoholna pijača, 9. dragocena kovina, 11. kazen v denarju, 17. del obraza, 18. ruska reka, 20. del sobe, 21. osebni zaimek, 23. veznik, 24. znan latinski veznik, 26. slovenski protestantski pisatelj, 27. naplačilo, 28. veznik.

Magični kvadrat.

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

Vodoravno in navpično: 1. del ladje, 2. velika tekoča voda, 3. slovnov zob, 4. del petrolejske svetilke.

Prozorno Pelikan nalivno pero

Če hočeš
komu kaj pokloniti,
pokloni Pelikan!

Hotelska tajnica

Svojo mater sem izgubila, ko sem še mislila, da sestoji ves svet iz lutk, marcipana, orehov in prijaznih tetk. Razumljivo je, da sem se potem naslonila na očeta. Moj oče je kot trgovec mnogo potoval in ni mogel mene, male, neumne deklice, jemati s seboj. Tožilo se mi je po materi, ki sem si jo mislila pri Bogu v rožnatih oblakih, in po očetu, ki ga obdajajo zunaj v mrzlem svetu neštete nevarnosti. Kadar bom velika, bom mamica vsem očetom, ki morajo potovati po svetu.

Danes sem ne samo pisarica in računajoča številka v hotelski pisarni, ampak vsakemu pomagati hoteč, toplo čuteč in vesel človek, pri katerem se nemirni popotnik lahko za trenutek odpočije, če hoče. Hotelska tajnica sem. Kolikokrat pridejo v hotel osamelci, da, celo obupani ljudje, katerim lahko pomaga žena, ki nežno čuti. S prijazno besedo ali z nežnim molkom na pravem mestu lahko ženska pripravi takemu človeku dom, ki ga ni pričakoval. To je idealna plat, zdaj pa še praktična!

— Soba z balkonom? — Da, celo na južni strani. — Pošta? — Da, tudi za

vas. — Surova hrana? — Seveda, ako želite. — Ob šestih zbuditi! — Lahko se zanesete; spite mirno in brez skrbi. — Prtljago točno na postajo! — Se bo zgodilo. — Sedem rdečih vrtnic na številko enajst! — Bomo radi oskrbeli. — Do You speak English? — Yes, Sir. — Parlez — vous français — Oui, Madame. — Ah, c'est bon! — Parla italiano? — Sì, signorina. — E molto bene! — In tu smo že tam, kjer je potrebno znanje, izobrazba! Kako hočeš postreči tujcu, če ne razumeš njegovega jezika. Torej uči, uči se jezikov in, če moreš, pojdi v tujino!

Obiskuj tečaje v hotelskih šolah, če imaš priložnost. Take šole so na Dunaju, v Pasingu pri Monakovem in v Zürichu. Tam se naučiš vsega, kar potrebuješ: od izpolnjevanja prijavnice do kalkulacije penzijske cene, od serviranja zajtrka do priprave svatbene mize itd. Zlasti v Zürichu sem se toliko naučila, da znam vse, in to je nekaj vredno!

Za vse to je predpogoj strokovna šola, potem pa je treba v inozemstvo. Tam spoznaš navade in zahteve tujcev, naučiš se potrebnega sigurnega nastopanja in občevanja s tujimi gosti.

Jaz sem v svojem poklicu prav zadovoljna. Seveda vsaka vsega tega ne bo zmogla. Morda pa je le katera med vami, ki bi se lahko posvetila mojemu poklicu, ki bi lahko odšla v tujino in se izobrazila v navedenih šolah.

Sicer ne vem, ali je tudi pri nas poklic hotelske tajnice udomačen, drugod je, lahko pa dobiš v inozemstvu službo, ako se za njo izobražiš, mislim pa, da so ti tudi doma pri takšnih pogojih vrata odprta.

Ivanka N. v Zürichu.

Oglas reg. pod 5, brojem 1318 od 15. XII. 1938.

Poslušajte, kako potrebno je, da Vam varujem kožo!

Vedno spremenljivo pomladansko vreme škoduje koži. Zato začne pokati in postane hrapava. To nevsječnost pa morete ne samo odstraniti, ampak tudi sploh preprečiti. Zadostno varstvo Vam nudi redno mazanje z NIVEO, posebno preden greste na zrak, ker bo tedaj postala Vaša koža nežna in ostala tudi zdrava. NIVEA deluje zanesljivo, ker vsebuje EUCERIT, okrepčevalno sredstvo za kožo-

Ali karaš otroke vpričo tujih ljudi?

Odrasel človek se dobro zaveda svojega ponosa. Nobena reč mu ne gre tako do živega kakor ponižanje pred drugimi ljudmi. In ker smo v tej točki odrasli vsi enaki, se v družabnem življenju tudi ogiblremo situacij, ki bi bile za nas poniževalne. Kar nam prijatelj na samem lahko pove iz oči v oči, naj si bo v jedru še tako bridko, pošteno sprejmemo. Toda gorje, če bi se prijatelj upal le trohico tega povedati vpričo tujih ljudi ali koga tretjega sploh.

Da, odrasli dobro vemo, kje nas čelvelj žuli! Nečesa pa ne vemo ali pa nočemo vedeti, ker se nam zdi premalenkostno. Ne vemo in nočemo vedeti, da ima tudi otrok svoj ponos. In da je ta ponos prav tako ranljiv kakor naš, samo da je otroška duša še dosti bolj občutljiva in ji vsako razočaranje zareže globoko brazdo. Otroku ne bo zameril materi, če ga na samem temeljito ošteje, ne bo ji zameril, če ga za storjeni »zločin« tudi izdatno našeska. Toda — nikoli ji ne bo pozabil, če ga

je vpričo tujih ljudi poniževala. Spominjam se, da sem kot otrok nekoč prejkala vso noč, ker je moja mama vpričo tujih gospa izjavila, da se sramuje, ker je moja mati zaradi moje lenobe v šoli. Da, otroška duša je rahla, občutljiva in ponosna. Kakor mimoza je — komaj se je dotakneš, že se osuje cvet!

Ne bom trdila, da so vsi otroci vprek tako občutljivi. Ne bom trdila, da bo vsak otrok zaradi opazke, ki jo mati mimogrede izusti, vso noč prejkal v bridkosti in ponižanju. Toda vsak otrok bo gotovo zameril materi, če ga bo vpričo tujih ljudi pokarala z ostrimi besedami. Ko storiš prvič to napako, bo

otroka bolelo. Morda bo zardel in se po možnosti izmuznil iz sobe in v samoti skušal pozabiti prizadejano ponižanje. Če pa tako napako večkrat ponoviš, postane otrok zakrknjen. Ne bo ti več pokazal, da ga je ponižanje zbolelo, narobe, pokazal ti bo nebrizen obraz, morda ti bo celo grdo odgovoril, da bi tujim ljudem pokazal, kako malo ga zadenejo tvoji opomini — slika matere, ki jo nosi v svoji duši, pa bo dobila neizbrisno senco. In mnogo pozneje, ko si boš iskreno želela otrokovega zaupanja in njegove ljubezni, te bo razočaral. Po letih ti bo nehote vračal, kar si mu v nežni mladosti storila.

(z. ž.)

Velikonočni mir

Velika noč, praznik pomladi in miru, nas spominja velike žrtve Kristove na Golgoti. V Kristovem nauku vidimo večno živo in potrebno zapoved človeške ljubezni in miru, v smrti na križu veliko žrtev Sinu človeka za boljše življenje na svetu. Tako vstajajo pred nami velikonočni dnevi kot eni izmed najlepših praznikov v letu. Glas zvonov na veliko soboto je glas

miru. Z mirom je zvezana usoda sodobnega človeka, ker iz mnogih duš še ni izginila človeška zloba. Svet stoji pred nami kakor blodnjak misli in dejanj. Prav te dni, ko se vračamo h Kristu kot glasniku ljubezni, se tem bolj zavedamo, kaj je mir in spoštovanje človeka do človeka. To sta temeljna kamena povojne nove zgradbe Evrope.

Spomnimo se na veliko soboto tistih sto in sto tisočev, ki so umrli na bojnih poljanah in v zaledju. Spomnimo pa se tudi onih tisočev mater, ki so žrtvovale svoje sinove, tistih tisočev žen, ki jim je vojna pobrala može in očete, brate in ženine!

O da bi velikonočni prazniki miru prinesli vsemu svetu mir in pokoj!

O DRUŽINI

Število dobrih družin se je žal zelo skrčilo. Temu so vzrok nove navade, nove socialne in gospodarske razmere ter nov način življenja, ki utriplje v vedno hitrejšem tempu. Družinsko življenje je izgubilo na privlačnosti, zato izginja iz dneva v dan bolj ljubezen do njega. Kaj naravno je, da je v teh okolnostih očetovska oblast tako oslabela, da vpliva dobrodelno le še v družinah, kjer žive starši in otroci v tesnejših stikih, kjer vladata med njimi iskrenost in neskaljeno prijateljstvo.

Prav zaradi zrahljanih družinskih vezi se je ukoreninilo povsod napačno mnenje, da je treba dvigati pouk in šolo. To zmotno naziranje je vzgoji v veliki meri škodilo, ker je staršem pomirilo vest in jih podprlo v brezbržnosti. Menijo namreč, da so izpolnili svojo dolžnost do otrok, če so jim preskrbeli primeren pouk, ki so ga proti plačilu zaupali tujim ljudem.

Tako je padla očetovska oblast, ki je podlaga vsake druge oblasti. Kakor hitro so bile pretrgane tesnejše vezi med starši in otroki, je izginila ubogljivost in po vrsti vse druge kreposti. Kadar se otroci za krajši ali daljši čas vračajo zopet pod okrilje doma k staršem, se ti na vso moč prizadevajo, kako bi ugodili njih željam in muham. Na tihem se zavedajo, da ne izpolnjujejo roditeljskih dolžnosti do otrok, zato jim ne pride na misel, da bi zahtevali od njih spoštovanje roditeljskih pravic. Popustljivost vlada bolj in bolj. Največ, kar store, je to, da prepričujejo nerazsodne otroke in jim navajajo tehtne dokaze, ko bi jim morali ukazati, ko bi torej morala stopiti v veljavo njih oblast. Kadar bi jih morali ozmerjati, moldejujejo.

Doma in v šoli otroci neprestano slišijo, da zadostujejo za srečno in udobno življenje gmatna sredstva in umsko znanje. Le prekmalu se zavedo, da so celo bolj učeni kakor starši, zato postanejo trmasti, domišljavi in prevzetni. Čutijo se nad starši in se pikro posmehujejo njihovim starokopitnim nazorom in dozdevnim predsodkom.

Ločitev zakona po 22 letih

Leta 1917., torej pred 22 leti, so v San Franciscu obsodili zaradi nekega bombnega atentata vodjo delavske stranke Toma Mooneya po nedolžnem na smrt. Pozneje so mu smrtno kazen izpremenili v dosmrtno ječo. Njegova žena, ki je bila pred poroko učiteljica glasbe, se je vseh 22 let borila za to, da bi rešila moža iz ječe. Dasi se je s trdim delom le skromno preživljala, si je pritrgovala od ust, da bi mogla delovati za rešitev moža. Toda za vse dvaindvajsetletne žrtve, ki so slednjič vendarle prinesle svobodo Mooneyu, žanje uboga žena zdaj, ko se je mož vrnil iz ječe, samo grdo, kruto nehvaležnost. Tom Mooney je sklenil, da se bo ločil od svoje zveste žene Rene.

Novinarjem je izjavil, češ da po tako dolgem samevanju v ječi ne more več

živeti s svojo ženo in da bo rajši živel kot samec.

«Moj mož,» pravi žena, «se hoče ločiti, toda jaz ne bom na to nikoli pristala. Vse svoje življenje sem žrtvovala zanj, toliko sem se borila, in še več plačala, samo da bi ga rešila iz ječe! Nikakor ne bom dopustila, da bi zavrgel vse, kar sem zanj storila. Dolga leta sem sanjala, kako bova spet lepo in srečno živela, ko se vrne, zdaj pa me je pozabil!»

Gospa Mooneyeva pravi tudi, da je njen mož takoj začel govoriti o ločitvi zakona, brž ko je prišel na svobodo. «Verjetno je,» pravi žena, «da so vsa ta potovanja z aeroplanom, vse slovesnosti in sprevodi, ki so mu jih prirejali, silno delovali na njegove živce. On hoče biti sam in sam uživati vso slavo. Kar pobesni, če ga kdo spomni na moje ime in moje žrtve za njegovo osvoboditev. Gotovo je 22 let ječe hudo zakrknilo njegovo srce; nič več ne spoznavam v njem starega Toma, za čigar svobodo sem se toliko borila...»

Časopisje spominja, kako je bila gospa Mooneyeva po aretaciji moža prisiljena delati in težko preživljati rodbino; razen tega je večji del svojega življenja

posvetila in žrtvovala svojemu možu v ječi. Danes je gospa Mooneyeva skromno nameščena pri organizaciji za pomoč brezposelnim in živi v stanovanju, v katerega se njen mož po osvoboditvi ni hotel naseliti. Nasprotno — Tom Mooney potuje, odkar je prišel iz ječe, po vseh mestih Amerike, kjer mu prirejajo svečane pojedine in druge slavnosti. Povsod se nastanjuje v najboljših hotelih — in vse to na račun svojih častilcev.

Zares ameriško!

-ks-

PONOS GOSPODINJE

Lepo perilo je ponos vsake gospodinjice, še več je pa vredno, če si ga naredi sama. V zbirki naših gospodinjskih knjig je izšla knjiga «Kako šivamo perilo», ki jo je sestavila A. Podgornikova. Knjigi so priložene tudi štiri pole, na katerih so razen krojev za vse vrste perila tudi vzorci za različna ročna dela, s katerimi zaljšamo perilo.

Ta knjižica velike praktične vrednosti stane samo 28 dinarjev. Naročite jo pri upravi «Žena in dom», Ljubljana, Dalmatinova ulica 8.

Starši potrpežljivo prenašajo tako ponižanje, da, še več: naravnost podpihujejo ošabnost otrok in obožujejo njih modrost. F. Ancillon: O zblizanju skrajnih mnenj.

Vi hočete
peneče sredstvo za nego zob?

PEBECO-ZOBNO SREDSTVO
SE PENI *Brez* MILA

Vzemite PEBECO-peneče. To sredstvo za nego zob razvija čudovito nežno in obilno peno, a ne vsebuje mila. Idealni učinek je osnovan na obsegu **Pebecina**. Ta dela zobe bleščeče bele, preprečuje usedanje zobnega kamna in desinficira ustno votlino in grlo. K temu se še pridružuje to, da ima PEBECO čudovito osvežujoč okus in je posebno štedljiv v uporabi. Zato ni samo dober, ampak tudi poceni.

★
PEBECO-peneče se izdeluje po najnovejših znanstvenih izkustvih laboratorijev

Duke Laboratories, inc., New York, U.S.A.

PEBECO-peneče razvija obilno peno, a ne vsebuje mila. Zato je posebno primerno za otroke in odrasle z občutljivo dlesno

Ljudje okrog bolnika

Če vas nekega lepega dne napade hripa ali kaka druga bolezen — saj ne vemo ne dneva ne ure — in se odločite, da jo boste odležali doma, se vas poloti tole vprašanje: Kaj bi si neki izbral, ako bi si mogel prihraniti eno zlo izmed dveh — hripo ali pa ljudi okrog sebe?

Izkušeni ljudje bodo rekli brez pomišljanja: Če je treba kaj prihraniti — potem rajši drugo, kakor je dejal nekoč modrec, da bi si, ako bi moral izbirati med zlobnimi in neumnimi ljudmi, rajši izbral zlobne, ker ti se morajo vendar tu pa tam od svojega zlobnega dela odpokličiti. Tako tudi bolečine včasih ponehajo, bolezen za trenutek odleže, toda ljudje okrog vas — ali vas ti prenehajo kdaj nadlegovati, čeprav z vami še tako dobro mislijo? V najhujših bolečinah človek lahko stisne zobe; pa jih držite stisnjene, če morete, ko se prav takrat skloni nad posteljo dobra duša in reče: «No vidiš, kajne, da ti je že bolje.»

Takšni so najbližji ljudje, ljudje, ki si domišljujejo, da odjemlje njihova so-

četna roka bolniku vsaj polovico trpljenja. Mar sluti skrbna žena, da je v takih dneh moževa sovražnica vprav zaradi svoje skrbnosti, ki mu ne da spati, saj mu gre z mrzlo roko za tilnik v trenutku, ko dremlje, da bi se prepričala, ali je vročica že manjša? Ali more revež zaspati, če ga skrbna Marta vsak hip vpraša: «Ali ti ni prevročje? Naj ti dam na noge še eno odejo? Ali si že vzel prašek? Ali naj ti ga dam, da ne boš pozabil? Danes še ni bilo doktorja, a je že tako pozno; ali ga ne bi poklicala? In poslušaj, jaz temu tvojemu prijateljčku ne verjamem preveč — kaj če bi poklicala našega doktorja, ki sva k njemu hodili z mamo? Že spiš?» Kako naj bi revež zaspal?!

Potem ni čuda, ako moški bolezen težko prenašajo in so nervozni; saj je še zdrav človek siten, ako se od dela ali zaradi česa drugega ne naspí.

Ne mislim, da je ženi laglje. To, da gre vse narobe, da mož doma ne ve ne kod ne kam, ako mora žena za pol dneva leči, to bi bilo še najmanjše. Ampak je še cela vrsta tolažnikov, ki bi človeka privedli do tega, da bi iz kože skočil. Može niso tako nadležni s svojo skrbljivostjo kakor žene, a na svoj način tudi zadostujejo. Može ob postelji bolnice lahko delimo v dve vrsti. Prvi, katerih je več, so dobrovoljni može, ki menijo, da bodo bolnico prisilili, da bo pozabila na bolezen in bolečine, kakor tisti mož, ki je šest ur pred rojstvom

sinčka svetoval svoji ženi, naj kar spi, da bo že vse prešlo. Hripa mu je samo nahod, na katerega je treba pozabiti, pa bo prenehal; treba se je pošteno najesti, da si človek nabere moči, vreči skozi vrata doktorje in pilule — pošten kos svinjske pečenke je nad vso medicino in sploh...

«In čuj, povem ti, kaj se mi je včeraj prigodilo, potem boš pozabila na glavobol.»

Od telefona ga slišite zagotavljati znancem, da je vse v redu, da to sploh ni bilo nič — samo ženske muhe...

Toda dobrovoljni možeje imajo eno dobro plat: ko razdajo vse šale in vse dobre nasvete, kako se je treba oborožiti zoper bolezen in se ne vdati, gredo po svojih opravkih. Drugi tip, vdani, sočutni mož, se ne gane od postelje. Gre pa vsak trenutek k oknu, odgrne zastor in misli glasno: «Moj Bog, tako lep dan! Kako bi bilo danes na drsališču — ali na smučeh! Kajpak ko bi ne bilo te bolezní...»

Pod težo odgovornosti za to, da je vaša bolezen kriva, da se mož ne more smučati, se vam dvigne vročica od 38,5 na 39,5. Pri takem stanju mož seveda ne more zapustiti svoje dragice. In nekaj je treba storiti. «Kaj če bi ti malo čital?»

Mar se more žena predrzniti in mu reči, da bi rajši spala, ne da bi zakrivila največjo nevhvaležnost? In tako poslušaj časopisna poročila, ki se v vročici

seveda nekoliko premešavajo, tako da naposled pošilja Mussolini brzoglavne čestitke Čankajšku, Stalin potuje v Berchtesgaden, Roosevelt je imel velik govor pri polaganju temelja za novo mesto na Siciliji in iranski šah je poslal perzijsko mačko generalu Francu in mu čestital. Navsezadnje to ni tako važno; mednarodna politika je tako zamotana reč, da je vročica ne zabriše tako presenetljivo, kakor včasih preobrat v dveh dneh.

Naposled se da mož vendarle prepogovoriti in gre malo na sprehod. Kmalu pride doktor — vselej, kadar bi človek najrajši spal.

Za doktorja je položaj seveda spet čisto drug kakor za navadnega človeka. Doktorji poznajo krasno zlomljene ude, lepo pobarvano škrlatinko, sijajne primere hripe, tako da je človek navsezadnje ponosen na to, da se je nekaj takega pojavilo prav na njegovem telesu — samo ko bi ne bilo teh drobnih neprijetnosti.

Za doktorjem pride teta. Tudi barikada v predsobi je ni zadržala. To bi bilo lepo, če bi je ne pustili, da bi malo potolažila bolno nečakinjo! Človek vendar ve, kaj se spodobi, in ni iz lesa. Okuženja se teta ne boji; kdo ve, ali je res vse tisto o bacilih; koliko pripovedujejo doktorji in naposled se pripravijo drug z drugim in si sami med seboj ne verjamejo... «Sploh pa, katera doktorja imaš?»

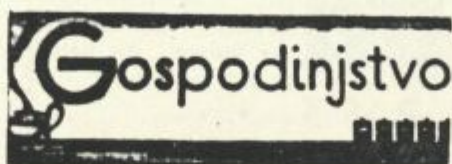
«Tega in tega.»

«No, zbogom, to sem si mislila; mladi ljudje nikoli ne vedo kod in kam, če kdo zboli, in sploh moški! Kaj ne veste, da je tale vaš doktor pustil lani, da je umrla revica stara mama? Za Boga, dekle, pazi! In zlasti glej, da ne oslabiš. Saj si že itak blede. Jaz bi poklicala doktorja Tamletga, ampak ti seveda ne ubogaš, ti si imela zmerom svojo glavo. Tvoja mati me tudi ni hotela poslušati; še danes bi bila tukaj!»

Človek nikoli ne ve, kaj se lahko razvije iz takega kašlja. Gospa Rožančeva je tudi kašljala, cela leta se za to ni menila, češ, kdor dolgo kašlja, dolgo živi — in v treh tednih je ni bilo več.

To sem jaz drugače pozorna; kakor hitro se oglasi kašelji, grem s čajem nadenj. Počakaj, poslala ti bom takšno mešanico zelišč, daj jo skuhati, popij vsako uro lonček vročega čaja, pa boš v treh dneh zdrava kakor riba. Predvsem pa pazi na sebe; tvoja mama je bila vedno slabih prsi — pazi, da bi to ne bila kakšna jetika. Jaz bom že spet prišla pogledat.»

Kaj vam ostane pri takšnih okoliščinah drugega kakor to: ozdraveti morate za vsako ceno — in kolikor mogoče hitro. Tudi če bi morali pokvariti doktorju njegovo najkrasnejšo hripo.

Jedilni list za teden dni

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Goveja juha z ocvrtimi bobmi. 2. Govedina. Špinača. Pečen krompir. 3. Češpljev kompot.

Zvečer: Jajčni omleti z obistnim nadevom (79c). Solata.

Torek.

Opoldne: 1. Česnova juha. 2. Bifteki z vinom. Ocvrt francoski krompir. 3. Kompot.

Zvečer: Cvetača z mešanimi jajci.

Sreda.

Opoldne: 1. Juha iz testene kaše. 2. Mesni svaljki v smetani. Ocvrti krompirjevi rogljički. 3. Kompot.

Zvečer: Jajčni praženec. Špinača.

Četrtek.

Opoldne: 1. Goveja juha s špinačnim sirom (72). 2. Polpeti (163). Pražen krompir. Vinska omaka.

Obiščite svetovno

znano zdravilišče

ROGAŠKA SLATINA

MINERALNI VRELCI: Tempel - Stiria - Donat
 OZDRAVLJAJA: vse bolezni želodca, črevesja, ledvic, žolčnih kamenov itd. - Dietna kuhinja. - Pocieni bivanje. - Moderen komfort. - V pred- in posezoni znižane cene. - Krasen športni bazen za kopanje in sončenje. - Zabave, ples, vsak dan koncerti - izleti. - Najlepši zdraviliški salon v državi. - Citalnica. - Vse informacije in rezerviranje sob pri ravnateljstvu zdravilišča.

Veramon-ovitek z 2 tabletama

Ta zavojček zmore odslej vsakdo. Prosimo napravite poizkus in prepričajte se boste o naglem učinku pri glavobolu, zobobolu in bolečinah zaradi ran.

VERAMON
Schering

Cevke z 10 in 20 tabletami.
 Ovitek z 2 tabletama

Glas. reg. št. 5, br. 25.400 od 4/X. 1937

Zvečer: Ražnjiči. Krompir v majonezi (357).

Petek.

Opoldne: 1. Francoska juha (27). 2. Preslaninjena riba. Krompir v mlečni omaki. Zabeljena cvetača. 3. Ocvirkova potica (419c).

Zvečer: Ocvirkova potica. Kompot.

Vir najnovejše
damske in moške
mode je:

DAMSKI ODDELEK
Šelenburgova
MOŠKI ODDELEK
„Hotel Slon“

V. LEŠJAK
DAMSKA IN MOŠKA MODA
LJUBLJANA-ŠELENBURGOVA IN HOTEL SLON

Sobota.

Opoldne: 1. Fižolova juha z opečenim kruhom. 2. Koroški ajdovi žganci (281). Kislo zelje.

Zvečer: Goveji jezik v omaki. Krompirjeva kaša (pire).

Nedelja.

Opoldne: 1. Juha iz kurjega droba. 2. Nadevan piščanec. Mešana solata. Sirov kolač z orehi. Malinovec.

LJUBKI
KONCI
PRSTOVI

Cutex pozdravlja novo sezono s petimi novimi žarkimi nijansami: Clover... Tulip... Thistle... Laurel, Heather. Vse te nijanse so skrbno izbrane, da bi harmonirale z novimi barvami tkanin. Vsaka od teh novih ljubkih nijans ostane na nohtu cele dneve, a se pri tem ne obrabi in ne lušči.

CUTEX
LAK ZA NOHTE

Zvečer: 1. Kuhan goveji gobec v solati. 2. Močnata jed od poldne. Čaj.

Velikonočna nedelja.

Opoldne: 1. Jetrna juha z ocvrtim grahom (2). 2. Dominikanska pečenka (200). Dušen riž. Solata. 3. Velikonočni kruh.

Zvečer: 1. Gnjat. Hren. Ruska jajca (110). Kisle kumarice. 2. Čaj.

Velikonočni ponedeljek.

Opoldne: 1. Suha juha z ječmenčkom. 2. Gnjatni kroketi (87). Ocvrta krompirjeva slamica. Špinača. 3. Potica. Zvečer: Potica. Kompot ali čaj.

Opomba: Številke v oklepaju pomenijo številke receptov v naši kuharski knjigi «Kako naj kuham». Za debelo tiskana jedila prinašamo recepte.

*

Ocvrti bobi na goveji juhi.

V 1 dl vrelega mleka vržemo 2-3 dkg presnega masla, malo soli in 6 dkg moke. To testo mešamo nad ognjem tako dolgo, da se več ne prijemlje kuhalnice. Ko se testo ohladi, mu primešamo 1 celo jajce in ga spet dobro stolčemo, potem pa naredimo iz njega majhne cmočke in jih ocvremo na vroči masti. Bobe serviramo na posebnem krožniku.

Česnova juha.

Štiri stroke olupljenega česna stremo s soljo in jih vržemo v 1 in četrt litra vode. Nato pridenemo nekoliko kumine, četrt kg olupljenega, na kocke zrezanega krompirja, ščepec majerona, za noževu konico ingvera in 3 dkg masti. To juho kuhamo potem tako dolgo, dokler ni krompir mehak. Nazadnje juho opoprmo in serviramo k njej na kocke narezan in na masti oprazen kruh. Ta juha je dobra tudi brez krompirja.

Bifteki z vinom.

Iz 75 dkg pljučne pečenke narežemo bifteke, ki jih s tolkačem potolčemo, osolimo, opoprmo in povaljamo v moki ter pečemo na razbeljenem presnem maslu, masti ali na olju, in sicer na vsaki strani po pet minut. Nato opravimo na masti žlico moke, prilijemo vode in tri žlice belega vina ter počakamo, da omaka nekajkrat prevre. Nazadnje zložimo tople bifteke na krožnik in jih polijemo z precejeno omako. K biftekomi serviramo razno dušeno zelenjavo ali pa ocvrt francoski krompir.

Cvetača z mešanimi jajci.

Glavo cvetače skrbno osnažimo in skuhamo v slanem kropu skoraj do mehkega in jo potem vzamemo takoj iz vode. Nato razbelimo v kozici 10 dkg presnega masla in zarumenimo na njem 3 dkg drobno sesekljane čebule. Ko se cvetača dobro odcedi, jo narežemo na drobne koščke, stresemo v kozico na čebulo in osolimo ter pražimo nekako tri minute. Nazadnje ubijemo na oprazeno cvetačo 8 jajc in pražimo vse skupaj še tako dolgo, da jajca zakrknijo, potem pa jed takoj postavimo na mizo.

Vaš videz pomladi
in polepša

v nekaj sekundah KHASANA rdečilo za usta in lica, z njim daste svojim ustom in licu svež in rožnat barvni ton. KHASANA rdečilo za ustne in lice ne pušča barve in je odporno zoper vreme, vodo in poljube. Nihče ne opazi njegove uporabe. Za vsak lepotni tip pravi barvni ton.

Za diskretno barvanje: Superb I, za bolj živahen učinek: Superb II, za močnejše barvanje: Corail ali Carmin in za zagorelo lice: KHASANA Solcil.

KHASANA

Juha iz testene kaše.

Kako jo zamesimo: Iz 11 moke, 5 jajc, žličke masti in žlice soli zamesimo v skledi testo, ki ga potem narežemo na kose in pretlačimo skozi cedilo za testenine. To kašo stresemo potem v večjo skledo in posušimo na soncu ali pa v mlačni pečici. Ko je kaša suha, jo spravimo v vrečico, ki jo obesimo na suh prostor, kjer dolgo časa počaka.

Kako kuhamo juho: Na masti pražimo skodelico testene kaše in polovico nenarezane čebule, dokler oboje ne zarumeni. Nato pridenemo pol žličke paprike in prilijemo primerno količino vode. Ko je kaša mehka, vzamemo čebulo iz juhe in izboljšamo okus juhe s kozarcem kisle smetane.

Mesni svaljki v smetani.

20 dkg svinine in 15 dkg govedine zmeljemo s strojem v skledo. Nato pri-mešamo mesu 3 dkg drobno narezane slanine, nekoliko soli in stolčnega popra, 1 in pol žemlje (ki smo jo namočili v vodi in dobro oželi), 2 dkg sesekljane in oprazene čebule ter eno jajce. To zmes dobro premešamo in naredimo iz nje na deski, potreseni z moko, majhne svaljke, ki jih povaljamo v moki in denemo v kozico, v kateri smo oprazili na 2 dkg masti 2 dkg drobno sesekljane čebule. Ko so svaljki pečeni, jih zalijemo s kropom, posodo pokrijemo in dušimo svaljke še pol ure. Potem jih poberemo iz kozice v skledo, omako pa precedimo in ji pridene-mo 4 žlice kisle smetane, v kateri smo razžvrkljali 1 dkg ostre moke, ter omako medtem ves čas pridno mešamo. Ko omaka še malo povre, jo zlijemo na svaljke. K svaljkom se podajo ocvrti krompirjevi rogljički ali pa kruhovi cmoki.

Jajčni praženec.

Štiri sveža jajca kuhamo 8 minut, nakar jih spustimo v mrzlo vodo. Po-tem jajca olupimo in sesekljamo. V skledi vmešamo 4 dkg presnega masla, osolimo, pridenemo eno surovo jajce, sesekljana kuhana jajca, žličko belega vina, seseklj. zelen. peteršilja, eno šest-najstinko litra kisle smetane, 2 dkg moke in 5 dkg drobtin ter vse skupaj dobro premešamo. Iz te zmesi naredi-mo potem majhe svaljke, ki jih pova-ljamo v raztepenem jajcu in v drob-tinah ter jih zlatorumeno ocvremo na razbeljenem maslu. K temu praženecu se poda dušena zelenjava.

Ražnjiči.

Goveje, svinjsko ali telečje meso, ki pa mora biti sočno, narežemo na bolj tanke, večje ali manjše rezine, lahko pa

Jeli potrebno

neprestano opozarjati na »Bayer«-jev križ na Aspirin-tabletah? Pač, kajti vedno znova se pojavljajo palvorbe z nakano, okristili se s sve-lovnim slovesom Aspirin tablet.

ASPIRIN

TABLETE

Oglas. reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

3/4 zrna

je čisti sladni sladkor,
ki ga vsebuje

Kneippova

SLADNA KAVA

tudi na kocke. Narezano meso potem osolimo, opoprmo in odrgnemo z zdrob-ljenim česnom ter spravimo za nekaj ur v skledo, ki jo pokrijemo. Nato na-taknemo koščke mesa na šibice in jih pečemo na rešetki nad živo žerjavico z obeh strani. Takoj ko so ražnjiči pečeni, jih ponudimo z narezano čebulo.

Preslaninjena riba.

Večjo ribo osnažimo, dobro izperemō in pretaknemo s prekajeno slanino. Na-to jo položimo v kozico, ki smo jo prej namazali z mastjo, in jo pečemo v pe-čici. Ko se riba peče, jo večkrat poli-jemo z razbeljenim presnim maslom.

Krompir v mlečni omaki.

1 kg krompirja skuhamo v oblicah, ga potem olupimo in zrežemo na tanke ploščice. V primerni kozici raztopimo presno maslo, stresemo vanje narezani krompir, ga osolimo, opoprmo in zali-jemo z vrelim mlekom, da je ves krom-pir pokrit. Ko vre krompir na precej hudem ognju tako dolgo, da popije po-lovico mleka, primešamo koščku pres-nega masla prav malo moke in s tem zgostimo omako. Namesto presnega ma-sla lahko vzamemo kislo smetano, v kateri razžvrkljamo nekoliko moke. Ko nato jed še nekajkrat prevre, jo posta-vimo na mizo.

Goveji jezik v omaki.

Goveji jezik skuhamo v slani vodi z jušnimi zelenjavami, lovorjevim listom i celim poprom. Ko je mehak, ga olu-pimo ter pretaknemo s prekajeno sla-nino in z dvema sardelama. Potem opr-ažimo na 4 dkg masti 8 dkg sesekljane čebule, pridenemo nekoliko paprike in položimo na to kuhani jezik.

Posebej naredimo iz 3 dkg masti in 3 dkg moke svetlo prežganje, ki ga za-lijemo z vodo, v kateri se je kuhal jezik, da dobimo gosto omako. To omako zli-jemo potem na jezik, nazadnje pa pri-lijemo še majhen kozarec kisle smetane.

Juha iz kurjega droba.

Glavo, vrat, peruti, noge in želodec pristavimo v mrzlo vodo, hkrati pa pri-denemo še na rezance narezano korenje in cvetačne cvete. Potem naredimo iz 3 dkg masti in 3 dkg moke svetlo pre-žganje, oprazimo na njem malo sesek-ljanega peteršilja in to prežganje zali-jemo z juho, v kateri se je kuhal drob. Posebej pa oprazimo na masti jetra in jih pridenemo juhi. Ko je meso mehko, ga zrežemo na koščke in prav tako tudi jetra.

Sirov kolač z oreh.

V skledi mešamo 10 dkg presnega masla, 10 dkg stolčnega sladkorja in štiri rumenjake 20 minut. Nato pride-nemo nastrganega limonovega olupka (od polovice limone), 10 dkg pretlače-nega sladkega sira in 5 dkg zmletih ore-hov. Posebej zmešamo 5 dkg orehov in 1 dkg ostre moke ter to zmes narahlo primešamo trdemu snegu iz štirih be-ljakov, vse skupaj pa pripravljeni zmesi. Nato pomažemo posodo za torto s presnim maslom in potresemo z moko, stresemo vanjo vso zmes in pečemo ko-lač v vroči pečici približno pol ure. Pečeni kolač zvrnemo v skledo, ga po-tresemo z vaniljevim sladkorjem in ta-koj postavimo na mizo. K sirovemu ko-laču se poda kakršenkoli sadni sok ali pa jabolčna kaša.

Velikonočni kruh.

V skledo stresemo 25 dkg presejane ostre moke, v kateri zdrobimo 15 dkg

Brez težav

deluje Darmol. K temu prijetnost pri uporabi: nobenega kuhanja ča-lev, niti požiranja kroglic in ne gren-kih soli. Darmol je okusen kakor čokolada. Ne poskušajte z nepreiz-kušenimi preparati, temveč uredite svojo prebavo z dobrim odvajalnim sredstvom

DARMOL
Dop. ZN. 2001/37. Dobi se v vsaki lekarni

Tehnično dovršene pisalne stroje

dobite pri

The Rex Co. Ljubljana
Gradišče št. 10   Telefon št. 22-68

presnega masla, potem pa primešamo še 25 dkg presejane mehke moke, sol, 10 dkg stolčnega sladkorja, nastrganega limonovega olupka, košček stolčene vanilije ali pa noževo konic nastrganega muškatovega oreška. Na to zmes zlijemo vzhajani kvas, ki smo ga pripravili iz 2½ dkg kvasa, žličke sladkorja, nekoliko mlačnega mleka in moke, nato pa pridenemo še četrt litra mlačnega mleka, v katerem razžvrkljamo tri do štiri rumenjake, in zamesimo najprej v skledi, potem pa na deski precej trdo testo. Potlej primešamo 8 dkg izbranih in opranih rozin ter 5 dkg olupljenih in sesekljanih mandeljnov. Nato denemo testo spet nazaj v skledo, ki jo pokrijemo in postavimo za tri četrti ure na toplo, da testo vzhaja. Iz vzhajane testa naredimo štruco, ki jo položimo v pekačo na pomaščen papir in naj vzhaja spet približno tri četrti ure. Nazadnje testo po vrhu večkrat narežemo, pomažemo dvakrat z raztepenim jajcem, potresemo z 1 dkg olupljenih mandeljnov in pečemo eno uro v zmerni pečici.

Kako delamo potice

40 dkg presejane pšenične moke pogrejemo, prilijemo potem ¼ l mlačnega mleka, v katerem smo raztopili 6 dkg sladkorja in sol in v njem razžvrkljali dva rumenjaka, nato pridenemo 10 dkg raztopljenega presnega masla in nastrganega limonovega olupka, nazadnje pa primešamo še vzhajani kvas (2-3 dkg). To zmes stepamo potem tako dolgo, da je testo gladko in da se delajo na njem mehurji. Skledo namažemo nato z raztopljenim mastjo, da se je testo ne prime, in postavimo na toplo, kjer naj testo vzhaja približno eno uro. Ko ga je še enkrat toliko kakor prej, ga tenko razvaljamo, namažemo s pripravljenim nadevom, zvijemo in denemo v namazano pekačo ali pa potičnico, kjer naj vzhaja še enkrat pol ure. Preden porinemo testo v pečico, ga pomažemo z raztepenim jajcem. Potica se mora peči približno eno uro, in sicer počasi, da je vseskozi dobro prepečena.

Potico nadevamo lahko z orehi, rozinami, lešniki, makom ali z rožiči.

Nadev za orehovo potico: ¼ kg orehov zmeljemo, poparimo z vrelin mlekom (2 dl), primešamo 10 dkg rozin, 15 dkg sladkorja in drobno sesekljanega limonovega olupka, nazadnje pa potšropimo z rumom in potresemo s cimetom.

Nadev za rozinovo potico: 10 dkg masla vmešamo z dvema rumenjako- ma in s 15 dkg sladkorja, dodamo potem skodelico goste kisle smetane in nekaj vanilijevega sladkorja ter namažemo s tem razvaljano testo. Na to potresemo ½-¾ kg rozin, ki jih prej izberemo, operemo in pokapamo z rumom.

Namesto rozin vzamemo lahko ½ kg lešnikov ali pa ½ kg mandeljnov.

Nadev za makovo potico: 30 dkg zmlatega maka skuhamo na ¼ l mleka. Ko je mehak, ga ohladimo. Medtem pa vmešamo 6 dkg presnega masla, 10 dkg sladkorja, ohlajeni mak, nekoliko sesekljanega limonovega olupka, 3 dkg rozin in cimet. S tem nadevom namažemo potem razvaljano testo.

SLAVIJA

jugoslovanska zavarovalna
banka

V LJUBLJANI

zavaruje posmrtnino zakoncem,
doto otrokom, odškodnine za po-
žar, vlom in razne nesreče.

*

Brezplačna pojasnila se dobijo
pri vseh zastopnikih in v glavni
pisarni

v Ljubljani, Gosposka ulica 12

Telefon št. 2176 in 2276

Zjutraj seveda,
posebno pa zvečer:

Chlorodont-zobna pasta

Proti
odebelenju
BOXBERGER
KISSINGER
TABLETE ZA
HUJŠANJE

DOBIJO SE V VSAKI LEKARNI.

S. Br. 14470/36

Zedinili sta se.

Mihec in Jakec sta si pošteno v laseh, tako da ju pride mati mirit. «Ali se ne moreta zediniti, da se zmeraj lasata?» ju kara vsa ogorčena.

«Sva se že zedinila. Jakec hoče debelejšje jabolko in jaz tudi.»

Varujte svoje zdravje s tem, da skrbite za

redno
stolico.

Jemljite dnevno po jedi 1 do 3 Leo-pilule, ki Vam pomagajo do lahkega in prijetnega odvajanja.

Oglas reg. pod Sp. br. 969 od 28. X. 1938

Leo-pilule

Jože Žabjek

KNJIGOVEZNICA
L J U B L J A N A
DALMATINOVA 10

Najmoderneje urejena delavnica za vsa knjigoveška dela. Hitra in točna postrežba pri nizkih cenah. Izdelovanje posebnih akcidenčnih vezav po individualnih osnutkih. Trgovske knjige po naročilu, lastni črtalni stroj za vse vrste rastriranih tiskovin. Izvirne platnice za «ŽENO IN DOM»

TELEFON 24-87

Lepe
starke

Poskusite ta enostaven
lahek način, da boste
izgledali sveža in mlada

Smetana mleka in olivno olje, oboje prečiščeno — in pasterizirano — pomešana sta še z drugimi dragocnimi tajnimi sestavinami po slovitim receptu, po katerem se že dvajset let izdeluje bela nemastna krema Tokalon. Ona hitro hrani in pomlajuje Vašo kožo. Odstranjuje gube in pege s tena. Od nje izgleda koža sveža in mlada ter daje prijeten občutek in vonj. Dlačice ne rastejo več. Francozinje se kot celota smatrajo danes mnogo lepše, kakor so bile pred nekoliko leti. Strokovnjaki pravijo, da se mora ta nenavaden pojav pripisati zelo povečani porabi kreme Tokalon. Vsak mesec se jo proda do milijona tub. Tudi Vam je potrebno, da jo začnete še danes uporabljati, po boste izgledali vsako jutro mlajša. Uspešna učinkovitost Vam je zajamčena v vsakem primeru, sli pa se Vam vrne denar.

Pri
gripi **AFLUKIN**

DOBIVA SE
V VSEH APOTEKAH
Reg. br. 15426/38

KAŠTEL D.D. ZAGREB

Čerkev

je vseobče znano, da so Impregno ščetke kolosalno sredstvo za pobijanje pljučne tuberkuloze, ker uničujejo prah in nalezljive bacile v njem, je vendar še mnogo hiš, ki ne uporabljajo tega svetovno priznanega dobrega sredstva za vzdrževanje snažnosti v stanovanju, uradu, trgovini, kavarni, bolnici itd., temveč uporabljajo zastarela sredstva, dasiravno ta niso cenejša od Impregno ščetk.

Impregno ščetke se dobivajo v vseh boljših ščetarskih trgovinah; dobijo pa se lahko tudi naravnost iz tvornice v Zagrebu, Langov trg 4, telefon številka 86-88.

Kako naj hranim jajca, ki sem jih namenila za valjenje? Najbolje je, če leže postrani, ker leže tako tudi v gnezdu. Naslabše pa je, če bi jih postavili pokonci tako, da je širši konec spodaj, tam je namreč kasneje glava mladiča. Dobro je tudi, če zasučemo jajca vsak dan za 45 odstotkov okoli njih podolžne osi, zlasti če stojijo jajca več ko 5-6 dni.

Ali smemo rešiti mladiče, ki ne morejo sami zlesti iz lupine. Na splošno je bolje, če tega ne storimo. Takšni mladiči so po navadi slabotni in za rejo niso dosti vredni. Ako pa to vendarle poizkušamo, ne smemo lupine tretji dalje, če se pokaže kri. Včasih je zadosti, če ovijemo jajce z volneno krpo, ki smo jo namočili v topli vodi, ali pa če potopimo takšno jajce za trenutek v toplo vodo, ki ima 40 stopinj Celzija.

Vrtna dela meseca aprila

Spretna vrtnarica ima meseca aprila že vse polno dela. Na majhni gredi posejemo *brstnati ohrovt* in *zgodnjo kole-rabo*. Prst smo morali jeseni seveda dobro pognojiti. Če pa vidimo, da se gnoj ni dovolj predelal s prstjo, pognojimo še malo z umetnim gnojem, preden začnemo sejati. Tudi *majsko repo* sejemo meseca aprila. Sadike pozneje presadimo. *Vrtno peso* posejemo na posebno gredo. Nekateri vrtnarji jo pozneje presajajo, vendar to ni potrebno. Ako smo dovolj redko sejali, pustimo sadike, kjer so, samo razredčiti jih moramo. Ob deževnem vremenu zalivamo mlade sadike z razredčeno gnojnico.

Solate, ki jih režemo ali obiramo, sejemo na posebno gredo, kjer potem ostanejo.

Paradižnike sejemo v toplo gredo.

Za *špinačo* si izberemo dobro pognojeno gredo, ki smo jo globoko prekopali. Od prsti je odvisno, ali bomo pridelali lepo in izdatno špinačo. Ob koncu grede

nasejemo *drobnjaka*. Razmnožimo ga potlej tako, da delimo šope. Drobnejak in špinača potrebujejo mnogo sonca, zato poiščemo takšno gredo, ki ima sončno lego.

Če opazimo na gredah *bolhe*, jih moramo uničiti. To je najlažje, ako potresemo grede večkrat s pepelom. Če ne uničijo vrtnih bolh, ti bodo požrle vse mlade sadike, in bo ves trud zaman.

Gredo z *vrtnimi jagodami* previdno prekopljemo. Okoli sadik natrosimo svežega konjskega gnoja. Ko se vreme ustali, jih posadimo dalje na vrt. Gomolje očistimo, večje šope razdelimo in jih nasadimo na sončen prostor. ab.

99% dela in 1% inspiracije.

Ta Edisonova formula velja za mnoge iznajdbe. Tudi sloviti ljudski zdravnik župnik Kneipp je moral napraviti nešteto poskusov, dokler se mu je slednjič posrečilo, da je iznašel recept, po katerem se danes izdeluje «Kneippova sladna kava». Ta sladna kava se odlikuje po tem, da je jedro vsakega njenega zrna pretvorjeno v sladni sladkor, ki daje kavi redilnost in fin okus po karamelu.

Manufaktura Novak na Kongresnem trgu že dobiva nove pošiljke modrih tkanin za pomlad. Sebe in družino boste oskrbeli z oblačili najboljše in poceni, če nabavite vse potrebno vedno v Manufakturi Novak v Ljubljani.

Naročnina za list s krojno prilogo in 5 gospodinjskih knjig: za vse leto Din 105.— za pol leta Din 54.— za četrt leta Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lir 70.—.
Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinjska knjiga Din 30.—.
Deset broširanih leposlovnih knjig Din 100.—, Vesava Din 60.—.
Deset broširanih rodbinskih knjig Din 67.—, Vesava Din 60.—.

Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsakega 1. v mesecu.

Odgovorna urednica Rija Podkrajškova v Ljubljani.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 8/I. Tel. 21-32.

Tiskala Delniška tiskarna d. d. (predstavnik Francé Pintar v Ljubljani).

Tkanine za zastore

v velikanski izbiri barv,
vzorcev in kakovosti.
Širine: 42 cm do 450 cm
me'er od Din 3:50 do
Din 4:35.-.

Zahtevajte brez-
plačne vzorce in
označite bližje bar-
ve in vzorce, ki jih
želite.

V e l e b l a g o v n i c a

Kastner & Ohler

Z a g r e b, I l i c a 4 i 6

Seli pomladi - novi čevlji **Bata**

25

44292—8457

Novo za otroke!

Pomladni otroški čevljički, izdelani iz diftina. Lahki in udobni za izprehod

19

45305—2203

Najbolj praktični ženski čevlji s podplatom iz gume. Izdelani iz platna v beli, sivi in svetlorjavi barvi.

39

38397—6601

Lakasti polučevlji iz gume, odporni proti vodi in blatu. Čistijo se z mokro krpo. Nadomestujejo popolnoma usnjene čevlje.

59

6922—44609

Lepi in trpežni otroški čevlji iz finega boksa, z usnjenim podplatom in usnjeno peto.

59

3695—46121

Okusni ženski čevlji iz boksa, za lepe pomladanske dni, z usnjenim podplatom in nizko peto.

99

3927—44683

Elegantni moški čevlji za pomlad! Iz sivenga ali drap semiša ali iz kože okrašene z luknjicami, z usnjenim podplatom.

59

4644—44603

Elegantni čevljički za deklince iz boksa, z zaponko, z usnjenim podplatom in nizko peto.

79

2425—46121

Praktični in lahki čevlji iz finega telečjega boksa, s solidnim okraskom in potuvisoko peto.

149

3639—44748

Udobni in trpežni čevlji iz najboljšega telečjega boksa, izdelani po angleškem modelu.

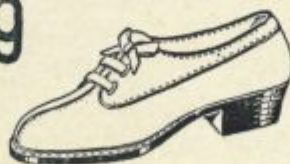
59

34295—9178

Okusni ženski čevlji za spomlad, kombinirani iz modrega in belega diftina, z nizko peto.

99

4624—46788

K Vašemu pomladnemu kostumu se bo najbolj podajal ta novi model, izdelan iz finega telečjega boksa, z diskretnim okraskom.

129

6305—94262

Amerikanski model! Čevljički iz najboljšega modrega semiša, okrašeni s petljo, z visoko peto.

